

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

Historie tělesné výchovy a sportu v Pelhřimově
(bakalářská práce)

Autor práce: Andrea Dvořáková, Tělesná výchova a sport

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2013

UNIVERSITY OF SOUTH BOHEMIA
PEDAGOGICAL FACULTY
DEPARTMENT OF SPORTS STUDIES

**The History of Physical Education and Sport in
Pelhřimov
(bachelor theses)**

Author: Andrea Dvořáková, Physical Education and Sport

Supervisor: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2013

Bibliografická identifikace

Název bakalářské práce: Historie tělesné výchovy a sportu v Pelhřimově

Jméno a příjmení autora: Andrea Dvořáková

Studijní obor: Bakalářské studium, obor Tělesná výchova a sport

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu PF JU

Vedoucí bakalářské práce: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2013

Abstrakt:

Bakalářská práce se zabývá historií tělesné výchovy a sportu ve městě Pelhřimov od vzniku prvního sportovního oddílu do současnosti. Práce je rozdělena do pěti hlavních částí.

První část je věnována Pelhřimovu a jeho stručné historii. Druhá část pojednává o činnosti sportovních klubů a oddílů do roku 1918. Třetí část popisuje období od roku 1918 do roku 1945. Část čtvrtá se zabývá obdobím po druhé světové válce až do roku 1989. Pátá, závěrečná část, mapuje období od roku 1989 do současnosti.

Historické prameny jsou zpracovány z kronik, almanachů, periodik a především rozhovorů s pamětníky a zakladateli sportovních oddílů a klubů.

Klíčová slova: Historie, sport, oddíl, klub, město, Tělovýchovná jednota, sportovní klub.

Bibliographical Identification

Title of the graduation thesis: The History of Physical Education and Sport in Pelhřimov

Author's first name and surname: Andrea Dvořáková

Field of study: bachelor, Physical Education and Sport

Department: Department of Sports studies

Supervisor: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

The year of presentation: 2013

Abstract:

Bachelor work looks into history of personal exercise and sport in Pelhřimov from the establishment of the first sport club until now. The work is dividend into five parts.

The first part is devoted to Pelhřimov and its brief history. The second part deals with activity of sport clubs and groups from 1918. The third part describes period from 1918 to 1945. The fourth part deals with term after the Second World War until 1989. The fouth concluding part maps period of time from 1989 until now.

Historical sources were used from chronicles, antologies, periodicals and mainly from dialogues with contemporaries and founders of sport clubs and groups in Pelhřimov .

Key words: History, sport, group, club, town, union of personal exercise, sport club.

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě archivovaných Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Podpis studenta

Datum 29.4.2013

Poděkování

Děkuji panu Doc. PaedDr. Janu Štumbauerovi, CSc. vedoucímu mé bakalářské práce, za poskytnutí konzultací, odborné vedení a cenné připomínky při tvorbě mé bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat zakladatelům, funkcionářům a členům oddílů a klubů ve městě Pelhřimov za poskytnutí historických údajů a zapůjčení literatury.

Andrea Dvořáková

Obsah

Úvod	9
1 Metodologie	11
1.1 Cíl práce	11
1.2 Úkoly práce	11
1.3 Předmět práce	11
1.4 Použité metody práce	11
1.5 Rozbor pramenů a literatury	12
2 Historie města Pelhřimov	14
2.1 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v Pelhřimově od počátků do roku 1918	16
2.1.1 Sokol	16
2.1.2 Jízdní Sokol	18
2.1.3 Tenis	19
2.1.4 Fotbal	19
2.2 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v Pelhřimově od roku 1918 do roku 1945	21
2.2.1 Sokol	21
2.2.2 Jízdní Sokol	23
2.2.3 Tenis	24
2.2.4 Fotbal	25
2.2.5 Turistika	28
2.2.6 Kuželky	29
2.2.7 Lední hokej	29
2.3 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v Pelhřimově od roku 1945 do roku 1989	31
2.3.1 Sokol	31
2.3.2 Tenis	32
2.3.3 Fotbal	34
2.3.4 Turistika	36
2.3.5 Kuželky	36
2.3.6 Lední hokej	39
2.3.7 Stolní tenis	41
2.3.8 Střelectví	44
2.3.9 Volejbal	45
2.3.10 Moderní gymnastika	46
2.3.11 Sportovní gymnastika	47
2.3.12 Basketbal	48
2.3.13 Lyžování	51
2.3.14 Kulturistika a silový trojboj	52
2.3.15 Krasobruslení	52
2.4 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v Pelhřimově od roku 1989 do současnosti	53
2.4.1 Sokol	53
2.4.2 Tenis	54

2.4.3	Fotbal.....	58
2.4.4	Turistika.....	60
2.4.5	Kuželky	60
2.4.6	Lední hokej.....	61
2.4.7	Stolní tenis	64
2.4.8	Střelectví.....	64
2.4.9	Volejbal	64
2.4.10	Moderní gymnastika.....	66
2.4.11	Sportovní gymnastika.....	66
2.4.12	Basketbal	67
2.4.13	Lyžování	68
2.4.14	Kulturistika a silový trojboj.....	69
2.4.15	Krasobruslení	69
2.4.16	Cyklistika.....	70
2.4.17	Taekwondo	70
2.4.18	Plavání	71
2.4.19	Florbal	71
2.4.20	Wu-shu	73
2.4.21	Box.....	73
Závěr		75
Seznam zkratk		77
Seznam pramenů a použité literatury		78
Seznam příloh.....		80

Úvod

Bakalářská práce se zabývá historií tělesné výchovy a sportu ve městě Pelhřimov od vzniku prvního sportovního hnutí, kterým byl v Pelhřimově Sokol až do současnosti. Téma této bakalářské práce jsem si vybrala z toho důvodu, že ve městě Pelhřimov žiji a v minulosti jsem se aktivně účastnila sportovní činnosti v několika pelhřimovských oddílech. Dalším důvodem pro výběr tohoto tématu pro mě byl nedostatek literatury, ve které by byl pestrý pelhřimovský sportovní život zachycen.

V této práci jsem se snažila nastínit historii všech organizovaných sportů, které se v Pelhřimově provozují. Sportovní oddíly a kluby jsem rozdělila podle doby vzniku do čtyř etap. První etapa mapuje období před první světovou válkou, druhá období od konce první světové války do konce druhé světové války, třetí období po druhé světové válce do roku 1989 a poslední etapa mapuje období po roce 1989 do současnosti.

V první části stručně popisují historii města Pelhřimova, které založil ve dvanáctém století pražský biskup Pelegrin.

Druhá část práce popisuje období před první světovou válkou do roku 1918. V této části je popsána tělovýchovná jednota Sokol Pelhřimov, která se ve městě Pelhřimov jako první začala zabývat sportovní činností. Sokol v Pelhřimově vznikl roku 1865, dva roky po založení Sokola v Praze. K jeho činnosti se roku 1886 připojil Jízdní odbor, který však před začátkem druhé světové války roku 1937 zanikl. I činnost Sokola byla v Pelhřimově třikrát nedobrovolně zastavena poprvé roku 1873, podruhé roku 1941 a naposledy, na nejdelší dobu, roku 1949. Do tohoto období dále patří vznik tenisového klubu, který byl prvním sportovním klubem v Pelhřimově a vznikl roku 1906. Další sportovní oddíl, který patří svým obdobím vzniku před první světovou válkou je oddíl fotbalu. První zmínka o fotbale ve městě Pelhřimov je již z roku 1913. Fotbal patřil mezi sport, o který byl v Pelhřimově velký zájem již v době jeho vzniku a je až do současnosti.

Dále je práce rozdělena na období od konce první světové války do konce druhé světové války tzn. od roku 1918 do roku 1945. Do tohoto období spadá založení dalších tří sportovních oddílů a to turistiky, kuželek a ledního hokeje. Turistika se do města Pelhřimov dostala po první světové válce okolo roku 1920. První zmínka o kuželkách se datuje až o deset let později a začátek ledního hokeje v Pelhřimově sahá do čtyřicátých let devatenáctého století.

Čtvrtá část mapuje období od konce první světové války do roku 1989. Teprve po druhé světové válce po roce 1945 se ve městě Pelhřimov začal naplno rozvíjet sportovní život. Vzniklo dalších devět sportovních oddílů, mezi které patří stolní tenis, střelectví, moderní a sportovní gymnastika, basketbal, lyžování, kulturistika, silový trojboj a krasobruslení.

Poslední období popisuje vývoj sportu v Pelhřimově od roku 1989 až do současnosti. V tomto období vzniklo v Pelhřimově sedm nových, moderních sportovních klubů a oddílů mezi které patří cyklistika, taekwondo, plavání, florbal, wushu, box a stolní tenis. Tyto sporty ještě nemají v Pelhřimově tak dlouholetou historii jako ostatní a proto jsou popsány stručněji.

Doufám, že tato práce vyplní mezeru, která je v literatuře o historii tělesné výchovy a sportu ve městě Pelhřimov a pomůže těm, kteří se chtějí dozvědět o tomto tématu více.

1 Metodologie

1.1 Cíl práce

- Cílem práce je zpracovat historii organizované tělesné výchovy a výkonnostního sportu ve městě Pelhřimov od jejich počátků až do současnosti na základě informací z archivů, kronik, periodik a rozhovorů se zakladateli či pamětníky sportovních oddílů a klubů.

1.2 Úkoly práce

- Zpracovat archivní fondy sportovních oddílů a klubů v Pelhřimově.
- Zpracovat kroniky, periodika a rozhovory s pamětníky sportovních oddílů a klubů.
- Na základě získaných údajů chronologicky zpracovat historii tělesné výchovy a sportu ve městě Pelhřimov.

1.3 Předmět práce

- Z hlediska časového
Zpracovat historii organizované tělesné výchovy a sportu od jejího vzniku až do současnosti.
- Z hlediska obsahového
Z hlediska obsahového je předmět práce zaměřen na historii organizované tělesné výchovy a sportu, netýká se školní tělesné výchovy a mimo předmět práce stojí také sportovní pohybová rekreace.
- Z hlediska územního
Z územního hlediska se bakalářská práce týká města Pelhřimova v současném katastru.

1.4 Použité metody práce

- Pro zpracování získaných faktů byla použita obsahová analýza pramenů a zdrojů. K vlastní interpretaci získaných faktů byla použita historická metoda

přímá a synchronní. Dále byla v bakalářské práci jako pomocná metoda použita metoda řízeného rozhovoru.

1.5 Rozbor pramenů a literatury

Prvotním zdrojem pro získání poznatků bylo zpracování relevantních pramenů a písemností umístěných v Okresním archivu v Pelhřimově, ve kterém jsem však o sportu ve městě Pelhřimov nenalezla tolik informací, kolik jsem předpokládala. Z Okresního archivu v Pelhřimově jsem získala podklady pro zpracování historie města Pelhřimova.

Dále jsem získala sekundární zdroje, kterými byla periodika *Nástup*, archivovaná od roku 1961 do roku 1989. Dalším sekundárním pramenem byla periodika *Hlas* z let 1991 až 1993, ze kterých jsem použila informace o oddílu ledního hokeje, basketbalu a stolního tenisu.

Dále jsem navštívila Městské muzeum její archiv a knihovnu, kde jsem oproti okresnímu archivu našla rozsáhlé informace o TJ Sokol Pelhřimov. Jedním z nejdůležitějších a nejstarších pramenů, který jsem našla byla publikace *Památník Sokola v Pelhřimově k jeho výročí 10let od založení*, která byla vydána roku 1910. Dalším sekundárním pramenem, ze kterého jsem čerpala byla brožura *Historie Sokolské jízdy Pelhřimov*, kterou mi ochotně zapůjčil pan knihovník. V archivu muzea jsem dále našla a zpracovala kroniku o historii ledního hokeje v Pelhřimově, ve které jsem našla zápisy z valných hromad od roku 1931 do roku 1945.

Primární prameny pro psaní bakalářské práce jsem získala z almanachů a kronik, které mi zapůjčili pamětníci. Z nich největší význam měly podklady poskytnuté Zdeňkem Malátem, stálým členem výkonného výboru TK Pelhřimov, dlouholetým tenisovým funkcionářem a rozhodčím. Další podklady pro zpracování práce mi poskytl Václav Novotný organizační pracovník oddílu kuželek TJ Spartak Pelhřimov. Dále pak paní Blanka Veverková, vedoucí Sokola Pelhřimov, která mi zapůjčila almanachy a poskytla informace o současné činnosti. Almanachy o oddílu kopané v Pelhřimově mi zapůjčila paní Palkovičová, manželka bývalého hráče AFK Marathon Milana Palkoviče.

Ke zpracování bakalářské práce mi dopomohly především rozhovory s pamětníky, zejména o sportech, které nemají žádné historické záznamy jako jsou oddíly sportovní a moderní gymnastiky, krasobruslení, střelectví, lyžování, cyklistiky, kulturistiky, basketbalu, stolního tenisu, volejbalu a dalších. O nově založených

sportech mi informace podali zakladatelé nebo sekretáři, např. u oddílů boxu, wu-shu, taekwonda a florbalu.

Přílohy jsem získávala postupně během zpracování pramenů, většinou z osobních zdrojů nebo oskenované fotografie z almanachů a periodik, ale také fotografie z dostupných internetových stránek. Největší problém, se kterým jsem už od začátku počítala byla nerovnoměrnost podkladů k různým druhům sportu, které jsem v práci zpracovávala.

2 Historie města Pelhřimov

První zmínky o městě Pelhřimov sahají až do 12. století, kdy podle pověsti navštívil město pražský biskup Pelhřim, latinsky Pelegrin. Pelegrin se, dle této pověsti, na své pouti do Říma zastavil u studně a roku 1225 zde založil město Pelhřimov. Proto má Pelhřimov ve znaku siluetu poutníka vystupujícího otevřenou branou. Po vyplnění města Vítkem z Hluboké vzniklo na počátku 13. století město nové, již se současným pravidelným půdorysem.¹

Pelhřimov byl založen jako město biskupské, v průběhu husitských válek patřilo pod hejtmanství tábořské a po bitvě u Lipan připadlo město Mikuláši Trčkoví z Lípy. Okolo roku 1540 zde proběhly 4 zemské sněmy. Roku 1550 vlastnili Pelhřimov páni Říčanští z Říčan. Po dlouhých sporech obyvatel s vlastníky města bylo roku 1572 město vykoupeno z poddanství. Městem královským se Pelhřimov stal roku 1596 po povýšení císařem Rudolfem II.

Město vzkvétalo a to především kvůli těžbě stříbra v okolí Vyskytné a Křemešniku, dále se zde ujala také řemesla jako soukenictví, pivovarnictví, plátenictví nebo pekařství.

Roku 1643 město postihl požár, to však nebyl jediný požár v Pelhřimově, roku 1766 město postihl další požár, po kterém město téměř celé vyhořelo. Po požárech se vždy zorganizovala sbírka peněz na opravu a město se začalo opět skoro od základů stavět.

V 19. století se v Pelhřimově začal rozvíjet průmysl, především kartáčnictví, které je zde dodnes (Spojené Kartáčovny Pelhřimov - SPOKAR), stejně tak výroba zemědělských strojů (Agrostroj Pelhřimov), škrobárenství (Škrobárny Pelhřimov) a pletařský průmysl (Modeta dnes Alfatex Pelhřimov). Ve druhé polovině 19. století se zde začal rozvíjet také kulturní život. Roku 1862 byl založen pěvecký spolek Zábój, který funguje dodnes. O dva roky později byla založena Čtenářská beseda a rok na to je zde založena Sokolská jednota.²

¹ *Pelhřimov – průvodce městem*. Göbl, L. Pelhřimov: Kulturní a společenské středisko Pelhřimov, 1990.

² MARTÍNEK, Z. *Pelhřimov město poutníkovo*. Pelhřimov: Kulturní zařízení města Pelhřimov, p.o., 2005. ISBN 80-239-5278-1.

Pelhřimov má dnes přibližně 16 688³ obyvatel a jeho rozloha je cca 95km². Město je často nazýváno Bránou Vysočiny, ležící v nejzápadnějším výběžku Českomoravské vrchoviny a je jedním z geologicky nejstarších horstev Evropy.⁴

³ <http://www.uur.cz/default.asp?ID=1120>

⁴ <http://www.pelhrimovsko.cz/cz/48-47-mesto-pelhrimov/poloha-mesta.htm>

2.1 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v Pelhřimově od počátků do roku 1918

2.1.1 Sokol

Sokolská jednota byla v Pelhřimově založena 13. července 1865 a byla v Jižních Čechách jednou z nejsilnějších. Jedním ze zakládajících členů byl Alois Štěpánek. Cvičilo se v dívčích školách, prvními cvičiteli byli pan Kolář, Rudolf Matějů a pan Přádný. Po nich nastoupili Jaroslav Matějka, Breda Chmelník a bratři Fárové, později ještě Vondráček a Drahorád. Cvičení v zimě probíhalo v čítárně gymnázia, která však byla pro skupinu velmi malá. V létě se scházeli v letní restauraci v městských sadech. V těchto letech byly uspořádány zájezdy do Milevska, Mladé Vožice, Jindřichova Hradce, Jihlavy, Českých Budějovic, Humpolce, Benešova, Telče a Horní Cerekve.

V období 1873 došlo k útlumu a Sokolská jednota na třináct let zanikla, především z důvodu politické situace a také úmrtí pana Martince, Emera a Teverného, kteří byli v té době hlavními osobnostmi pelhřimovského Sokola.⁵

V roce 1886 se v Pelhřimově konal lázeňský ples s kolínskou hudbou, na kterém byla oživena touha po Sokole. Po valné hromadě konané v hostinci U Fárů, kterou svolal Karel Šetynger a které se zúčastnilo 48 členů, byla dne 30.10.1886 činnost pelhřimovského sokola opět obnovena. Starostou byl zvolen Antonín Rosol, místostarostou br. Žižka, náčelníkem Václav Henn a jednatelem František Fára. Náradí i prapor převzala jednota po předešlé a z příspěvku města nakoupila další potřebné náradí pro svou činnost. Po souhlasu pana Václava Petrů, ředitele gymnázia, byla pelhřimovskému sokolu propůjčena tělocvična na gymnáziu, ve které začali členové sokola trénovat. Cvičení vedl pan Josef Kratochvíl a později František Šafránek, cvičilo se každý den. Později začal ve vedení vypomáhat br. Jan Beneš a asi po roce se stal cvičitelem opět Josef Kratochvíl, který v této funkci byl celých sedm let. První cvičení po ustavení jednoty se konalo v tělocvičně, dne 3.11.1886 v počtu 21 členů.⁶

Roku 1896 byl dostavěn Národní dům, ve kterém byla vybudována tělocvična pro trénování Sokola. Také zde Sokol pořádal sokolské večery s hudbou a tancem, přednášky o Tyršovi, Fügnerovi, Husovi, Žižkovi, o dějinách Čech, o pohybu, o

⁵ Památník TJ Sokol Pelhřimov 1886 – 1936. Hůla, J. Pelhřimov, 1936.

⁶ Památník vydaný při oslavě 25letého trvání sokolské župy Žižkovy v Táboře. Krásný, J. Žirovnice. 1910. Str. 118 – 119.

skladbě lidského těla a dalších. Dále se v Národním domě pořádaly pěvecké, hudební, debatní, taneční, gramofonové večery a byly čteny nejlepší články z časopisů Sokol, Věstník, Výchova tělesná, Rádce sokolský. Nechyběly ani večírky na rozloučenou s cvičiteli Zachovalem, Šmídem, Stejskalovou, Mančálovou a dalšími. Na vybavení a úpravu tělocvičny v Národním domě věnovali br. Jan Fried, Josef Hrdina a Linhart po 100 korunách a jednota jako zakládající člen odvedla družstvu Národního domu 1000 korun. Tělocvična měřila 102 m² a byla 6 metrů vysoká. Cvičení Sokola bylo často přerušováno příjezdem divadelní společnosti, promítáním nebo návštěvou jiných podniků, a proto hledala jednota nové místo pro cvičení.⁷

Pelhřimovský Sokol se zúčastnil II., III., IV. i V. Všesokolského sletu v Praze, dále pak župních, okrskových a místních cvičení v Jindřichově Hradci, Veselí nad Lužnicí, Hořepníku, Jihlavě, Českých Budějovicích, Milevsku, Táboře, Pacově, Soběslavi, Kamenici nad Lipou, Benešově, Humpolci, Černovicích, Mladé Vožici a dalších místech. Dále se pořádaly výlety do okolních vesnic jako Obrataň, Švejdovy Sady, Lipnice a Cihelny. Každý rok byla uspořádána veřejná cvičení v místních sadech a Národním domě. V roce 1888 navštívila Pelhřimov humpolecká jednota, která si s pelhřimovským Sokolem zacvičila na veřejném cvičení. Dále Sokol pořádal vycházková cvičení do obcí Nová Cerekev, Křemešník, Želiv, Proseč, Červená Řečice, Vobořiště, Čížkov, Kojčice, Rynárec, Čakovice, Lipice, Bečkovy Hatě, Hodějovice, Služátky a Čertův Hrádek.

V červenci 1890 bylo v Pelhřimově poprvé uspořádáno župní cvičení. Roku 1892 po zestátnění pelhřimovského gymnázia musel pelhřimovský Sokol hledat nové místo na cvičení. Spolek si založil fond na postavení nové tělocvičny, do kterého dával výtěžky z různých slavností. Cvičení Sokola bylo přesunuto do Národního domu. O rok později, v listopadu 1893, byl starostou pelhřimovského Sokola zvolen Vojtěch Fára (*viz příloha 1*), který v této funkci zůstal až do zákazu Sokola nacistickým Německem.⁸

Roku 1901 byl v Pelhřimově založen i ženský sokolský odbor, který založila Karla Sakařová a ještě před ní se o jeho založení neúspěšně pokoušel br. Kolář. Předsedkyní byla zvolena Josefa Stejskalová a náčelnicí odboru K. Sakařová, které později vystřídal F. Hájková jako předsedkyně a J. Veselá jako náčelnice. Odbor se účastnil V. Všesokolského sletu, dále župního a okrskového cvičení, na které trénoval společně s muži v tělocvičně Národního domu. V těchto letech byl starostou jednoty

⁷ Tamtéž. Str 19 - 20.

⁸ Tamtéž. Str. 20.

Vojtěch Fára, náměstek Stanislav Štědrý a náčelníkem a současně knihovníkem pan J. F. Hájek. Členové pelhřimovské jednoty pomáhali v Hořepníku roku 1908 a v Červené Řečici roku 1912 zakládat nové Sokolské jednoty.⁹

2.1.2 Jízdní Sokol

V Pelhřimově roku 1886 založil Jezdecký odbor Sokola Alois Štěpánek a Karel Kralert. Jízdní odbor trénoval na dvoře Karla Hostomského, později pak v cihelně. Koně propůjčoval Jízdnímu Sokolu Alois Štěpánek, který dělal v odboru trubače. Mezi členy odboru patřili Josef Brada, Jindřich Březina, Fr. Dlouhý, K. Falt, Ferdinand Hoffmeister, J. Horák, Adolf Hostomský, Karel Hostomský, Konstantin Kalina, František Kalina, Otakar Kalina, V. Kott, Jan Kralert, Karel Kralert, Bohuslav Kulík, Karel Linhart, Jan Lívanec, Jan Matějka, Jan Müller, Jan Marek, Jan Norek, Bohumil Procházka, Jaroslav Procházka, Alois Prokop, Karel Rosický, Václav Stava, Alois Štěpánek ml., Alois Štěpánek st., Antonín Tichý, Václav Torner a Antonín Volejník. Účastnili se především sokolských slavností v Telči, Táboře, Dačicích, Jindřichově Hradci i Českých Budějovicích.¹⁰

Po roce 1899 má jednota 25 členů a jednu členku paní Kalinovou. Cvičitelem byl Ota Kalina, vlajkonošem Jan Kalina a trubačem pan Štěpánek. Jezdilo se především v neděli v ranních hodinách, často do Želiva. Odbor se účastnil okrskových sletů v Hořepníku, Černovicích a Třešti. Roku 1907 se pelhřimovská Sokolská jízda zúčastnila V. Vsesokolského sletu v Praze a společně s jezdci z Prahy, Plzně, Mladé Boleslavi, Písku, Českých Budějovic, Jindřichova Hradce, Klatov, Kladna a Neškaredic zahajovala sletový průvod.

Po roce 1909 se Jízdní odbor rozpadá. A roku 1914 byl znovu obnoven zásluhou pana V. Stavy, který se stal náčelníkem. Místonáčelníkem byl zvolen Otto Kalina, jednatelem Josef Nožička, pokladníkem Šnora a cvičitelem Antonín Vaňha. Cvičilo se na zahradě Emila Růžičky. Činnost odboru však netrvala dlouho a začátkem války opět zanikla.¹¹

⁹ Tamtéž. Str. 21.

¹⁰ *Historie Sokolské jízdy Pelhřimov*. Dubová, M. Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov, s.r.o., 2002. s. 1.

¹¹ *Historie Sokolské jízdy Pelhřimov*. Dubová, M. Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov, s.r.o., 2002. s. 3.

2.1.3 Tenis

Poprvé se tenis v Pelhřimově objevil již koncem 19. století na soukromém kurtu velkostatku Peklo. Na tomto statku hrála tenis rodina Šteklova, kterým statek patřil, spolu s panem Volejníkem a Nedbálkem. Roku 1900 byl vystavěn páný Volejníkem a Nedbálkem v pelhřimovských sadech tenisový dvorec, kde hráli především členové úřednických rodin a profesorský sbor pelhřimovského gymnázia. Hrál se v civilním oblečení, pánové hráli ve vestách s límcí a kravatou a dámy v dlouhých sukních a velkých kloboucích. Kurt neměl oplocení a chyběly šatny.¹²

Proto byl roku 1903 vystavěn, především pro studenty, tenisový kurt na dobytčím tržišti (*viz příloha 7*), vedle Pražské silnice. Tento kurt byl však, především po trzích s dobytkem a koňmi, v hrozném stavu a bez oplocení.

Tenisový klub SK Pelhřimov byl založen roku 1906 páný Bennem Wertheimerem (*viz příloha 6*) a Gürlichem. Prvním předsedou tenisového klubu byl MUDr. Ehler (*viz příloha 6*). Mezi nejlepší pelhřimovské hráče v té době patřili pánově Wertheimer, Krečan a Halík. Nově byly postaveny dva nové kurty v městských Sadech, kde stojí dodnes a vedle kurtů ještě dřevěný altán. Šatny vedle kurtů postaveny nebyly a to především z toho důvodu, že oblečení se nezměnilo a pánové dál hráli ve vestách a kravatách a ženy v sukních. V Pelhřimově se začala pořádat spousta přátelských utkání s celou řadou měst. První zápas byl sehrán s městem Humpolec, kde za pelhřimovský klub hráli pánové Prokop, Rokos a Polesný. Na druhý zápas jeli pelhřimovští tenisté do Vlašimi, kam přijeli na jednospřežném kočáru. A jako třetí byl sehrán zápas s Tábořem, přibližně okolo roku 1910.¹³

Roku 1914 se kvůli příchodu první světové války v Pelhřimově tenis přestal hrát a hřiště v Sadech zarostla plevelem.¹⁴

2.1.4 Fotbal

První zmínky o fotbale v Pelhřimově jsou z roku 1913, kdy na pelhřimovském gymnáziu profesor Antonín Valenta začal své studenty s fotbalem seznamovat. Fotbal učil své žáky na „dobyčím trhu“ vedle Pražské silnice. Ještě v tomto roce bylo uspořádáno první meziměstské utkání Jindřichův Hradec – Pelhřimov, ke kterému došlo

¹² Z historie pelhřimovského tenisu. Hložek, J. Pelhřimov, 1968. s. 1.

¹³ 75 let tenisu v Pelhřimově 1906 – 1981. Pelhřimov, 1981. s. 10.

¹⁴ Z osobního archivu Zbyňka Maláta.

na zájezdu studentů do Jindřichova Hradce. Toto utkání pelhřimovští vyhráli, ale konečný stav se již nedochoval. Začátkem první světové války, kdy profesor Valenta musel z gymnázia odejít, se v Pelhřimově fotbal hrát přestal. Po jeho návratu roku 1915 se fotbal do Pelhřimova opět vrátil. Bylo nutné založit klub, který by fotbalovou činnost organizoval. Protože v Pelhřimově již jeden klub, který se zabýval tenisem existoval, SK Pelhřimov, bylo ujednáno, že fotbalový oddíl bude svou činnost provozovat v rámci tohoto klubu. V té době však tenisový klub navštěvovali jen členové vyšších vrstev, kteří neměli pochopení pro sport, jako byl fotbal a tak často docházelo k rozepřím mezi členy tenisu a fotbalu.¹⁵

¹⁵ *40 let kopané Spartak Pelhřimov 1922-1962*. Pelhřimov: Vytiskla Stráž, provoz. 215, 1962. s. 9 – 10.

2.2 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v Pelhřimově od roku 1918 do roku 1945

2.2.1 Sokol

Roku 1919 začal pelhřimovský Sokol trénovat v dívčích školách. Pomohl založit další sokolské jednoty v Nové Cerekvi roku 1919, v Novém Rychnově roku 1920 a roku 1921 v Košetících. Roku 1921 dostala jednota od Pelhřimova pozemek na stavbu sokolovny na Pražské silnici. Sokolský stadion (*viz příloha 2*) byl roku 1925 dostavěn a ještě toho roku byl uspořádán slet sokolské župy Žižkovy. Na stadionu byla roku 1926 uspořádána krajinská výstava. Mezi členy Sokola patřili v té době starosta Vojtěch Fára, náčelník Jaroslav Müller, Dvořák, Řehák, Růžička, Perlík, Hojsák, Jindřich Pejša, Josef Hojovec, Václav Postranský, Antonín Sochor, K. Tomášek, Dalík, Převor, Kott, Žemlička, Staropražský, Pernica a Plechatý.¹⁶

V roce 1932 bylo v dorostu osm družstev po deseti dorostencích, rozdělených podle dovedností. Družstvo vyučoval Josef Kozák a Vladislav Ježek. Cvičilo se dvakrát týdně vždy v úterý a pátek. Každoročně se družstvo účastnilo tzv. obecného závodu v Táboře, v desetiboji složeného z cvičení na hrazdě, bradlech, kruzích, koni na šíř a na dél, prostných, skoku, hodu, šplhu a běhu na 100 metrů. Účastnila se veřejných cvičení v Humpolci, Pacově, Černovicích, Červené Řečici, Obratani, Božejově, Novém Rychnově, Nové Cerekvi, Hořepníku a dalších městech a obcích. Družstvo dorostenců bylo složeno z cvičenců Josefa Šmrhy, Vyhnálka, Kratochvíla, Martínka, Wackershausera, Šulce, Bendy st., Bendy ml., Dolejše, Vávru, Štefla, Kulovaného a Buriana, Povolný a dalších. Do družstva dorostenek patřila V. Zavadilová, M. Bláhová, L. Krásová, O. Perlíková, V. Wertheimerová, V. Papežová, A. Šrámková, S. Prokopová, M. Kalkusová, A. Fárová, M. Kalinová, M. Wackershauserová, L. Linhartová, M. Paclíková a další děvčata.¹⁷

„Moje šťastná léta patřila tělocvičně a sokolskému stadionu v Pelhřimově. Když mi bylo osm let, přivedla mě kamarádka do „Sokola“, do cvičení žákyň. Bylo to v tělocvičně dívčí školy. Vcházelo se ze dvora po šesti schodech, na kterých jsme nedočkavě čekaly, až budeme vpuštěny dovnitř. A zde jsem už „uvízla drápkem“. Snad

¹⁶ Tělovýchovná jednota Sokol v Pelhřimově 1865 - 1995. Vojnová, P. Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov, s.r.o., 1995. s. 5 – 6.

¹⁷ Tamtéž. s. 9 – 10.

ani jedno cvičení jsem nevynechala. V nějakém žákovském závodě jsem dobře obstála a dostala diplom. Později jsem byla často vysílána na závody v atletice i na nářadí, jako žákyně, dorostenka, posléze i v družstvu žen.“¹⁸

Vedení a náčelnictví pelhřimovského Sokola se roku 1935 ujal pan Čaloud, který nahradil S. Drahoráda. Cvičil skupinu mužů sestavené z bratrů Kratochvílů, Žaloudka, Hanzálka, Sochora, Ježka, Maška a Nemravy (viz příloha 3). Kvůli velkému zájmu o volejbal byl roku 1936 sokolský stadion rozšířen o dva volejbalové kurty. Na stadionu se cvičila atletika a hrála košíková, ale závodilo se i v lyžování, plavání a šermu. Na lyžařské závody jezdili cvičenci do Počátek, Prachatic a Žirovnice. Toho roku byl zorganizovaný zájezd na Slovensko a Podkarpatskou Rus, kde jednota cvičila v Prievidzi a v Nitře. V červnu 1936 se na sokolském stadionu konalo okrskové cvičení, kterého se zúčastnili cvičenci K. Šrámek, R. Vyhnálek, V. Kobliška, A. Bláhová, V. Wertheimerová a další.¹⁹

Roku 1940 se cvičenky Marta Pospíšelová, Milena Kalkusová a Magdalena Paclíková dostaly po vítězství v župním závodě v Táboře na závody do Prahy. Byl to závod složený ze sestav s kužely, na bradlech, kladině, kruzích, běhu na 100 metrů, skoku vysokém a vrhu koulí. Toho roku se cvičenky do Prahy dostaly znovu jako vítězné volejbalové družstvo turnaje v Táboře ve složení Jaroslava Císařová, Jindra Dederová Krausová, Stavová, Vlková. K těmto úspěchům je vedly cvičitelky Sylva Prokopová, Božena a Milada Krásovi, Marie Hanzálková a Marie Šmrhová a náčelnice Ema Paroulková. Později ještě Milena Kalkusová složila cvičitelskou zkoušku v Táboře a začala cvičit mladší dorostenky.²⁰

„Vzpomínka Marty Fárové

Dnes jsou moje krásné tančící dorostenky již babičkami, ale stále je vidím v jejich nadšeném sokolském zápalu tam na Strahově. Dosud na ně myslím v jejich dívčích jménech a ve slušivém úboru, který navrhl malíř Svolinský – bílé blůzičky, modré, žluté a červené sukně s širokými pasy.“²¹

Roku 1941 byla činnost Sokola zastavena a mnoho sokolských pracovníků bylo umučeno v koncentračních táborech.²²

¹⁸ Kalkusová, M. Vyňato z: *Tělovýchovná jednota Sokol v Pelhřimově, 1865 – 1995*. Pelhřimov, 1995. Str. 14 – 15.

¹⁹ Z osobního archivu Blanky Veverkové.

²⁰ Tamtéž.

²¹ Fárová, M. Vyňato z: *Tělovýchovná jednota Sokol v Pelhřimově, 1865 – 1995*. Pelhřimov, 1995. Str. 8 - 10.

²² Z osobního archivu B. Vaverkové.

2.2.2 Jízdní Sokol

Po první světové válce se roku 1919 Jízdní odbor opět vrátil a rozrostl se o 22 členů. Náčelníkem Sokolské jízdy byl Jaroslav Matějů a mezi členy patřili: Vratislav Fára, Jan Brož, Jan Fridrich, Václav Stava, Jan a Ota Kalina, Antonín Labohý, Jan Gottlieb, Štěpánek, František Šňora, Antonín Vomáčka, Václav Pech a další. Koně pro jízdní Sokol půjčoval Gottlieb, Kalina, Štěpánek, Brož, Samek a Šňora. V červenci roku 1919 se jízdní odbor zúčastnil sokolského župního sletu v Jihlavě s patnácti jezdci a v srpnu župního sletu ve Znojmě s jedenácti jezdci.²³

V roce 1920 byl předsedou zvolen Josef Brož, místopředsedou Jan Gottlieb a náčelníkem Otta Kalina. Sokolská jízda se v počtu 11 členů společně se cvičenci pelhřimovského Sokola účastní VII. Vsesokolského sletu. Na slet připravoval koně i jezdec pan Hartl. Cesta tam trvala jezdciům tři dny se zastávkami ve Vlašimi a Uhříněvsi. Slet opět zahajoval průvod v čele se Sokolskou jízdou v počtu 200 koní. Toho roku byla ještě uspořádána jízda do Batelova, Ježné, Telče a Horní Cerekve.²⁴

Na jaře roku 1922 byla otevřena nová letní jízďárna na dvoře pana Kaliny (viz příloha 4). Toho roku si odbor pořídil dva nové koně a byl uspořádán výlet do Dušejova, Telče, Horní Cerekve a Ježenova. O rok později se Jízdní odbor zúčastnil okrskového cvičení v Černovicích, na které přijel se sedmnácti koňmi. Další výlet uspořádali do Nové Cerekve a toho roku se také zúčastnili otevření nové sokolovny v Červené Řečici.²⁵

Roku 1923 se odbor zúčastnil okrskového cvičení v Černovicích a župního sletu v Soběslavi. Dále jeli do Nové Cerekve a Červené Řečice. V roce 1924 se 14 členů Jízdního odboru Pelhřimova zúčastnilo sletu III. okrsku v Obratani. Dále se osm jezdců podílelo na společném reji v Českých Budějovicích a byly také vykonány zájezdy do Černovic a Batelova. V dalším roce navštívil odbor rej v Chýnově a Kamenici nad Lipou. Na župním sletu v Pelhřimově se reje zúčastnil Jízdní odbor Pelhřimova, Jindřichova Hradce a Českých Budějovic. Roku 1926 se odbor zúčastnil sletu v Praze a toho roku ještě navštívil Jindřichův Hradec.²⁶

V roce 1927 byla jízďárna přestěhována na pozemek br. Otty Kaliny. Toho roku byl také odborem navštíven Benešov a Sokol Nový Rychnov. V dalším roce byl

²³ *Historie Sokolské jízdy Pelhřimov*. Dubová, M. Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov, s.r.o., 2002. s. 6.

²⁴ Tamtéž. s. 7.

²⁵ Tamtéž. s. 9.

²⁶ Tamtéž. s. 11.

uspořádán zájezd do Jindřichova Hradce na župní slet a o rok později zájezd do Českých Budějovic, Plzně, Písku a Nového Rychnova. Roku 1930 se jízda zúčastnila župního sletu v Pacově, kde v reji jezdila s Jindřichovým Hradcem. Toho roku také pelhřimovská Jízda ukázala na veřejném cvičení v Pelhřimově nacvičené skoky přes překážky. Roku 1933 se odbor zúčastnil reje v Třešti, kde br. J. Gottlieb zvítězil ve skoku mohutnosti. V tomto roce odbor navštívil Humpolec, ve kterém se konala slavnost Selské jízdy a předvedl tam rej a ukázkou skoků. Mezi členy Jezdeckého odboru Sokolské jízdy patřili v roce 1934 předseda J. Gottlieb, místopředseda A. Valenta, náčelník O. Kalina, praporčík J. Kalina, místonáčelník J. Matějů, jednatelka M. Kalinová, pokladník F. Šňora a dalších sedmnáct jezdců.²⁷

K padesátiletému výročí TJ Sokol Pelhřimov připravil odbor promenádní jízdu společně se Selskou jízdou a voltižovacím družstvem z Jindřichova Hradce. Za toto vystoupení dostala pelhřimovská jízda od Sokolské jednoty prapor.²⁸

Z důvodu reorganizace Československé obce sokolské roku 1937 byly zrušeny různé odbory a směly být jen oddíly, které podléhaly vedení Jednoty sokolské a nemohly samostatně rozhodovat o svém jednání i financích. S tím však odbor nesouhlasil, a proto toho roku v Pelhřimově Sokolská jízda zaniká.²⁹

2.2.3 Tenis

Obnovení pelhřimovského tenisu přišlo až tři roky po ukončení první světové války, z důvodu hospodářské krize. Nebylo čím hrát, chyběly rakety i míčky. V roce 1921 se činnost klubu opět obnovila a začalo se hrát i závodně. Předsedou klubu byl Emil Žižka, který se výrazně zasloužil o obnovu pelhřimovského tenisu. Tenisové kurty byly rozšířeny o další dvě hrací plochy, takže v Pelhřimově stály již čtyři dvorce.³⁰

Roku 1926 byl vytvořen tenisový odbor z bývalých žáků gymnázia, kteří si postavili kurt vedle fotbalového hřiště družstva AFK Marathonu. Z tohoto družstva přecházeli ti nejtalentovanější hráči do tenisového klubu SK Pelhřimov.

Toho roku byly vedle kurtů vystavěny první dřevěné šatny se sprchou a WC. Mezi nejvýznamnější členy pelhřimovského tenisu patřili v těchto letech Hugo Valenta, Václav Halík, E. Dubová, Egon Malát, Kumerman, Balková, M. Zajícová-

²⁷ Tamtéž. s. 16 – 19.

²⁸ Tamtéž. s. 12.

²⁹ Tamtéž. s. 22.

³⁰ Z osobního archivu Zbyňka Maláta.

Hofhanzelová, L. Cihlár a Jiří Kopřiva. Mezi hráče kteří se účastnili četných turnajů po celé ČR patřili B. Wertheimer, J. Krečan a V. Halík. Především díky jejich činnosti a získání kontaktů byla roku 1928 založena soutěž o „Pohár Českomoravské vysočiny“.³¹

První soutěže družstev o „Pohár Českomoravské vysočiny“ se zúčastnila družstva Přerova, Chrudimi, Brna, Prahy-Vyšehrad, Jindřichova Hradce, Tábora, Českých Budějovic, Humpolce, Kamenice nad Lipou a samozřejmě také SK Pelhřimov. Tento turnaj vyhrálo družstvo LTC Brno. Účastí na této soutěži se pelhřimovský klub stal známý v tenisovém světě. V této době se turnajů zúčastňovali přední hráči jako Hecht, Maleček, Maršálek, Vodička, Drobný, Šáda, Krásný a další známí hráči. Od roku 1940 se hrál turnaj jako soutěž jednotlivců a mezi vítěze patřili například Horyna, Drobný, Dittrich, Sixta, Javorský, Mrákota, Zábrodský, Štrobl, Komprda a další. Z žen pak Bloudková, Štraubová, Suková, Exnerová, Pilařová a další.

Roku 1939 byly dřevěné šatny zbourány a na jejich místo byly postaveny nové zděné šatny se sociálním zařízením. Družstvo SK Pelhřimov (*viz příloha 8*), které se roku 1944 účastnilo župního mistrovství v Humpolci, bylo složeno z členů V. Vorlíčka, Smetáka, Hájka, Griezlové, Hrubého, Kubce, Kolářové a Maláta.

V období druhé světové války se u nás tenis hrát nepřestal, pouze se nehrály mistrovské soutěže, ale přátelská utkání probíhala stále. Významní pelhřimovští tenisté jako zakladatel B. Wertheimer, V. Halík, L. Dub, B. Dubová-Koubová, bratři Kumermanové a další byli během války umučeni nacisty v koncentračních táborech.³²

2.2.4 Fotbal

První samostatný fotbalový klub s názvem AFK Marathon Pelhřimov, který navázal na předválečné období, byl založen dne 5.7.1922 a to na návrh profesora Valenty. Dne 24.8.1924, došlo v Pelhřimově k otevření prvního regulérního fotbalového hřiště za Kalvárií. Ještě v téže roce bylo mužstvo přihlášeno do pravidelné mistrovské soutěže a JŽF je zařadila do II. třídy, ve které hrálo s naším mužstvem dalších osm mužstev: RH Tábor, SK Pacov, Třeboň, SK Chlum, Milevsko, Žirovnice, Vojenská XI Jindřichův Hradec a Meteor Tábor.³³

³¹ Tamtéž.

³² Tamtéž.

³³ 40 let kopané Spartak Pelhřimov 1922-1962. Pelhřimov: Vytiskla Stráž, provoz. 215, 1962. 16779/62. s. 9.

Roku 1925 naše mužstvo vyhrálo ve II. třídě a postoupilo do I. A třídy, kde hrála mužstva: Slovan České Budějovice, Meteor České Budějovice, SK České Budějovice, SK Strakonice, DSK Tábor, SK Tábor, Slavoj Písek, AFK Marathon Pelhřimov, SK Písek a Viktoria České Budějovice. V roce 1927 přichází příkaz JŽF k zastavení činnosti našeho mužstva, z důvodu nezaplacení náhrady za předem odvolaný zápas se Slavoj Písek. A o rok později, v roce 1928, bylo mužstvo AFK Maraton Pelhřimov z Čs. svazu fotbalového vyloučeno. Zpět za člena byl přijat dne 11.5.1929 pod podmínkou, že bude zaplacená částka za odvolaný zápas Slavoji Písek.³⁴

Další rok hraje mužstvo mistrovství II. třídy v Táborském okrsku. Roku 1930 hraje pohárový Turnaj v Táboře, kde skončí na čtvrtém místě a sehrává další řadu přátelských utkání.³⁵

Mužstvo roku 1932 slaví desáté výročí od založení AFK Marathon Pelhřimov. Také dochází ke změně z jednokolového na dvoukolový způsob soutěže: podzim – jaro. Družstvo je zařazeno do II. třídy Jindřichohradeckého okrsku, kde si mužstvo vede velmi dobře a roku 1933 se stává vítězem. Postup do I. B třídy si však mužstvo zajistilo až po výhře nad SK Suché Vrbné 3:1, po prohraném zápase s Horažďovicemi 3:7, doma nad Horažďovicemi 2:1 a když Suché Vrbné vzdalo utkání venku. Kromě toho se mužstvo zúčastnilo turnaje o Podblanický pohár, kde zvítězilo a odvezlo si putovní pohár. Dále AFK Marathon Pelhřimov pořádal turnaj o Stříbrný pohár, kterého se zúčastnila mužstva SK Pacov, SK Tábor a Lužičan Veselí, na kterém SK Tábor vyhrál.³⁶

Roku 1934 mužstvo bojovalo na mistrovství I. B třídy, kde hrálo dva ročníky a hned ve druhém ročníku vyhrálo a kvalifikovalo se do I. A třídy – nejvyšší krajské soutěže. I z tohoto důvodu bylo roku 1934 registrováno a přihlášeno do soutěže družstvo dorostenců. Na II. ročníku o Stříbrný pohár roku 1933, který opět pořádal AFK Marathon, zvítězilo družstvo DSK Tábor. Mužstvo se opět zúčastnilo Podblanického turnaje, kde skončilo jako druhé, hned po SK Vlašim a na dalším ročníku této soutěže zvítězilo. V roce 1934 byl uspořádán III. ročník turnaje o Stříbrný pohár, kde naše pořádající mužstvo taktéž zvítězilo. V tom samém roce, na turnaji o Zlatý pohár, skončilo na druhém místě, po prohře s pořádajícím DSK Tábor 2:3.

³⁴ Tamtéž. s. 12 – 14.

³⁵ Tamtéž. s. 15 – 16.

³⁶ Tamtéž. s. 17.

Další rok mužstvo Marathonu za celé podzimní kolo získalo pouze dva body a skončilo na posledním místě v mistrovství I. A třídy. Tímto výsledkem bylo mužstvo odsouzeno k sestupu do I. B třídy. Avšak čtvrtý ročník o Stříbrný pohár opět vyhrál AFK Marathon. Družstvo dorostenců v tomto roce vyhrálo svůj okrsek, ale v kvalifikačním utkání s Lužičanem Veselí po dvou nerozhodných utkáních i třetí prohrálo 1:3.³⁷

V sezóně 1936-37 hraje naše mužstvo stále v I. B třídě, kde si nevede špatně, ale končí na druhém místě za SK Soběslav, po prohře 2:3 na vlastním hřišti. Za účasti 70 členů valné hromady AFK Marathon byly dne 1.3.1937 zvoleni tyto funkcionáři: předseda Vratislav Fára, I. místopředseda Vil. Lipský a II. místopředseda Hugo Valenta. Na turnaji o Křišťálový pohár, který pořádal SK Pacov, naše mužstvo vyhrálo. Dorostenci si vůbec nevedli špatně a v tabulce skončili na prvním místě.³⁸

V sezóně roku 1937-38 patří AKF Marathon Pelhřimov mezi kluby s největším počtem registrovaných hráčů (47 dospělých hráčů + 25 dorostenců) hned za SK Tábor, SK České Budějovice a DSK Tábor. Tyto roky hraje naše mužstvo I. B třídu, kde opět skončí na druhém místě za SK Soběslav. Dále se zúčastnilo turnaje o Perletův pohár v Žirovnici, kde po prohře s AC Stadion České Budějovice skončili na druhém místě. Družstvo dorostenců hraje ve IV. okrsku, ve kterém však pouze družstva DSK Tábor a AFK Marathon Pelhřimov chtěla tuto soutěž dohrát.³⁹

Roku 1938 sice bylo zahájeno podzimní mistrovství, ale po odehrání pěti zápasů dochází k vyhlášení všeobecné mobilizace. Okupace republiky byla zahájena 15.3.1939, kdy jednotky říšské branné moci, na rozkaz Hitlera, překročily hranice našeho území. Do Pelhřimova přichází jednotky dne 17. března 1939 a o šest dní později jsou Českým svazem fotbalovým zakázána utkání v kopané, s výjimkou svolení říšskoněmeckými úřady. Mužstvo AFK Marathon si společně s mužstvem SK Suché Vrbné zajistilo postup do I. A třídy. Tento a i další rok v soutěži Táborského okrsku skončili naši dorostenci na druhém místě.

Podzimní polovina soutěže 1939-40 v I. A třídě, byla pro naše mužstvo velice úspěšná, na rozdíl od jarní soutěže, kdy se mužstvu podařily získat pouze 4 body.

Výhrami v podzimním mistrovství nad Volyní 4:3, Vodňany 4:2, Suchým Vrbným doma 3:0, Soběslaví 4:4 a SK Meteor České Budějovice doma 4:1 si družstvo

³⁷ Tamtéž. s. 17 – 19.

³⁸ Tamtéž. s. 20 – 21.

³⁹ Tamtéž. s. 21.

zajistilo dostatek bodů. Po této šňůře výher však přišly prohry se Sušicí 3:6, Písekem 2:3 a DSK Tábor 1:3 a konečný stav soutěže skončil pro naše mužstvo 5. místem v tabulce.

Další roky mělo mužstvo AFK Marathon problémy s nedostatkem hráčů, proto se družstvo umístilo ke konci tabulky a nebyly dosahovány žádné úspěchy. Dorost, který hrál stále Tábořský okrsek skončil na třetím místě.⁴⁰

Sezóna 1941-42 byla úspěšná z důvodu přibrání dorostenců (Dub, Soukup, Kubík, Fajt), na které se tak dlouho čekalo a mužstvo se opět začalo ukazovat na horních příčkách tabulky. Na konci soutěže skončil AFK Marathon na 2. místě se skórem 19 bodů a na první Stadion České Budějovice mu chyběly pouhé 3 body.

Roku 1942 se odehrálo reprezentační utkání, mezi Reprezentační XI. JŽF a XI. AFK Marathonu Pelhřimov, na počest 20 let od založení pelhřimovské kopané (viz příloha 9).

Roku 1942 skončilo družstvo opět na druhém místě v soutěži I. A třídy. O rok později skončilo na místě třetím. Kvůli čtvrtému roku války je nedostatek výstroje a výzbroje pro hráče, proto dorost v tomto roce hrál pouze přátelská utkání.⁴¹

V srpnu roku 1944 Český všesportovní výbor zakázal zahájení všech svazových a župních mistrovství v kopané. Po vyhlášení totálního válečného úsilí v Protektorátu Čechy a Morava byla odehrána pouze přátelská utkání a do konce války se již žádné mistrovské soutěže nehrály.⁴²

2.2.5 Turistika

V Pelhřimově vznikl klub československých turistů Spartak Pelhřimov roku 1920. Jejím předsedou se stal JUDr. František Zelinka, který v této funkci vydržel pouze jeden rok. Jeho následovníkem se stal pan MUDr. Ferdinand Ehler, kterého po roce 1935 vystřídal Josef Svoboda. Roku 1933 bylo v klubu sto sedmdesát členů. Činností klubu bylo pořádání výletů, vycházek, přednášek o cestování a dále také propagace tohoto sportu v Pelhřimově. Počet členů klubu byl roku 1939 okolo sto šedesáti.⁴³

⁴⁰ Tamtéž. s. 23 – 24.

⁴¹ Tamtéž. s. 25 – 27.

⁴² Tamtéž. s. 29.

⁴³ Z osobního archivu Marie Liškové.

2.2.6 Kuželky

Roku 1930 byla v Pelhřimově postavena první kuželna (*viz příloha 14*). Byla vybudována zakladatelem Františkem Anderlem (*viz příloha 13*) vedle Pražské silnice na Sokolském stadionu. Až do roku 1934 byla v kuželně jedna písková dráha. O rok později byl na tuto písečnou dráhu položen gumo-asfaltový pás, který v kuželně zůstal až do roku 1950. Do tohoto roku se v Pelhřimově hrály kuželky jen pro zábavu.⁴⁴

2.2.7 Lední hokej

Počátek ledního hokeje v Pelhřimově sahá do roku 1931, kdy si pár pelhřimovských nadšenců pořídilo hokejové hole a začali pro zábavu hrát. Trénovalo se na „Národním kluzišti“, jejíž správce se nabídl a postupně nakoupil nutnou výzbroj a hole. Byla sestavena dvě mužstva, která proti sobě odehrála tréninkový zápas. Zápas sklidil velký ohlas od pelhřimovského obcenstva, a proto byl vyjedнан přátelský zápas s SK Tábor. Pelhřimovští hokejisté prohráli dopoledne 3:0 a odpoledne 5:1. I přesto se hokej hráčům i obcenstvu zalíbil. Mužstvo tvořili především studenti, kteří svůj tým nazvali S.O.K.H. (Studentský odbor kanadského hockeye). Mužstvo S.O.K.H. Pelhřimov odehrálo své první zápasy s SK Německý Brod, SK Vajgar Jindřichův Hradec, SK Okříšky, SK Jihlava, SK Union Písek. Za družstvo S.O.K.H. hráli hráči Trojan, Šmolka, Kotsmich, Moudr, Kvitský, Kotrnoch, Šíma a později se přidali J. Veselý, J. Plocek, Toufár, Mašek, Odstrčilík, Kulík, Dub a další.⁴⁵

Oficiálně byl hokejový klub založen dne 22.11.1932 panem Karlem Prochem, na schůzi, které se zúčastnilo celé družstvo S.O.K.H. Pelhřimov. Klub byl schválen pod sdružením svazu kanadského hokeje pod názvem Hockey Club Pelhřimov (HCP). Předsedou klubu byl zvolen pan Karel Proche, místopředsedou Václav Vůjtěch, jednatelem Dobrodinský, pokladníkem V. Šmíd, zapisovatelem J. Dostal, kapitánem J. Pospíšil a manažerem L. Švamberg. Na schůzi byly schváleny klubové barvy - modrá a žlutá. V těchto barvách byly pro klub zhotoveny svetry, punčochy a klubový štít. Svetry zhotovila pelhřimovská firma Hostomský, dále byly zhotoveny mantinely o výšce 25cm

⁴⁴ *Pelhřimovské kuželky 1938 - 2008*. Pelhřimov: Oddíl kuželek TJ Spartak Pelhřimov, 2008. s. 6.

⁴⁵ Kronika ledního hokeje v Pelhřimově, Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p.o., Hockey Club Pelhřimov, Inv. č. 1.

a objednány nové hole a potřebná výzbroj. První zápasy byly odehrány s družstvy SK Okříšky, SK Union Písek, AC Stadion České Budějovice a Vajgar Jindřichův Hradec.⁴⁶

Během sezóny 1932/33 sehrálo A mužstvo celkem 28 zápasů, z toho 13 zápasů vyhrálo, 13 prohrálo a dvakrát remizovalo. Další sezónu sehrálo A mužstvo již 31 zápasů, z toho 24 bylo pro mužstvo vítězných, na třech remizovalo a čtyři prohrálo. V tomto roce bylo založeno také B mužstvo, které odehrálo 10 zápasů, z toho čtyřikrát prohrálo, jednou remizovalo a pětkrát vyhrálo.

V sezóně 1935/36 bylo založeno i družstvo dorostu, které zatím hrálo pouze přátelská utkání. Z „A“ mužstva odešli dva hráči, kteří museli být nahrazeni dorostenci. Mužstvo hrálo mistrovství jihočeské hokejové ligy I. třídy, společně s mužstvy SK Strakonice, VBK Vajgar Jindřichův Hradec, Skauti Třeboň a Union Písek.⁴⁷

Pelhřimovští hokejisté hráli v sezóně 1937/38 Horáckou župu jižního okrsku. Hráli proti SK Jihlavě, SK Telči a SK Okříškům, nad kterými zvítězili a postoupili do I.A třídy Horácké župy. Další sezónu 1938/39 hrál Pelhřimov také tuto soutěž na které se umístil na 3.místě za SK Horáckou Slávií Třebíč (*viz příloha 16*) a SK Jihlavou. O rok později 1939/40 se družstvo umístilo v žebříčku na místě druhém. Tento rok se v klubu změnil předseda, jímž se stal Dr. J. Hložek.

V sezóně 1940/41 se HC Pelhřimov stal mistrem župy a další rok titul obhájil po vítězství ve všech mistrovských zápasech.⁴⁸

Roku 1942 vyhráli pelhřimovští hokejisté soutěž „O župní pohár“. Toho roku bylo uspořádáno dorostenecké mistrovství Horácké župy a družstvo Pelhřimova bylo zařazeno do II. okrsku společně s Telčí a Jihlavou. Dorostenecké družstvo se umístilo na třetím místě.

Sezóna 1942/43 nebyla pro pelhřimovské hokejisty úspěšná a po odehraných zápasech se Pelhřimov umístil na předposledním místě. Dorost v mistrovství obsadil druhé místo.

Po roce 1943 se mistrovství Horácké župy neodehrálo, byly odehrány pouze soutěže nazvané „Zimní hry“.⁴⁹

⁴⁶ Kronika ledního hokeje v Pelhřimově, Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p.o., Hockey Club Pelhřimov, Inv. č. 2.

⁴⁷ Kronika ledního hokeje v Pelhřimově, Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p.o., Hockey Club Pelhřimov, Inv. č. 3.

⁴⁸ Tamtéž.

⁴⁹ Tamtéž.

2.3 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v Pelhřimově od roku 1945 do roku 1989

2.3.1 Sokol

Po německé porážce v květnu 1945 byl Sokol opět obnoven a cvičenci se začali připravovat na XI. Vsesokolský slet. Cvičení probíhala na sokolském stadionu, kde byla postavena vysoká hrazda a později i bradla. Cvičilo se na nářadí, vrhalo koulí, skákalo do dálky a výšky, házelo diskem i oštěpem a také se běhalo. Roku 1946 se konalo veřejné cvičení v Božejově, kterého se pelhřimovští sokolové zúčastnili společně s jednotami Obrataně, Kamenice nad Lipou, Červené Řečice, Nové Cerekve. Zúčastnilo se ho 555 cvičících z jmenovaných jednot. Bylo to 88 žáků, 103 žákyň, 86 dorostenců, 60 dorostenek, 102 žen a 116 mužů. Toho roku bylo uspořádáno veřejné cvičení v Pelhřimově, Obratani a župní cvičení v Táboře a Jindřichově Hradci. Na tato cvičení jezdili cvičenci nákladním autem, zapůjčeným bratrem Soukupem, který byl členem výboru pelhřimovské jednoty.⁵⁰

Roku 1948 se ženský odbor zúčastnil XI. Vsesokolského sletu v Praze, na kterém vystoupil se skladbou Boženy Matějkové na hudbu jejího muže, pana Matějce. Sestavu na tuto skladbu učila ženský odbor paní Marta Fárová, členka náčelnictva žen ČOS. Na sletu vystoupily ještě dvě skupiny dorostenek se skladbou na lavičkách a s kruhy. Mezi pelhřimovské dorostenky patřily slečny Bučková, Drahorádová, Kalinová, Kuncková, Maršíková, Otčenášková, Papežová, Pejšová, Pistulková, Plechatá, Prknová, Štěpánová, Vaňková, Vaněčková, Vlková a Zíková. Nacvičovala s nimi nejen taneční skladby na národní písně, ale také je trénovala v závodní košíkové. V košíkové se dorostenky dostaly až do finále v Praze, ve kterém se utkaly s družstvem Brna. Zápas vyhrály, staly se mistryňmi ČOS a byly vyznamenány v pražské Lucerně. V červenci 1949 se dorostenky zúčastnily II. závodu ČS škol v oddílových vystoupeních ve Zlíně se skladbou s šesti míči a šesti obručemi na hudbu Jana Seháka. A pod vedením paní Fárové získaly první místo.

Roku 1948 začala v Pelhřimově „očista“ Sokola, vylučováním jeho hlavních členů a členů nesouhlasících s komunistickým režimem.⁵¹

Seznam členů, navržených k vyloučení ze Sokola:

⁵⁰ Z osobního archivu Blanky Veverkové.

⁵¹ Tamtéž.

Ambrožová A., Bačinová V., Balek V., Benýšek F., Benýšek S., Brož A., Davídek Č., Donát R., Dvořák V., Fára V., Fára M., Gottlieb J., Hamalčík A., Herna V., Holá M., Hostomský A., Hostomská J., Hostomský K., Hovorka, Javůrek V., Jílek M., Kalina J., Kalina O., Kalinová M., Mraček M., Mračková M., Karásková J., Kolář J., Kotásek B., Král J., Krása K., Kulíková M., Kyriánová L., Lipský V., Mádlo K., Malátová V., Mašek J., Mašek L., Matějka J., Matějková M., Matějů J., Matějů L., Moravová M., Muk J., Muková B., Nedvěd K., Novák A., Novák J., Nováková M., Paleček B., Pejša J., Pejšová J., Plechatá M., Příborská J., Rauscherová V., Rosenbaumová J., Růžička F., Růžková B., Slíva S., Sochor J., Straka J., Staropražský V., Staropražská M., Svoboda J., Strnadová M., Světníčková M., Špilar O., Špilarová M., Štěpánek A., Štěpánek V., Tomášek K., Tomášková M., Truplová M., Vaváčková M., Vaněk F., Vávru F., Voňavková M., Zajíc J., Zástěra K., Ženíšková F.

Sokol v Pelhřimově byl roku 1949 komunisty na dlouhých 40 let zrušen.⁵²

2.3.2 Tenis

Po druhé světové válce až do roku 1951 se v Pelhřimově tenis skoro nehrál. Teprve roku 1952 v Pelhřimově tenis opět ožil. V rámci reorganizace byl Pelhřimov zařazen do Jihlavského kraje, kde se hrály soutěže dorostu a žactva. Z toho důvodu se starší členové klubu začali věnovat práci s mládeží. Do tenisového klubu byl přiveden velký počet učňů z pelhřimovského střediska Agrostroj, kteří obnovili tenisové kurty, které byly po válce v desolátním stavu a začali se věnovat tenisu. Klub se roku 1949 stal Sokolem Pelhřimov o rok později Sokolem Modeta Pelhřimov, roku 1952 Sokolem Agrostroj Pelhřimov a následně se jako tenisový oddíl stal součástí Spartaku Pelhřimov. V trenérské činnosti se vystřídal pánové F. Dub, J. Hájek, D. Mraček, V. Štefl a další. V té době měl tenisový klub k dispozici již čtyři kurty a byl přejmenován na Tenisový klub Spartak Pelhřimov. V klubu trénovalo přes 100 žáků a dorostenců, kteří často vyhrávali na soutěžích a turnajích. Roku 1952 bylo sehráno mistrovské utkání Pelhřimov – Pacov. Dospělí tenisté se také účastnili soutěží a pro roky 1954, 1955 a 1958 získali titul přeborníka kraje. Roku 1956 byl v Pelhřimově uspořádán Celostátní žákovský turnaj, který pelhřimovský tenis proslavil v celé ČR. Mezi významné hráče, kteří hráli na žákovském turnaji v Pelhřimově, patřil Jan Kodeš, vítěz Wimbledonu

⁵² Tamtéž.

1973, Renata Tomanová, Čs. tenisová reprezentantka, Hana Mandlíková, Iva Budařová, Věra Suková, zasloužila mistryně sportu a Ivan Lendl, který v Pelhřimově vyhrál roku 1972.⁵³

Práce s mládeží se projevila o čtyři roky později, na Celostátním turnaji žactva, kde se finalistou stal starší žák SK Pelhřimov M. Mraček. Závodní družstvo žáků vedl pan F. Dub a družstvo se skládalo z tenistů Heziny, D. Kupcové, V. Mackové, P. Herny, J. Pillera a Z. Holého. Toho roku byl v Pelhřimově vystavěn pátý tenisový kurt a o dva roky později šestý.

Roku 1961 došlo k reorganizaci krajů a pelhřimovský tenis se dostal do kraje Jihočeského. Roku 1969 se naši tenisté probíjeli do celostátní divize, ve které hráli ještě dva roky na to. V letech 1976, 1983 a 1989 hraje družstvo dospělých v národní lize. Dorostenecké družstvo se v letech 1967, 1968, 1971 a 1972 stalo přeborníkem v Jihočeském kraji. Mezi úspěchy žáků patří roky 1956, 1958, 1963, 1964 a 1965, kdy se stali přeborníky Jihočeského kraje. Mezi velký úspěch v jednotlivcích patří Mistrovství Evropy ve čtyřhře mladších žáků roku 1985, kde se do finále dostal Daniel Vaněk. Pelhřimovský klub pořádal nejen celostátní žákovský turnaj, ale také turnaj dvoučlenných družstev „Memoriál Pavla Škáchy“ hraný od roku 1964. Dále pak zimní halové přebory žen, které se hrály v letech 1977 až 1989 a turnaj mladšího žactva „Vysočina“, který vznikl roku 1979 a byl součástí okruhu turnajů pořádaných tenisovými oddíly Havlíčkově Brodu, Jihlavy a Pelhřimova. V dalších letech byl turnaj mladšího žactva „Vysočina“ pořádán jako celostátní a roku 1984 jako „Memoriál Františka Duba“. V Pelhřimově byl každoročně na konci sezóny sehrán klubový turnaj „O štít Předsedy oddílu“ který se hrál od roku 1984.⁵⁴

V roce 1973 byla vedle pelhřimovských kurtů vystavěna nová moderní klubovna a roku 1977 ještě tenisová hala, ve které mohli tenisté hrát i v zimě. V sezóně 1980 hrála družstva dospělých, dorostu a žactva v I. třídě krajského přeboru. Pelhřimovský tenis měl celkem deset družstev všech věkových kategorií. Byla uspořádána také přátelská utkání se zahraničními družstvy TC Suhl z NDR, TC Konstanz-Dettingen z NSR a utkání s rakouskými tenisty ze Steyreggu.⁵⁵

Roku 1980 byl vybudován další tenisový dvorec a pelhřimovský tenis vlastnil již desátý. Ve funkci předsedy pelhřimovského tenisu se do roku 1981 vystřídal pánové

⁵³ 75 let tenisu v Pelhřimově 1906 – 1981. Pelhřimov: Městský národní výbor v Pelhřimově a TJ Spartak Pelhřimov, oddíl tenisu, 1981. s. 16.

⁵⁴ Tamtéž. s. 18 – 21.

⁵⁵ Tamtéž. s. 22.

Ehler, Valenta, Žižka, Wertheimer, Kopřiva, Hložek, Malát, J. Vyhnálek, J. Vávruš, M. Crhán, M. Marek a K. Málek. A mezi další významné funkcionáře pelhřimovského tenisu patřili do roku 1981 Roudný, H. Valenta, K. Schreier, L. Cihlár, Vlasák, V. Halík, Fára, Vorlíček, Jan Matějka, Mraček, K. Kupec, Z. Malát, E. Dubová, M. Voňavková a další.⁵⁶

2.3.3 Fotbal

Po skončení války se v Horní Cerekvi dne 24.6.1945 uspořádal první přátelský zápas, ve kterém zvítězil Pelhřimov 9:2. Soutěž I. A třídy opět začala a Pelhřimov s počtem 24 bodů skončil na prvním místě tabulky. Protože však byla I. A třída rozdělena na dvě skupiny musel Pelhřimov sehrát ještě zápas s SK Sušice, který vyhrál ve druhé skupině. Tento souboj Pelhřimov prohrál a SK Sušice postoupila do divize. Dále v tomto roce proběhla utkání o Pohár osvobození, ve kterém AFK Marathon Pelhřimov vyhrál a o Zlatý pohár v Táboře, kde se naše mužstvo umístilo na druhém místě. Naši dorostenci vyhráli soutěž v Táborském okrsku a dostali šanci zúčastnit se utkání o titul dorosteneckého mistra JŽF, na kterém však prohráli s SK České Budějovice 1:5.⁵⁷

V roce 1946 byla 1.A třída sloučena do jedné skupiny, ve které hrálo 14 mužstev. Toho roku AFK Marathon Pelhřimov, v letní přestávce, vyhrál Pohár osvobození. O rok později byla v březnu svolána valná hromada, na které byl předsedou zvolen MUDr. K. Kalla a místopředsedy byli zvoleni dr. Hložek, A. Vlk a E. Malát. Tento rok byl pro mužstvo jedním z nejúspěšnějších. Z 22 odehraných utkání prohráli pouze dvě a v šesti remízovali.

V sezóně 1947-48 se AFK Marathon Pelhřimov stal mistrem JŽF a čekal už jen na postup do divize – skupina jih, kam se dostal. Roku 1948 byl zakázán start vojáků za civilní kluby a za AFK Marathon již nemohli hrát Šlejtr, Crhán a Červenka. Především kvůli odchodu těchto hráčů skončilo mužstvo na sedmém místě v tabulce. Toho roku bylo rozhodnuto o nové organizaci soutěží a náš okres přešel k nově vzniklému kraji Jihlava.⁵⁸

⁵⁶ 75 let tenisu v Pelhřimově 1906 – 1981. Pelhřimov: Městský národní výbor v Pelhřimově a TJ Spartak Pelhřimov, oddíl tenisu, 1981. s. 23.

⁵⁷ 50 let kopané v Pelhřimově 1922 – 1972. Almanach pelhřimovské kopané. Pelhřimov: Jihočeské tiskárny, závod 4 Pelhřimov. 450896/72. s. 24.

⁵⁸ Tamtéž. s. 28 – 30.

Z mužstva roku 1949 odešli Kubík a Fajt a nahradili je Manda a Dvořák ze Švermova. Pelhřimov v divizi získal první místo a dostal se do Moravskoslezské skupiny, která však pro Pelhřimov byla finančně neúnosná. V lednu 1950 byla svolána schůze, na které se dohodlo, že AFK Marathon Pelhřimov bude převeden pod národní podnik Agrostroj Pelhřimov. Až do roku 1953 se mužstvo umísťovalo spíše na dolních příčkách tabulky. Toho roku AFK Marathon Pelhřimov mění název na Spartak Pelhřimov. Rok na to byla založena druhá TJ Tatran Spojené Kartáčovny, ale již v příštím roce zanikla. V Pelhřimově bylo založeno žákovské družstvo, které hned v prvním ročníku vyhrálo svou skupinu a pro velký zájem žáků bylo zřízeno i žákovské B-družstvo.⁵⁹

V sezóně 1958-59 se Spartak Pelhřimov dostal do divize, ale o rok později došlo k reorganizaci soutěží, kvůli utvoření nových krajů a okresů a divize byla nahrazena krajskými přebory.

Roku 1961 - 62 měla Pelhřimovská kopaná sedm družstev, A mužstvo dospělých (*viz příloha 10*) v krajském přeboru, B-mužstvo v 1.A třídě, C-mužstvo v okresní soutěži, dorostenecké A-družstvo v krajském přeboru, B-družstvo v okresním přeboru a žákovské A a B družstvo. O rok později 1963 bylo C-mužstvo rozpuštěno a A-mužstvo sestoupilo do 1.třídy. Roku 1964 se však dostalo zpět do krajského přeboru kde se umístilo na druhém místě a postoupilo do nově utvořené divize. Sezóna 1964-65 byla velice úspěšná i pro A-dorost, který hrál v dorostenecké lize ve skupině B.⁶⁰

Roku 1969-70 trenér Kolář rezignuje a na jeho místo nastoupil M. Cerhán. Pořadí střelců je: Palkovič 7 branek, Burian 4 branky, Strnad J., Poděbradský po 3 brankách, dále Pastrňák, Bedrníček, Caha po 2 brankách a Novotný, Toman, Strnad P. po 1 brance.

Žáci A-mužstva po výhře v Horní Cerekvi získali titul okresního přeborníka pro rok 1970-71. V sezóně 1971-72 hrálo mužstvo dospělých divizi, kde bylo zařazeno do divize C a úspěšně reprezentovalo město Pelhřimov. Za A-mužstvo dospělých v jubilejním roce 1972 hráli Palkovič, Hron, Nemeškal, Beran, Kopecký, Nentwich, Prokop, Bedrníček, Pastrňák, Přech, Kamír, Novotný, Sajner, Pošusta, Strnad, Porteš a nový trenér Cerhán.⁶¹

⁵⁹ Tamtéž. s. 32 - 36.

⁶⁰ Tamtéž. s. 40 - 45.

⁶¹ Tamtéž. s. 67 - 70.

V letech 1972 až 1982 hraje A-družstvo (*viz příloha 12*) dospělých stále divizní soutěž. V roce 1981/82 postoupilo družstvo do II. Národní fotbalové ligy. Navíc měl oddíl kopané k dispozici již tři regulérní hrací plochy. V těchto letech se postupně vystřídali trenéři: M. Palkovič, J. Březina, J. Mareš, J. Cerhan a M. Cerhan.

B-mužstvo hrálo celou řadu let druhou nejvyšší soutěž v kraji – 1.A třídu a v sezóně 1981/82 krajský přebor.⁶²

Od roku 1972 do roku 1982 hrálo družstvo žáků (*viz příloha 11*) nejvyšší soutěž – krajský přebor, kde se v sezónách 1976/77 a 1980/81 umístilo na čtvrtém místě, dvakrát na místě třetím a ve všech zbývajících letech skončilo vždy na místě druhém. V sezóně 1981/82 navíc přibyla další dvě žákovská družstva, družstvo C a D.

Krajský přebor hrálo také dorostenecké A-družstvo a čtyři sezóny pak dorosteneckou ligu. V sezóně 1981/82 vyhrál A-dorost krajský přebor a dostal se tak do II. dorostenecké ligy.⁶³

2.3.4 Turistika

Po roce 1945 byla činnost spolku obnovena. Poté byl klub na rozpuštěn z důvodu sjednocení tělovýchovy. A opět obnoven byl roku 1960 pod hlavičkou ČSTV, u jeho obnovení stáli Ludvík Kos a MVDr. Aleš Werthaimer. Klub začal pořádat výlety na Slovensko, letní a zimní pochody a účastnil se branných závodů a vícedenních turistických akcí. Členové klubu opět začali přibývat. Přibyli především mladší členové, které vychovávali Jaroslav Rozkošný a Pavel Pípal. Od roku 1980 byl předsedou turistů v Pelhřimově pan Pavel Pípal.⁶⁴

2.3.5 Kuželky

Oddíl kuželek v Pelhřimově byl založen v rámci Sokol Agrostroj Pelhřimov. Roku 1952 hráli kuželkáři v Jihlavském kraji a vyhráli krajský přebor (*viz příloha 15*), dostali se do kvalifikace o postup do ligy, a zde skončili na posledním místě ze šesti družstev. Toho roku byla kuželna rozšířena o další dráhu.⁶⁵ Roku 1954 se dorostenec

⁶² Tamtéž. s. 70.

⁶³ *60 let pelhřimovské kopané*. Klokočka, J. Pelhřimov: Střední průmyslová škola grafická v Praze, 1983. s. 9 - 15.

⁶⁴ Z osobního archivu Marie Liškové.

⁶⁵ *Pelhřimovské kuželky 1938 - 2008*. Pelhřimov: Oddíl kuželek TJ Spartak Pelhřimov, 2008. s. 10.

Pavel Hamalčík umístil na 4. místě v celostátním přeboru a o rok později skončil na místě šestém.

Od roku 1960 musel Pelhřimov, po zrušení Jihlavského kraje, hrát za kraj Jihočeský. V této době družstvo tvořili hráči: J. Fous, A. Hamalčík, M. Taffart, P. Hamalčík, K. Nemrava, V. Herna a L. Másilko. V tomto roce se začaly pořádat podnikové turnaje, které nalákaly nové hráče. Spolek měl v tomto roce okolo 35 hráčů a proto bylo vedle „A“ družstva nově založeno i „B“ družstvo.⁶⁶

V sezóně 1971/72 skončilo „A“ družstvo v krajském přeboru na šestém místě, „B“ družstvo soutěžilo v okresním přeboru Jindřichohradecka a umístilo se na místě třetím.

Roku 1972 se klub setkal s prvním vážným problémem. Byl vyřazen z I. třídy krajského přeboru, protože nezaložil dorostenecké, ani ženské družstvo, což bylo podmínkou. Následně bylo toho roku družstvo žen založeno. Skládalo se z V. Hamalčíkové, J. Bínové, B. Hanouskové, M. Nemeškalové, I. Kovářové a M. Váňové.

Do I. třídy krajského přeboru se „A“ družstvo opět dostalo po vítězství v II. třídě a to v sezóně 1973/74. Oddíl měl toho roku 42 členů a o rok později vzrostl jejich počet na 51. Z toho důvodu bylo založeno „C“ družstvo, které hrálo okresní přebor. Toho roku juniorka I. Kovářová získala v krajském přeboru juniorek třetí místo, na přeboru ČSR místo sedmé a na přeboru ČSSR místo čtvrté. Titul krajské přebornice získala o rok později dorostenka Eva Antoňů se 458 body. Dalšího úspěchu dosáhla v Bratislavě roku 1978 Iva Němcová na přeboru jednotlivkyň, kde se umístila na čtvrtém místě.⁶⁷

Sezóna 1978/79 skončila tak, že „A“ družstvo získalo třetí místo v I. třídě a „B“ družstvo se umístilo na místě prvním v krajském přeboru. Ženy se umístily na místě třetím a „C“ družstvo se tento rok stalo okresním přeborníkem. Přeborníkem okrese se stal Z. Hamalčík a přebornicí okresu se stala J. Antoňů. O rok později vedl družstvo žen trenér V. Bína a pod jeho vedením družstvo žen opět získalo titul přeborníka kraje. Na přeboru ČSSR se družstvo umístilo páté. Tento rok se také pořádal další podnikový turnaj, na kterém se naše družstvo umístilo na prvním místě z osmnácti zúčastněných.⁶⁸

V dalším roce (1980/81) na dorosteneckém přeboru Jihočeského kraje zvítězil J. Čamra a na třetím místě za ním skončil Z. Hamalčík. Především pro ženy byla tato

⁶⁶ Tamtéž. s. 12.

⁶⁷ Tamtéž. s. 13 - 15.

⁶⁸ Tamtéž. s. 18 - 19.

sezóna úspěšná a to proto, že již po třetí získaly titul přeborníka Jihočeského kraje, což byl pro Pelhřimovský klub největší úspěch.⁶⁹

Pro další sezónu 1981/82 skončilo „A“ družstvo na 7.místě v krajském přeboru. „B“ družstvo bylo na místě prvním v okresním přeboru, ale poté již neuspělo v kvalifikaci. Dorostenci vyhráli krajský přebor a na přeboru ČSR skončili šestí a v jednotlivcích získal Z. Hamalčík 3.místo. Ženy vyhrály opět krajský přebor a dostaly se na přebor ČSSR v Opavě, kde obsadily 2. místo, tímto si zajistily účast na Dunajském poháru, který se konal roku 1983 a jeho třetí kolo se konalo v Pelhřimovské kuželně. Tohoto turnaje se účastnila i družstva Maďarska, ČSSR a Rakouska. Družstvo žen skončilo na třetím místě.⁷⁰

V sezóně 1984/85 hrálo „A“ družstvo opět krajský přebor. Zato „B“ družstvo se dostalo z prvního místa v okresním přeboru do kvalifikace, kde skončilo druhé a postoupilo do krajského přeboru, kde však vydrželo jen jeden rok. Družstvo žen opět obhájilo titul přeborníka kraje a na přeboru ČSSR skončilo páté. Toho roku byla Z. Antoňů vybrána do skupiny juniorské reprezentace ČSSR a z mistrovství ve Frankfurtu nad Mohanem si jako členka družstva dovezla stříbrnou medaili.⁷¹

Roku 1986/87 skončilo „A“ družstvo ve své soutěži skončilo na místě třetím, „B“ družstvo se opět dostalo do krajského přeboru a ženy v tomto roce hrály I. celostátní ligu, na které skončily čtvrté. V jednotlivcích vyhrál přebor oddílu P. Bína, za ženy Němcová. V okresním přeboru za muže Soukup, za ženy Bínová a za dorostenky Šimková.

Další rok měl oddíl již 69 členů. Všechna družstva hrála stejnou soutěž a ženy se v I. celostátní lize umístily opět čtvrté. V jednotlivcích v soutěži juniorů si P. Bína a za ženy Cyprová, vybojovali titul krajského přeborníka. Toho roku se do reprezentačního družstva ČSSR dostaly Bednářová, Cyprová, Vytisková a Antoňů. Vytisková si odtud přivezla stříbrnou medaili z MS v Maďarsku.⁷²

⁶⁹ Tamtéž. s. 20 - 22.

⁷⁰ Tamtéž. s. 22.

⁷¹ Tamtéž. s. 26 - 28.

⁷² Osobní archiv Václava Novotného.

2.3.6 Lední hokej

Po roce 1945 bylo obnoveno mistrovství Horácké župy, na kterém se mužstvo HC Pelhřimov umístilo na druhém místě. V dalším roce bylo mužstvo zařazeno do divize, ve které se umístilo na pátém místě.

Roku 1961 byl zahájen krajský přebor, ve kterém hrálo pelhřimovské mužstvo. Toho roku došlo ke změně pravidel. Nově byl zařazen trest pro hráčskou lavici, který byl stanoven na dvě minuty. Druhou změnou bylo ustanovení, že každý menší trest končí ve chvíli, kdy oslabené mužstvo dostane branku. Třetí pravidlo bylo uložení dvouminutového trestu za neslušné urážky. Čtvrtým pravidlem bylo ustanovení, že hra se nezastavuje, pokud si hráč upravuje výstroj či hůl. Jako páté bylo zavedeno pravidlo dvouminutového trestu za odhození čehokoli na ledovou plochu. Dalším šestým pravidlem bylo, že hráč nesmí přijmout na led vhozenou hůl. Dále bylo určeno, že dvouminutový trest dostal hráč, který zadržoval soupeře holí nebo ho s ní bil. A jako poslední byl stanoven trest dvou minut pro brankáře, který pod sebou skryje puk za brankovou čarou.⁷³

V tabulce krajského přeboru skončilo družstvo Spartaku Pelhřimov se čtyřmi body na pátém místě, za družstvy Slavoj České Budějovice, Spartak Strakonice, Spartak Soběslav a VS Tábor. Postupně pak hokejisté sestoupili na konec tabulky a další rok skončili v soutěži krajského přeboru.⁷⁴

V letech 1962/63 hráli pelhřimovští hokejisté okresní soutěž skupiny sever, kde se na začátku soutěže drželi na druhém místě.⁷⁵ Druhé místo hokejisté Spartaku Pelhřimov na konci roku obhájili a pro sezónu 1963/64 postoupili do krajského přeboru.⁷⁶

Hokejisté se roku 1964 v krajském přeboru udrželi, ale jejich výsledky nebyly dobré. Prohráli se Spartakem Soběslav 4:2, se Spartakem Strakonice 1:9, s Duklou Písek 4:9, se Slavicí České Budějovice B prohráli 4:11 a se Spartakem Milevsko prohráli 2:9.⁷⁷

Pelhřimov se i pro další sezónu 1964/65 udržel v krajském přeboru, ale to jen proto, že došlo k reorganizaci a rozšíření skupiny. Na konci sezóny skončili pelhřimovští hokejisté v krajském přeboru na předposledním sedmém místě.⁷⁸

⁷³ Nástup, roč. 1961, č. 1., 5.1.1961

⁷⁴ Nástup, roč. 1961, č. 5., 9.2.1961

⁷⁵ Nástup, roč. 1963, č. 1., 4.1.1963

⁷⁶ Nástup, roč. 1963, č. 48., 22.12.1963

⁷⁷ Nástup, roč. 1964, č. 1., 4.1.1964

⁷⁸ Nástup, roč. 1964, č. 48., 30.12.1964

V roce 1968 hraje Spartak Pelhřimov A nejvyšší soutěž Jižních Čech, oblastní přebor, kde se na začátku sezóny držel na pátém místě. Neudržel se a po prohře s Pískem, Milevskem a Hlubokou, skončil v oblastním přeboru a spadl do I. A třídy.⁷⁹

Pelhřimov si v další sezóně zajistil druhým místem v I. A třídě kvalifikaci o postup do oblastního přeboru. V kvalifikaci měl za soupeře Dynamo Vodňany. Nad mužstvem z Vodňan vyhrál 4:3 a zajistil si tak postup do oblastního přeboru.⁸⁰

V dalším roce 1969/70 skončil na třetím místě, jen těsně za VS Tábor.⁸¹ Tuto soutěž hrál Spartak Pelhřimov i v následujícím roce a skončil na osmém místě. Družstvo dorostu hrálo Krajský přebor I dorostu, kde se umístilo na sedmém místě. Starší žáci hráli Krajský přebor II s konečným druhým místem a mladší žáci taktéž Krajský přebor, kde skončili čtvrtí. Dále hrálo Okresní přebor mužstvo – C, které se umístilo na prvním místě společně s Černovicemi. Okresní přebor II skupinu A hrálo mužstvo – D, které skončilo sedmé a tutéž soutěž, pouze skupinu B hrálo i pelhřimovské E mužstvo s konečným třetím místem.⁸²

Následující sezónu skončilo družstvo „A“ ve stejné soutěži jako minulý rok a umístilo se v tabulce o stupeň výš, tedy na sedmém místě. Družstvo dorostu skončilo na místě druhém.⁸³

Roku 1980/81 se A – mužstvo v žebříčku vyšplhalo až na páté místo, stále v Krajském přeboru I. Dorost skončil ve své soutěži na místě druhém, stejně jako v minulém roce. Družstvo starších žáků v Krajském přeboru II skončilo na třetím místě a mladší žáci na místě čtvrtém.⁸⁴

V letech 1982 - 1984 hráli pelhřimovští hokejisté Krajský přebor a jejich umístění se pohybovalo okolo pátého místa. Družstvo mladších žáků hrálo také Krajský přebor a družstvo starších žáků hrálo Okresní přebor.⁸⁵

Roku 1985 se A družstvo umístilo v Krajském přeboru na osmém místě. Mladší dorostenci v Krajském přeboru skončili na druhém místě, mladší žáci se umístili na

⁷⁹ Nástup, roč. XVIII, č. 3., 18.1.1968

⁸⁰ Nástup, roč. XIX, č. 11., 13.3.1969

⁸¹ Nástup, roč. 1970, č. 12., 21.3.1970

⁸² Nástup, roč. 29, č. 51 – 52., 21.12. 1979

⁸³ Nástup, roč. 30, č. 9., 6.3. 1980

⁸⁴ Nástup, roč. 31, č. 51 -52., 17.1.1981

⁸⁵ Nástup, roč. 34, č. 2., 12.1.1984

třetím místě a družstvo starších žáků skončilo páté.^{86 87} O rok později hraje Pelhřimov stejnou soutěž a pro tuto sezónu skončil na místě devátém.⁸⁸

Další rok 1988 se A družstvo umístilo na desátém místě a sestoupilo z Krajského přeboru.⁸⁹

Rok 1989 hráli pelhřimovští po reorganizaci soutěží v nově vzniklé soutěži Okresního přeboru Pelhřimova a Jindřichova Hradce, kde se umístili na prvním místě a vybojovali si tak postup do Krajského přeboru.⁹⁰

2.3.7 Stolní tenis

Oddíl stolního tenisu založili roku 1950 pan Manda a Pacner. Stolní tenis se hrál na Sokolském stadionu, kde byla postavená dřevěná místnost, ve které se postupem času vybudovalo topení. V té době trénoval pan Roubíček, který také pomáhal při zakládání oddílu. Zápasy se hrály v tanečním sále hotelu Slávie a později v Kulturním domě v Pelhřimově.⁹¹

Stolní tenisté uspořádali v sobotu 7. ledna 1961 na stadionu na Pražské ulici Okresní přebor dospělých v kategorii žen a mužů. Zúčastnili se hráči z Kamenice nad Lipou, Hupmolce a Pelhřimova v počtu 26. Účast žen byla slabší. Z celkových 26 hráčů se přeboru zúčastnily pouze čtyři ženy. Do závěrečných kol se probojovali hráči Spartaku Pelhřimov, kteří reprezentovali okres v Krajském přeboru družstev. V kategorii žen se jako první umístila Mandová, druhé místo obsadila Mračková a jako další se umístily Valešová a Šupichová. V kategorii mužů zvítězil Juříček, jako druhý byl Michal Pacner a na třetím místě Martin Pacner. Vítězové jednotlivých kategorií získali titul okresního přeborníka pro rok 1961 a první tři, z každé kategorie, byli odměněni diplomy. Toho dne bylo také uspořádáno mistrovské utkání krajského přeboru mezi Spartakem Pelhřimov a Spartakem Strakonice A. Utkání vyhrálo družstvo Pelhřimova výsledkem 14:2, především díky hráčkám Mandové a Ernekrové a z mužů Škáchovi a Poulovi.⁹²

⁸⁶ Nástup, roč. 35, č. 2., 24.1.1985

⁸⁷ Nástup, roč. 35, č. 8., 28.2.1985

⁸⁸ Nástup, roč. 36, č. 3., 23.1.1986

⁸⁹ Nástup, roč. 38, č. 7., 18.2.1988

⁹⁰ Nástup, roč. 39, č. 4., 26.1.1989

⁹¹ Z osobního archivu Miloslava Kubisky.

⁹² Nástup, roč. 1961, č. 2., 12.1.1961

V neděli 14. ledna 1961 se v Pelhřimově konal Okresní přebor Sportovních her mládeže, kterého se zúčastnila družstva Cerekve a Černovic. Mezi žáky zvítězil Morava ze Spartaku Pelhřimov, mezi dorostenci Čekal z Pelhřimova a ve čtyřhře dvojice Čekal – Bednář, taktéž hráči Pelhřimova.⁹³

Roku 1961 získal titul krajského přeborníka Michal Pacner. V březnu dalšího roku byla v Pelhřimově uspořádána soutěž družstev o titul přeborníka okresu. Přebornický titul získalo družstvo Spartaku Pelhřimov C, ve složení - Váňa, Valeš, Komrska. Na druhém místě skončilo také družstvo Spartaku Pelhřimov B, ve složení - Král, Roubíček, Bednář. Na třetím místě skončilo družstvo Jiskry Humpolec, na čtvrtém Sokol Catoraz, páté místo Sokol Hořepník, šestí Tatran Nová Cerekev a jako sedmý DUP Nový Rychnov.

Rok 1962 odešel z družstva důležitý hráč a družstvo v tabulce okresního přeboru spadlo na poslední místo.⁹⁴

V prosinci 1963 se v Pelhřimově odehrál okresní přebor jednotlivců, za účasti 32 hráčů. Ve dvouhře mužů zvítězil ve finále Martin Pacner nad J. Bednářem (oba ze Spartaku Pelhřimov). Ve čtyřhře mužů si přebornický titul vybojovala dvojice Pacner - Roubíček. Ve dvouhře žen zvítězila Mašková ze Spartaku Pelhřimov, která spolu s Pacnerem zvítězila i ve smíšené čtyřhře. Přebor byl odehrán v hale na Pražské ulici o jeho průběh se postaral J. Roubíček, předseda okresní sekce stolního tenisu.⁹⁵

V soutěži dospělých hrálo v sezóně 1963/64 se střídavými úspěchy družstvo mužů krajskou soutěž.⁹⁶

V roce 1968 hrálo družstvo mužů A v II. lize, družstvo B hrálo Oblastní přebor II. třídy a skončilo na prvním místě. Byla také odehrána vrcholná soutěž v ulici na Pražské, kde stolní tenisté okresu bojovali o titul přeborníků v kategorii jednotlivců. Největším překvapením byl výkon čtrnáctiletého Milana Kaliny z Pelhřimova, který postupně zdolal v cestě za titulem všechny protivníky. Druhý skončil Hadrava, třetí Martin Pacner, čtvrtý Poul, všichni hráči Pelhřimova. Na přeboru nemohl startovat výborný pelhřimovský Michal Pacner, který byl nositelem I. výkonnostní třídy. Ve čtyřhře byl 1. Pacner s Hadravou a 2. Kalina s Králem, všichni ze Spartaku Pelhřimov. V přeboru žen

⁹³ Nástup, roč. 1961, č. 3., 19.1.1961

⁹⁴ Nástup, roč. 1963, č. 36., 19.9.1963

⁹⁵ Nástup, roč. 1964, č. 1., 4.1.1964

⁹⁶ Nástup, roč. 1964, č. 48., 30.12.1964

hrálo celkem 6 účastnic, pouze z Pelhřimova a Nové Cerekve. První skončila Věra Macková z Pelhřimova.⁹⁷

Družstvo A hrálo v dalším roce druhou ligu. Okresního přeboru žactva a dospělých se toho roku zúčastnilo 34 žáků a 37 mužů a žen z Pelhřimova, Počátek, Nové Cerekve, Černovic a Obrataně. V mladších žácích vyhrál Kupec z pelhřimovského družstva, v mladších žákyních Šimůnková z Obrataně, ve starších žácích Zukal z Nové Cerekve, ve starších žákyních Vlachová z Černovic. Ve dvouhře mužů zvítězil Kalina z Pelhřimova a další tři místa taktéž hráči Pelhřimova, jako druhý Roubíček, třetí Maška a čtvrtý Kölbl. Ve dvouhře žen zvítězila Kantorová, hráčka z Nové Cerekve. Ve čtyřhře vyhrála dvojice pelhřimovských hráčů Kalina a Maška a v kategorii žen dvojice Kantorová, Trůková z Nové Cerekve.⁹⁸

V Pelhřimově hrálo také družstvo C, které bylo zařazeno do Okresního přeboru I., Okresní přebor II. skupiny B hrálo toho roku družstvo „E“. Družstvo „A“ toho roku hrálo v národní lize, kde ve dvouhře zvítězil Michal Pacner, na druhém místě skončil Martin Pacner a třetí opět pelhřimovský Jiří Doubek. Ve čtyřhře vyhrála dvojice Michal Pacner a Jiří Doubek. Další soutěže se družstvo zúčastnilo v Sezimově Ústí, kde se konal Oblastní přebor jednotlivců jižních Čech. Ve dvouhře zvítězil pelhřimovský Michal Pacner, stejně jako ve čtyřhře společně s Doubkem a ve smíšené čtyřhře se Šmídovou. Sezóna 69/70 skončila pro A družstvo druhým místem ve II. lize, což byl zatím největší úspěch pelhřimovských stolních tenistů.

V sezóně 1970/71 hrálo družstvo stále v národní lize a na začátku soutěže byly na prvním místě v tabulce. Krajský přebor jednotlivců, kterého se družstvo Pelhřimova zúčastnilo, vyhrál ve dvouhře Michal Pacner, druhý skončil Martin Pacner a na třetím místě skončil Jiří Doubek. Ve čtyřhře se pelhřimovská dvojice Michal Pacner a Jiří Doubek umístila na třetím místě.⁹⁹

V roce 1975 se v Pelhřimově konal zápas Evropské ligy stolního tenisu mezi Francií a Československem. V tomto zápase reprezentovali ČSR hráči Turaj, Orłowski a Kunz a za Francii například hráč Secretin, evropský šampion ve dvouhře.¹⁰⁰

Stolní tenisté hráli v letech 1980 i 1981 stále národní ligu, ve které zvítězili. Nejlepším hráčem toho roku se stal pelhřimovský Martin Pacner.¹⁰¹¹⁰²

⁹⁷ Nástup, roč. XVIII, č. 3., 18.1.1968

⁹⁸ Nástup, roč. XIX, č. 7., 13.2.1969

⁹⁹ Nástup, roč. XX, č. 12., 19.3.1970

¹⁰⁰ Z osobního archivu Miloslava Kubisky.

¹⁰¹ Nástup, roč. 29, č. 2., 29.11.1979

Pro rok 1982 skončili hráči družstva B v Okresním přeboru II. na prvním místě. Družstvo Spartaku „A“ hrálo poslední rok v národní lize a na konci sezóny se družstvo rozpadlo. V dalším roce hrál zbytek hráčů A družstva Spartaku Pelhřimov Krajský přebor.

Mladí tenisté obhájili na Krajském přeboru družstev titul z loňského roku, starší žáci skončili ve své kategorii první a mladší žáci třetí.¹⁰³

Od roku 1984 do roku 1988 hrálo družstvo A – mužů Krajský přebor, skupinu D. Družstvo B – mužů hrálo taktéž Krajský přebor, ale jinou skupinu a C – muži hráli Okresní přebor.¹⁰⁴

Roku 1989 A – muži vyhráli Krajský přebor a postoupili do Národní ligy. B – muži hráli stále Krajský přebor a C – muži Okresní přebor. Družstvo žen hrálo Krajský přebor II, kde se umístilo na prvním místě a probojovalo se stejně jako A - mužstvo do Národní ligy. V lize se však ani jeden tým neudržel a v dalším roce obě družstva opět hrála Krajský přebor.¹⁰⁵

2.3.8 Střelectví

Střelecký klub v Pelhřimově byl založen okolo roku 1950 tehdejším vychovatelem R. Průšou. Nová střelnice se začala stavět roku 1967 na místě zvaném „V cihelnách“ a dostavěná byla roku 1974.

Název klubu byl spojen s podnikem Agrostroj Pelhřimov, se kterým dlouhodobě spolupracoval a i po ukončení spolupráce si jméno nezměnil.

Největší postavou v historii klubu je Jan Kůrka, olympijský vítěz v Mexiku 1968, kterého v Pelhřimově trénoval zakladatel klubu R. Průša. Tento úspěch nalákal do klubu spoustu lidí. Mezi další známé střelce, které vychoval pelhřimovský klub patří mistryně Evropy pistolkářka B. Blaheňová-Hyková. Trenérka J. Získalová-Šimková, která startovala na OH v Barceloně roku 1992, mistr republiky S. Ďurčovič, M. Lhotský, L. Veverková a M. Vráňková, mistryně světa 2010, která v klubu působila pouze několik let.¹⁰⁶

¹⁰² Nástup, roč. 30, č. 9., 6.3.1980

¹⁰³ Nástup, roč. 31, č. 12., 19.3.1981

¹⁰⁴ Nástup, roč. 34, 35, 36, 38; č. 2, 11, 3, 13; 1985, 1986, 1987, 1988

¹⁰⁵ Nástup, roč. 39, č. 4, 26.1.1989

¹⁰⁶ Z osobního archivu Jana Vaverky.

2.3.9 Volejbal

V padesátých letech 20. století vznikl v Pelhřimově oddíl volejbalu, který založil pan Radko Vavřín. Hrál se na pískovém hřišti na Sokolském stadionu u Pražské silnice. Jako první vzniklo mužské družstvo pod vedením Radko Vavřína ve složení Kokeš, Vlček, Gébl, Malec, František Květoň, František Linhart a další. V těchto letech hráli muži pouze deblová utkání mezi sebou. Dva roky na to družstvo hrálo turnaje po celém Jihočeském kraji a roku 1958 kdy vznikla Krajská soutěž začalo hrát v ní. Postupně se družstvo začalo rozšiřovat o další hráče, mezi které patřili Jaroslav Hovorka, Jaroslav Tábořský, František Ryba, Josef Madroň, Josef Šereda, Miloslav Dedera, Josef Čihák, Rudolf Cívka, Martin Novák, Jaroslav Vodňanský, Jaroslav Sochor a Jaroslav Vácha.

Družstvo žen vzniklo roku 1966. Družstvo založila a vedla Věra Tichá, která se svým družstvem volejbalistek po prvním roce v okresní soutěži postoupila do Krajského přeboru. Družstvo žen po Věře Tiché převzal Václav Martinů. V družstvu žen hrály Prchalová, Vyhnálková, Kopecká, Dubová, Ludmila Poděbradská, Marie Borková, Marie Lišková, Hana Ficalová, Kristýna Sochorová, Alena Staropražská, Věra Baštářová, Václava Mastná a Milada Hrubá.¹⁰⁷

V roce 1969 byla zahájena družba s rakouským oddílem volejbalu ve městě Linz a St. Valentin, která trvá dodnes. Během této doby vznikl nový volejbalový prostor pod ulicí

Na Výsluní, kde se hrálo a trénovalo do roku 1977.¹⁰⁸

Družstvo volejbalistů se účastnilo zápasů ve Větrní, Krumlově, Českých Budějovicích, Sezimově Ústí, Strakoniciích a v dalších městech. Soutěž byla rozdělena na jarní a letní kola, všechny zápasy se v té době odehrávaly na venkovních hřištích. Koncem šedesátých let se volejbalisté přesunuli na nově postavené kurty vedle říčky Bělé. Správcem kurtů byl pan Sůva. V zimě byly tyto kurty kropené vodou a sloužily jako kluziště.¹⁰⁹

V roce 1983 začala výstavba volejbalového areálu v Nádražní ulici, kde bylo vybudováno sedm antukových hřišť. Součástí areálu byla budova, která sloužila jako zázemí oddílu. V budově bylo šest šaten, tři sprchy, klubovna, kuchyňka, WC a sklady

¹⁰⁷ Z osobního archivu Marie Liškové.

¹⁰⁸ Z osobního archivu Rudolfa Cívky.

¹⁰⁹ Z osobního archivu Marie Liškové.

na potřeby volejbalových kurtů. Na samotné výstavbě se podíleli členové oddílu a kolaudace proběhla v roce 1986.¹¹⁰

Velkým úspěchem pro volejbalový oddíl byla účast pelhřimovských dorostenců v lize dorostenců od roku 1983 do roku 1989 pod vedením pánů Machovského, Ježka, Dostála, Vlacha a Prokopa.¹¹¹

2.3.10 Moderní gymnastika

Oddíl moderní gymnastiky (dříve umělecká gymnastika) byl v Pelhřimově založen roku 1955 profesorkou Martou Pospíšilovou-Fárovou. Prvními cvičenkami byly žákyně jedenáctileté školy v Pelhřimově, které vedla jejich profesorka v tanečním kroužku a ve sportovní gymnastice. Taneční výcvik byl veden podle Isadory Duncanové, který M. Pospíšilová studovala v taneční škole Jarmily Jeřábkové a Stázy Levé. Vedle taneční a výrazové techniky učila cvičit s náčiním tak, jak se naučila v Sokole a na mezinárodních kurzech ve Švédsku 1946 a v kurzech u holandské profesorky Van der Most.

První vystoupení členek oddílu moderní gymnastiky bylo 5. a 6. června 1954 na I. Krajské spartakiádě jihlavského kraje v Třebíči, se skladbou M. Pospíšilové. Roku 1955 cvičila děvčata na I. celostátním závodě se stuhou. V jihlavském kraji nebyl žádný oddíl moderní gymnastiky, proti kterému by mohlo pelhřimovské družstvo soutěžit. Proto se M. Pospíšilová se svými děvčaty zúčastnila prvního závodu moderní gymnastiky v Brně, kde se 19. listopadu 1955 konal krajský přebor. Roku 1956 se cvičenka Anna Křížová zúčastnila II. celostátního závodu moderní gymnastiky v Brně a umístila se druhá. O rok později 1956 byla Marta Pospíšilová jmenována do ústředního kursu SVTVS v Praze. Toho roku založila oddíl moderní gymnastiky v Jihlavě. Ten samý rok vyhrály cvičenky celostátní soutěž a účastnily se veřejných vystoupení a akademií v Jihlavě, Třebíči, Táboře, Havlíčkově Brodu a dalších městech.

Roku 1960, po zrušení Jihlavského kraje se cvičenky zúčastnily celostátních pódiových závodů v kategorii cvičení s náčiním a obsadily první místo, s hudbou P. Růžičky. Družstvo tvořily dorostenky E. Nováková, J. Nováková, D. Sedláčková, B. Šlechtová, D. Šmídová, J. Veselá, M. Veselá a R. Vlková.

¹¹⁰ Z osobního archivu Dany Remešové.

¹¹¹ Tamtéž.

Oddíl moderní gymnastiky TJ Spartak Pelhřimov měl roku 1961 devět trenérek, 106 žákyň do patnácti let a 13 žákyň do šestnácti let. Po odchodu paní Fárové z Pelhřimova v roce 1963 se vedoucí oddílu stala Marie Vopálenská. Činnost již nebyla tak bohatá, přesto závodnice dosahovaly pěkných výsledků.

Nejúspěšnější členkou moderní gymnastiky v Pelhřimově byla Věra Prokopová (*viz příloha 19*), která se roku 1970 stala mistryní ČSR, roku 1972 členkou reprezentačního družstva ČSSR a roku 1973 získala stříbrnou medaili v pódiové skladbě na MS v Rotterdamu.

V sezóně 1977/78 byla předsedkyní a trenérkou oddílu paní Marie Hajcmanová, další trenérkou byla Jana Císařová, která vedla nezávodní oddíl dvaceti dětí. Toho roku byl oddíl udělen titul „Vzorný oddíl III. stupně“ a o rok později titul „Vzorný oddíl II. stupně“ (*viz příloha 20*). Další skupinu cvičenek vedla B. Valentová. Skupina měla pět dětí a účastnila se soutěží II.VT. Gymnastky trénovaly ve Sportovní hale v Pelhřimově (*viz příloha 21*).

Roku 1982 oddíl moderní gymnastiky uspořádal Krajský přebor II. a I. VT, na kterém čtvrté místo obsadila Iva Staňková a osmé Jitka Smetanová. Toho roku získala titul krajské přebornice Radka Hurdová, pod vedením trenérky Bohumily Valentové. Pelhřimovské závodnice Iva Staňková a J. Smetanová roku 1983 obsadily první a třetí místo v II. VT. Roku 1986 se krajskou přebornicí VTŽ stala cvičenka moderní gymnastiky Pelhřimov Petra Hejčmanová. Oddíl se každoročně účastnil „Memoriálu Dany Hamingerové“ v Humpolci.¹¹²

2.3.11 Sportovní gymnastika

Počátky sportovní gymnastiky v Pelhřimově se datují kolem roku 1960. V té době vedl družstvo cvičenek akademický sochař pan Kříž. Družstvo se skládalo z cvičenek V. Prokopové, Z. Vlasáková, H. Rybníkářové, I. Machové, E. Tošenovské a dalších. Společně s panem Křížem vedla paní Křížová družstvo mladších cvičenek - B. a O. Linharovy, Š. Válkovou a J. Zemanovou. Další trenérkou byla paní Beranová, která vedla družstvo ve složení Z. Kupcová, J. Němečková, B. Kubisková, které se účastnily oblastních přeborů a sportovních her mládeže. Poté následovalo několik let stagnace sportovní gymnastiky na pelhřimovsku.

¹¹² Z osobního archivu Marie Hajcmanové.

Teprve roku 1974 oddíl sportovní gymnastiky znovu obnovila Jana Machová – Pillerová, pod hlavičkou TJ Spartak Pelhřimov. První nábor gymnastek se konal v tělocvičně pelhřimovského gymnázia, na který přišlo patnáct děvčat. Z těchto děvčat vzniklo družstvo ve složení Palkovičová, Skořepová D., Skořepová R., Pavlíková, Vytisková. Později se jako trenérka přidala Iva Machová - Potůčková, která rozšířila družstvo o další členky I. Břečkovou a H. Šabatkovou. Následně Iva Machová převzala trenérskou činnost za Janu Machovou. Tréninky gymnastek se konaly v tělocvičnách gymnázia a pelhřimovských základních škol a po dokončení výstavby sportovní haly se tréninky přesunuly tam. Družstvo se v tomto složení účastnilo přeborů Jihočeského kraje a okresních přeborů (*viz příloha 22, 23*) kde soutěžily s oddíly Spartak Sezimovo Ústí, Spartak Jindřichův Hradec, Merkur České Budějovice (*viz příloha 24*), Veselí nad Lužnicí a dalšími oddíly Jihočeského kraje.¹¹³

2.3.12 Basketbal

První zmínky o košíkové v Pelhřimově sahají do období druhé světové války, když před uzavřením zdejšího gymnázia pronikl tento sport z Prahy i mezi pelhřimovské studenty. První poválečná léta přinesla oživení, které vyvrcholilo v prvenství družstva žen na celostátním turnaji pořádaném v rámci Sletových her.

Samostatný klub byl založen v šedesátých letech, přesný datum však není znám, ale fungovat začal pod hlavičkou TJ Spartak Pelhřimov.¹¹⁴

Basketbalisté Spartaku Pelhřimov zahájili toho roku mistrovské boje v oblastní soutěži, ve které se utkali se Slovanem Jindřichův Hradec a Slavojem Žirovnice.¹¹⁵

Oddíl byl zařazen do nově vytvořené soutěže, ve které navíc hrál i Slovan Jindřichův Hradec. Družstvo Spartaku hrálo meziokresní soutěž, ve které na konci sezóny skončilo druhé.¹¹⁶

V Pelhřimově se další rok začala hrát i mistrovská soutěž. Starší dorostenky Spartaku měly za soupeře děvčata z Blatné. Družstvo Blatné porazilo pelhřimovské dorostenky s velkým rozdílem 4:83. A to především z toho důvodu, že na soutěži chyběl trenér, který děvčata vedl.¹¹⁷

¹¹³ Z osobního archivu Jany Pillerové.

¹¹⁴ Z osobního archivu Václava Plášila.

¹¹⁵ Nástup, roč. 1961, č. 2., 12.1.1961

¹¹⁶ Nástup, roč. 1961, č. 3., 18.1.1961

¹¹⁷ Nástup, roč. 1963, č. 40, 10.10.1963

Pro rok 1964 měli pelhřimovští basketbalisté zastoupení tří družstev v krajských soutěžích. V těchto letech bylo velké omezení kvůli nedostatku tělocvičen, kde by basketbalové družstvo mohlo trénovat.

První úspěch sklidily dorostenky, které hrály v letech 1966-69 ligovou soutěž. V letech 1970 - 71 hráli stejnou soutěž i dorostenci. Basketbal postupně v Pelhřimově získával více a více příznivců a jeho rozmach byl potvrzen přidělením statutu TSM (tréninkové středisko mládeže). Výsledkem činnosti TSM byla řada úspěchů na úrovni přeborů republiky žáků a žákyň, pravidelná účast v dorosteneckých ligách chlapecké i dívčí kategorie. Dobrá práce s mládeží se postupně přenášela i do dospělých kategorií. Oddíl vychoval řadu hráčů, kteří zkusili mládežnické i seniorské reprezentace, mezi nejznámější patřily Blanka Štěpánková a Jana Matějková.¹¹⁸

V roce 1968 hrály dorostenky v ligové soutěži skupiny B, kde se v soutěži umístily na desátém místě. Pro děvčata sezóna neskončila, hrála ještě v kvalifikaci o ligu ve Strakonících s Vimperkem, Strakonice a Tábořem. Stejně tak se toho roku zúčastnili kvalifikace i dorostenci, v Českých Budějovicích.¹¹⁹

Nejvyšší soutěž mladých basketbalistek, ve které celé čtyři roky hrály pro Pelhřimov skončila, z důvodu rozpadu družstva. Rozpad byl zaviněn chybějící tělocvičnou pro trénink dorostenek a chybějícím odborným vedením. Mladší žáky vedl v tomto roce Josef Šlak a nejmladší trénoval František Fučík. Družstvo žen hrálo oblastní přebor a družstvo dorostu skončilo ve své soutěži na třetím místě.¹²⁰

Pro další rok 1969/70 se našel nový trenér Karel Háva, který začal trénovat starší žákyně, které hrály okresní přebor.¹²¹

Na vysočinu přijela v roce 1979 nejlepší družstva mladších dorostenek ze všech krajů ČSSR hrát XXI. ročník Vánočního turnaje. Rozhodčí v tomto turnaji byli Šperák, Šimek, Havel a Háva. Družstvo spartaku Pelhřimov si vybojovalo 4. místo, před družstvy TSM Karlovy Vary, Strakonice. V turnaji se na prvním místě umístilo družstvo Lokomotiva Košice, 2. Středisko vrcholového sportu Sl. VŠ Praha, 3. Lokomotiva Beroun, 4. Spartak Pelhřimov A a jako 12. Spartak Pelhřimov B.¹²²

Toho roku skončili v Krajském přeboru starší dorostenci na prvním místě. Mladší dorostenci skončili na 3. místě, dorostenky Pelhřimov A na místě prvním a

¹¹⁸ Z osobního archivu Václava Plášila

¹¹⁹ Nástup, roč. XVIII, č. 13, 28.3. 1968

¹²⁰ Nástup, roč. XIX, č. 12, 20.3.1969

¹²¹ Nástup, roč. 1970, č. 4, 27.1.1970

¹²² Nástup, roč. 29, č. 1, 5.1.1979

dorostenky Pelhřimov B na druhém místě. Žákyně se v Krajském přeboru umístily třetí, žákyně B čtvrté a žákyně C osmé. I v dalším roce se v Pelhřimově pořádala Vánoční turnaj z pověření VBS ÚV ČSTV.¹²³ V sezóně 1979/80 skončily ženy na druhém místě a muži skončili naopak v dolní části tabulky.¹²⁴

Dorostenky hrály roku 1980/81 dorosteneckou ligu, kde se držely uprostřed tabulky. V dubnu roku 1981 uspořádal oddíl basketbalu Spartaku mezinárodní turnaj mužů a žen, na kterém startovala družstva Fatus Ženeva ze Švýcarska, Jiskra Humpolec a Spartak Pel. A i B. Toho roku se hrála také závěrečná utkání v KP minižactva v pelhřimovské sportovní hale. Kde v soutěži chlapců zvítězili pelhřimovští v obou utkáních, se Strakonice dohráli 59:5 a v druhém utkání 46:15. Dívky vyhrály v utkání se Strakonice 31:19.¹²⁵ V dalším roce hrály dorostenky stále dorosteneckou ligu, kde skončily na třetím místě.¹²⁶

V Pelhřimově bylo roku 1983 uspořádáno mistrovství ČR mini žáků. Město Pelhřimov se mnohokrát vyznamenalo i dalšími pořadatelskými úspěchy, a to především pořádáním mistrovství republiky mládežnických kategorií a v neposlední řadě pořádáním mezinárodního turnaje reprezentačních družstev žen Velká cena ČSSR v roce 1985, kde byly pelhřimovské basketbalistky na světové špičce ženského basketbalu té doby.¹²⁷

Roku 1985 hrálo družstvo žen A Krajský přebor, kde skončilo na prvním místě a pro další sezónu postoupilo do Národní ligy. Družstvo mužů A hrálo Krajský přebor a skončilo na čtvrtém místě. Toho roku navštívilo Pelhřimovské basketbalisty družstvo švýcarské tělovýchovné organizace STATUS Genéve.¹²⁸

Ženy A hrály roku 1986 národní ligu žen, skupinu B, v tomto roce se jim však nevedlo dobře a skončily na posledním místě, společně s Lokomotivou Trutnov a TJ Gottwaldov. Pelhřimovské družstvo však nesestoupilo a i pro další rok hrálo v národní lize. Družstvo mužů skončilo v Krajském přeboru na prvním místě. A družstvo dorostenek hrálo v tomto roce v dorostenecké lize.¹²⁹

I pro další rok 1988 mělo družstvo žen v národní lize problémy, ale skončilo sedmé a i pro další sezónu si ligu zahrálo. Družstvo mužů v Krajském přeboru skončilo

¹²³ Tamtéž.

¹²⁴ Nástup, roč. 30, č. 11, 20.3.1980

¹²⁵ Nástup, roč. 31, č. 17, 5.5.1981

¹²⁶ Nástup, roč. 32, č. 15, 15.4.1982

¹²⁷ Z osobního archivu Václava Plášila.

¹²⁸ Nástup, roč. 35, č. 13., 4.4.1985

¹²⁹ Nástup, roč. 36, č. 3., 23.1.1986

na šestém místě, družstvo žen B v Krajském přeboru na prvním místě a dorostenci se umístili pátí.¹³⁰

Ženy v národní lize, skupina B skončily pro sezónu 1989/90 sedmé a pro další rok hrály opět v NL. Muži v KP skončili pátí, ženy B v KP na prvním místě, dorostenci v soutěži dorostenecké ligy skupiny II b na osmém místě a dorostenky, taktéž v dorostenecké lize, na sedmém místě.¹³¹

2.3.13 Lyžování

Oddíl lyžování byl založen v roce 1970, jeho zakladatel byl pan Jaromír Smítka, který byl členem oddílu dlouhá léta. Prvním předsedou oddílu byl MUDr. František Linhart, po deseti letech převzal jeho činnost MUDr. Jan Horníček, který byl ve funkci předsedy téměř 30 let. Důvodem pro založení oddílu byla především řada příznivců lyžování a potřeba vybudování důstojného sjezdového svahu s vlekem v okolí Pelhřimova. Sjezdové lyžování do té doby probíhalo chaoticky na různých nekvalitních terénech. Lyžovalo se především na Křemešníku a také na svahu nad říčkou Bělou mezi současným sportovním areálem a sídlištěm Polní Dvůr (nad jezem). Roku 1970 byla vybudována sjezdovka na Křemešníku, rozšířením původního lesního průseku a postavením prvního 200 metrů dlouhého vleku typu "háček" z Trasporty Chrudim.

Dalším významným mezníkem ve vývoji lyžařského oddílu bylo v roce 1983 rozšíření a prodloužení sjezdovky na Křemešníku na 350 metrů, spolu s instalací nového vleku s talířovými unašečemi. Přitom bylo instalováno i osvětlení pro noční lyžování a obslužná buňka u dolního konce vleku. Téměř všechny práce na sjezdovce i vleku, jakož i obsluhu vleku prováděli brigádnicky členové oddílu.

Činnost oddílu v tomto období byla zaměřena především na umožnění rekreačního lyžování sjezdového i běžeckého pro veřejnost i členy oddílu, kteří zajišťovali tento provoz. Oddíl se věnoval ve spolupráci se školami v Pelhřimově práci s mládeží, která každoročně vrcholila sjezdovými závody na Křemešníku a při dobrých sněhových podmínkách též závody běžeckými pro děti i dospělé. V některých ročnících byli naši závodníci v kategoriích dětských i dorostových úspěšní i v krajských přeborech v Jihočeském kraji. Příprava na tyto závody ovšem nemohla probíhat jen na

¹³⁰ Nástup, roč. 38., č. 13., 24.3.1988

¹³¹ Nástup, roč. 39., č. 10., 9.3.1989

Křemešníku, ale i na našich vyšších horách, především v Krkonoších, kam oddíl organizoval zájezdy i pro rekreační lyžaře oddílu.¹³²

2.3.14 Kulturistika a silový trojboj

Oddíl kulturistiky byl v Pelhřimově založen roku 1975 společně s oddílem vzpírání. Členové tohoto oddílu se začali scházet ve sklepě sportovní haly, kde byla vystavěna posilovna. Posilovací náčiní si sestavili členové oddílu sami, protože na nákup nebyl dostatek peněz a také z důvodu nedostatku posilovacího náčiní na trhu.

Rok po jeho vzniku byl k oddílu zařazen i silový trojboj, který zde založil Ivan Rzdzyňský a po něm převzal vedení oddílu Vladimír Tajerovský, který postupně oddělil oddíl kulturistiky a silového trojboje od oddílu vzpírání.

Největších úspěchů v silovém trojboji dosáhli K. Zákostelský, J. Primus (viz příloha 27), J. Máška a J. Ptáček. Mezi nejúspěšnější členy kulturistiky patří P. Horníček, Z. Jirků nebo A. Vrzák.¹³³

2.3.15 Krasobruslení

Krasobruslení se v Pelhřimově začalo rozvíjet již před vznikem zimního stadionu. Zakladateli tohoto sportu v Pelhřimově byli manželé Kupcovi. Bruslilo se na rybníku Stráž a na rybnících ve Strachovské ulici. Dále se také bruslilo na tenisových kurtech v Sadech a na bývalém volejbalovém hřišti.

Roku 1983 se začal stavět zimní stadion a po roce 1985 převzaly chod tohoto oddílu paní Karásková a Bartoňová. Oddíl se každoročně účastnil pohárových závodů v rámci České Republiky (Praha, Děčín, Cheb, Plzeň, Šumperk, Jihlava, České Budějovice, Havlíčkův Brod, Pardubice, Hradec Králové, Náchod, Hodonín, Břeclav, Uherské Hradiště, Kralupy nad Vltavou, Ostrava, atd.). Počet dětí v době vzniku byl okolo dvaceti děvčat a jednoho až dvou chlapců do devíti let.¹³⁴

¹³² Z osobního archivu Jana Horníčka.

¹³³ Z osobního archivu Miroslava Štěchy.

¹³⁴ Z osobního archivu Evy Karáskové.

2.4 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v Pelhřimově od roku 1989 do současnosti

2.4.1 Sokol

Obnova pelhřimovského Sokola trvala mnohem déle než po roce 1945. Přesto se v Pelhřimově začátkem roku 1993 Sokol opět obnovil, především zásluhou pana Plechatého. Členové se začali připravovat na XII. Vsesokolský slet, na který bylo vysláno 18 mladších zákyň, 10 starších zákyň a 12 žen. V roce 1995 se cvičilo jednou týdně na pelhřimovském gymnáziu, které však nebylo dostatečně vybaveno cvičebním nářadím. Toho roku měl pelhřimovský Sokol přibližně 66 členů, z toho byla většina veteránů a přibližně třicet žaček a deset žáků. Starostou byl v tomto roce Václav Martínek, náčelníkem Ferdinand Kozubek, náčelnicí Alena Vaňková a jednatelem Bohuslav Wackershauser. V pelhřimovském muzeu byla roku 1995 uspořádána výstava, na které byly vystaveny sokolské medaile, kroje, odznaky, původní sokolský prapor a život zahraničního Sokola zaznamenaný náčelnicí zahraničního Sokola paní Štěpánkovou.¹³⁵

TJ Sokol Pelhřimov byl do roku 2002 součástí župy Žižkovy se sídlem v Táboře. Počet členů se při přípravách na slet pohyboval okolo 95 až 110. V TJ převažovali dospělí členové, ale pravidelně cvičily i oddíly žáků. Mezi cvičitele žáků patřili br. Václav Žoudlík a br. Wackerhauser, zákyň vedla ses. Hana Němcová a ses. Alena Vaňková, ženy vedla ses. Marie Vojnová. Především mladší zákyň Hana Němcová a Lucie Nováková jezdily do Tábora na soutěže všestrannosti, přebor ČOS a soutěž Ukaž co umíš.¹³⁶

Roku 2003 byla TJ přeřazena do župy plukovníka Švece se sídlem v Jihlavě. V této župě však oddíl nebyl tak spokojený jako v minulé, především kvůli jiné organizaci, činnosti, cestování do Jihlavy, Třebíče, Mor. Budějovic a s tím spojenými velkým finančními náklady. Mezi úspěchy v tomto roce patřila soutěž všestrannosti a účast v přeborech ČOS. Za mladší zákyň nejlepší Lucie Nováková, za starší zákyň Hana Němcová, Lenka Němcová, Martina Kotrčová, Lucie Dlouhá a za dorostenky Eliška Svobodová, Marcela Šmrhová. Jmenované dívky byly několik let po sobě

¹³⁵ *Tělovýchovná jednota Sokol v Pelhřimově 1865 - 1995*. Vojnová, P. Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov, s.r.o., 1995.

¹³⁶ Z osobního archivu Blanky Veverkové.

nejúspěšnějšími závodnicemi v sokolské všestrannosti Švecovy župy. V letech 2009 - 2011 byla nejúspěšnější Kamila Bartošková, která stála několik let po sobě na stupních vítězů na přeborech ČOS.¹³⁷

V posledních třech letech často docházelo ke změně členů výboru. Starší členové byli osmdesátiletí až devadesátiletí a postupně z TJ odcházeli. Starosta V. Martínek zemřel a nyní je náčelníci Blanka Veverková. Stálými cvičiteli v Sokole jsou Hana Němcová, Jaromír Šmíd, Marie Hejčmanová a Blanka Veverková. Tělocvičná jednota Sokol Pelhřimov měla k 31.12. 2012 83 členů, z toho pouze 17 dospělých, zbytek byl mládež do 18 let. Pravidelná cvičení probíhala v tělocvičně Gymnázia. Hodinu týdně hráli chlapci florbal, hodinu týdně měli mladší žáci a žákyně základní všestranně rozvíjející cvičení se základy gymnastiky a hodinu cvičily dívky gymnastiku. Tělovýchovná jednota se připravovala na soutěže sokolské všestrannosti. Pravidelně jezdila na soutěže v plavání a na soutěže v lehké atletice a přespolním běhu.¹³⁸

2.4.2 Tenis

V osmdesátých letech začala v Pelhřimově výstavba nové tenisové haly. Roku 1994 byl v tenisovém areálu vystavěn další kurt, pelhřimovští tenisté vlastnili již osmý. V roce 1995 se pelhřimovský tenis osamostatnil a opět fungoval pod názvem TK Pelhřimov. Všechny kurty i zařízení přešly do vlastnictví města Pelhřimova. A – družstvo dospělých se v sezóně 1995 umístilo v II. lize na druhém místě. B – družstvo postoupilo do Jihočeské divize a družstvo „C“ se umístilo v II. lize na druhém místě za TK Mladou Boleslaví. V soutěži družstev se v Jihočeském přeboru mladší žáci skupiny „A“ umístili na čtvrtém místě, mladší žáci skupiny „B“ na sedmém místě a starší žáci na místě třetím. Toho roku byl tenisovým předsedou Vladimír Fikn, místopředsedou Jiří Doubek, trenérem Josef Matějka a sekretářem pan Zbyněk Malát. Správcem areálu se stal pan Ladislav Vacek a o nově postavený tenisový bar se staral Zdeněk Baštýř.

Roku 1996 vedly A – družstvo Vladimír Markvart a Jiří Doubek. Družstvo hrálo II. ligu v sestavě Martin Muzikant, Michal Muzikant, Ivo Průša, Viktor Kovanda, Kamil Vondráček, Petr Fical, Jaroslav Straka, Barbora Dlouhá, Irena Mrkvičková a Štěpánka Doubková. B – družstvo hrálo Jihočeskou divizi a pro rok 1996 bylo v sestavě Zd. Bačina, Zd. Baštýř, J. Baštýř, M. Čapek, J. Ševčík, Š. Doubková, L. Hodová, K.

¹³⁷ Z osobního archivu Blanky Veverkové.

¹³⁸ Tamtéž.

Vondráček, P. Fical, J. Straka a P. Zabloudilová. V družstvu starších žáků v Žákovské tenisové lize ČSOB Kadet Tour hráli J. Kupec, D. Krtek, J. Piller, A. Novák, J. Madroň, Zd. Vaniš, A. Matějková, K. Finková a Z. Vacková. Mladší družstvo žáků hrálo Jihočeský přebor ve složení D. Krtek, J. Madron, Zd. Vaniš, K. Kupec, R. Jirků, Z. Vacková, L. Finková a A. Chmelařová. V tomto roce přijeli tenisté SRN ze Suhlu a TC Wangen.¹³⁹

Roku 1997 byla v Pelhřimově otevřena tenisová škola, sloučená ze skupin trénovaných panem Šimkem a Ing. K. Kupcem. Jako vedoucí tenisové školy se stal Jiří Ševčík. Toho roku se do tenisové školy přihlásilo okolo šedesáti dětí.

V sezóně 1997/98 se předseda ani místopředseda nezměnili i družstva hrála ve stejném složení. Změnilo se vedení družstev, A – družstvo trénoval J. Doubek, B – družstvo Vladimír Markvart, dorost Karel Kupec, starší žáky Zdeněk Vaniš, mladší žáky Zdena Chmelařová a družstvo starších žáků „B“ Jiří Madron. Toho roku hrálo A - družstvo ve II. lize, kde se umístilo na druhém místě. B – družstvo se v Jihočeském přeboru umístilo na místě šestém, starší žáci na sedmém místě a mladší žáci „A“ na místě druhém.¹⁴⁰

V sezóně 1997, 1998, 1999 a 2000 hrálo A družstvo v Jihočeské divizi kde se v těchto letech pokaždé umístilo na druhém místě. Dorost hrál v Jihočeské lize, ve které se umístil roku 1999 na 3. místě a o rok později na 6. místě. Dále hrálo Jihočeskou ligu také družstvo mladších, kteří se roku 1999 umístili na pátém místě. Starší žáci a družstva dospělých B a dorostu B hráli v této sezóně krajský přebor. Tenisová škola měla pro rok 1999 přes šedesát členů.¹⁴¹

V sezóně 2000/2001 navázal klub na činnost z minulých let a uspořádal osm turnajů. A- družstvo hrálo Jihočeskou divizi a v posledních zápasech bojovalo o postup do II. ligy, kam se především kvůli zranění důležité hráčky nedostalo. Družstvo hrálo ve složení Jan Kupec, Štěpánka Doubková, Jan Piller, Petra Zabloudilová, Jaroslav Straka, Petr Fical, Jan Baštýř a Karel Kupec. B – družstvo vyhrálo toho roku Okresní přebor a postoupilo do Jihočeského přeboru ve složení Zdeněk Baštýř, Jan Baštýř, David Dub a Alena Matějková. Zbylá družstva skončila stejně jako v minulé sezóně. V tomto roce byl poprvé uskutečněn turnaj firemních dvojic, který vyhrála dvojice Vladimír Fink a Jiří Doubek zastupující firmu Pro Team. V roce 2000 byl předsedou tenisového klubu

¹³⁹ *Pelhřimovský tenisový klub, 1906 – 1996. Pelhřimov, 1996.*

¹⁴⁰ *Tenisový klub Pelhřimov, 1998. Pelhřimov, 1998.*

¹⁴¹ *Tenisový klub Pelhřimov, 1999. Pelhřimov, 1999.*

Jiří Madron a místopředsedou Zdeněk Vaniš. Toho roku byla dostavěna tenisová hala a poprvé otevřená na turnaj JUNIOR Davis cup družstev mladších žáků, kterého se zúčastnili nejlepší hráči do jedenácti let. Tento turnaj vyhrál mladší žák Jebavý.¹⁴²

Sezóna 2001/02 skončila pro A – družstvo pátým místem v divizi. Pro B – družstvo v Krajském přeboru třetím místem, pro dorost v jihočeské lize místem čtvrtým, pro B – družstvo dorostu druhým místem v Krajském přeboru, pro starší žáky pátým místem v Jihočeské lize a pro mladší žáky v Jihočeské lize místem šestým. Toho roku nastoupil do funkce předsedy pelhřimovského tenisového kubu Zdeněk Jirsa a v pozici místopředsedy byl Jiří Doubek. Opět byl uspořádán turnaj firemních dvojic, který stejně jako v předešlém roce vyhrála dvojice Fink, Doubek za firmu Pro Team.¹⁴³

Sportovní činnost v roce 2002 kopírovala činnost předešlého roku.

V sezóně 2003 postoupilo A – družstvo do II. ligy ve složení Lukáš Homolka, Jaroslav Straka, Viktor Kovanda, Jan Kupec, Jiří Ševčík, Jitka Fiedlerová, Klára Vítková, Jan Piller, Jan Zedník a Jiří Madron. Za družstvo dorostu hráli Jiří Madron, Jan Zedník, Vladimír Hronek, Martin Jirsa, Katka Hrušková a Lucie Sárová. V B – družstvu dorostu hráli Jiří Štefl, Monika Rokosová, Marek Moucha, Alžběta Chmelařová, Martin Jirsa a Pavel Madron. Halový turnaj firemních dvojic vyhrála v tomto roce dvojice Vladimír Markvart a Petr Novotný.¹⁴⁴

Pro rok 2004 hrálo A – družstvo v II. lize, kde se umístilo na pátém místě. Družstvo B v Jihočeské divizi skončilo na místě třetím, dorost A v soutěži Junior tour na místě čtvrtém. Dorost B v Krajském přeboru skončil na místě druhém. Starší žáci se umístili v soutěži Kadet tour na místě pátém, starší žáci B v soutěži Krajského přeboru skončili na místě šestém. A družstvo mladších žáků v Jihočeské lize se umístilo na sedmém místě. Další ročník firemního turnaje dvojic pořádaného v tenisové hale vyhrála v tomto roce dvojice Jiří Doubek a Petr Novotný.¹⁴⁵

Rok 2005 byl obdobný jako rok 2004, družstva hrála stejnou soutěž, akorát umístění na žebříčku byla jiná. A – družstvo skončilo na třetím místě, B – družstvo na druhém místě, dorost obsadil druhé místo, dorost B první místo, mladší žáci sedmé místo, starší žáci šesté místo a starší žáci B obsadili třetí místo. Turnaj firemních dvojic vyhrál pro tento rok Zdeněk Holý a Petr Kolář a halový turnaj bratři Pilerové zastupující firmu KANA. Tradičně také proběhl celorepublikový turnaj Junior David Cup družstev

¹⁴² *Tenisový klub Pelhřimov*, 2001. Pelhřimov, 2001.

¹⁴³ *Tenisový klub Pelhřimov*, 2002. Pelhřimov, 2002.

¹⁴⁴ *Tenisový klub Pelhřimov*, 2003. Pelhřimov, 2003.

¹⁴⁵ *Tenisový klub Pelhřimov*, 2004. Pelhřimov, 2004.

mladších žáků, na kterém vyhrálo družstvo Jihomoravského kraje. Toho roku bylo založeno C – družstvo dospělých.¹⁴⁶

Pro rok 2006 byl tenisový klub pověřen uspořádáním baráže o Extraligu, kterou vyhrál Realsport Nymburk a na druhém místě skončilo družstvo TK Edimex Frýdlant nad Orlicí. Družstvo dospělých hrálo v II. lize, ve které nestačilo ostatním družstvům a pro další rok spadlo do divize. Družstvo dospělých „B“ skončilo v II. lize na třetím místě. A družstvo dospělých „C“ vyhrálo Krajský přebor. Dorost v soutěži Junior tour skončil na pátém místě, dorost B v Krajském přeboru na čtvrtém místě, starší žáci v Krajském přeboru na místě šestém a mladší žáci v Jihočeské lize na místě druhém. Další celorepublikový turnaj Junior Davis Cup vyhrálo v tomto roce družstvo Pražského kraje.¹⁴⁷

Roku 2007/08 hrálo A – družstvo opět druhou ligu, na které skončilo páté. Na stejném místě v soutěži Krajského přeboru I. skončilo i B – družstvo dospělých. C – družstvo dospělých hrálo Krajský přebor II. na kterém skončilo sedmé. Družstvo dorostu v Junior tour skončilo čtvrté. Starší žáci v soutěži Kadet tour vyhráli první místo. Družstvo starších žáků B se v Krajském přeboru I. umístilo na třetím místě. Mladší žáci se v Jihočeské lize umístili na místě sedmém, stejně jako družstvo mladších žáků B v Krajském přeboru. Junior Davic Cup vyhrálo v tomto roce družstvo Jižní Moravy. Na antukovém turnaji firemních dvojic vyhrála dvojice J. Doubek a V. Valenta.¹⁴⁸

Výbor tenisového klubu se ani pro rok 2009 nezměnil. A – družstvo dospělých hrálo opět II. ligu, ve které skončilo sedmé a i přes toto umístění se v II. lize nakonec udrželo. B – družstvo dospělých vyhrálo Krajský přebor I., C – družstvo dospělých hrálo Krajský přebor II., kde skončilo na sedmém místě. Nově vzniklé D – družstvo dospělých hrálo Okresní přebor, na kterém se umístilo druhé. Družstvo dorostu hrálo v soutěži Junior tour s konečným druhým místem. Dorost B hrál Krajský přebor, na kterém skončil sedmý. Starší žáci v soutěži Kadet tour se umístili na prvním místě, starší žáci B hráli Krajský přebor a získali čtvrté místo. Mladší žáci hráli Jihočeskou ligu a skončili na třetím místě. Mladší žáci B hráli Krajský přebor I. kde získali čtvrté místo. Na prvním kole MČR v Praze se starší žáci umístili na sedmém místě. Již desátý

¹⁴⁶ *Tenisový klub Pelhřimov*, 2005. Pelhřimov, 2005.

¹⁴⁷ *Tenisový klub Pelhřimov*, 2006. Pelhřimov, 2006.

¹⁴⁸ *Tenisový klub Pelhřimov*, 2007. Pelhřimov, 2007.

ročník celorepublikové soutěže Junior Davis Cup družstev mladších žáků vyhrálo družstvo Prahy.¹⁴⁹

I v roce 2010 hrálo A – družstvo ve II. lize. B – družstvo dospělých hrálo divizi. Dorost končí čtvrtý na Junior tour. Dorost B hrál Krajský přebor a skončil pátý. Starší žáci v Kadet tour skončili na pátém místě, stejně jako starší žáci B v Krajském přeboru. Mladší žáci vyhráli Jihočeskou ligu a na MČR skončili pátí. Turnaj Junior Davis Cup vyhrálo pro rok 2010 družstvo Severních Čech.¹⁵⁰

V roce 2011, po smrti předsedy Zdeňka Jirsy, nastoupil do jeho funkce Evžen Reich a místopředsedou nadále zůstal Jiří Doubek. A – družstvo dospělých hrálo v tomto roce divizi ve které skončilo druhé, za družstvem Táboru. B – družstvo dospělých vyhrálo Krajský přebor I. Dorost vyhrál v soutěži Junior Synot tip tour a stejně tak dorost B vyhrál v Krajském přeboru. A vyhrálo také družstvo starších žáků v soutěži Kadet Synot tip tour. A prvenství v celorepublikovém turnaji Junior Davis Cup opět získalo družstvo Pražského kraje.¹⁵¹

2.4.3 Fotbal

Od roku 1989 hraje klub Spartak Pelhřimov střídavě divizi a Krajský přebor. V devadesátých letech se v trenérské činnosti vystřídali trenéři Mareš, Peclínovský a Hrkal. Pelhřimovský klub byl od roku 2001 součástí moravských soutěží. V těchto letech byl ve funkci trenéra Cerhan, kterého vystřídali trenéři Horák, Novák, Janů, Mitas. Toho roku hrálo družstvo Krajský přebor, výsledky utkání z Krajského přeboru mužů z jara 2008 dopadly takto: FK Pelhřimov - Sokol Hartvíkovice 2 : 1, Dekora Ždírec n.D. - FK Pelhřimov 4 : 2, FK Pelhřimov - SK Sapeli Janovice 4 : 2, SK Bystřice n/P - FK Pelhřimov 3 : 1, FK Pelhřimov - SK Moravské Budějovice 4 : 1, FK Pelhřimov - Jemnicko 0:0, Spartak Velká Bíteš - FK Pelhřimov 0:0, FK Pelhřimov - Borovina 1:2, Třebíč „B” - FK Pelhřimov 0:2, Slavoj Žirovnice - FK Pelhřimov 1:3, FK Pelhřimov - TKZ Polná 1:0, SK Huhtamaki Okříšky - FK Pelhřimov 2:0, FK Pelhřimov - Slavoj Pacov 4:0, FK Humpolec - FK Pelhřimov 1:2, FK Pelhřimov - Vrchovina 2:0. Toho roku došlo také ke změně trenéra mužstva A, kde na místo L. Mitase nastoupil V. Vokůrka. Asistentem trenéra byl v tomto roce M. Moravec a vedoucí mužstva Z.

¹⁴⁹ *Tenisový klub Pelhřimov*, 2009. Pelhřimov, 2009.

¹⁵⁰ *Tenisový klub Pelhřimov*, 2010. Pelhřimov, 2010.

¹⁵¹ *Tenisový klub Pelhřimov*, 2011. Pelhřimov, 2011.

Šereda. Došlo také k výměně trenérů v dorostu, kdy se hlavním trenérem staršího dorostu stal Ján Kubík, asistentem Josef Krtek a vedoucí mužstva Miroslav Poul, ve funkci trenéra mladšího dorostu byl ing. Jan Mareš.¹⁵²

Roku 2008 se klub odtrhl od Spartaku Pelhřimov a nově vznikl pod názvem FK Pelhřimov, o.s. V této sezóně hrálo A mužstvo v Krajském přeboru ve složení: Petr Adamec, Patrik Fišer, Tomáš Jeřábek, Jan Kmoch, Karel Kocián, Jindřich Krčil, Daniel Krtek, Petr Liška, Lukáš Máca, Josef Moravec, Martin Moravec, Pavel Regásek, Jiří Smrčka, Václav Vacek, Martin Vaverka, Aleš Vejsada, Petr Zahradník. Toho roku se funkce trenéra ujal Jiří Cerhán. Družstvo pro tuto sezónu skončilo po odehrání 15-ti podzimních zápasů Krajského přeboru Vysočina na druhém místě, se ziskem 28 bodů a celkovým skóre 35 : 13 s dvoubodovou ztrátou na vedoucí FK Humpolec. Doma získalo družstvo z osmi utkání 15 bodů při skóre 20 : 8, venku v sedmi utkání 13 bodů se skóre 15 : 5. Výsledky zápasů dopadly takto: FK PE - FK Humpolec 0 : 1, FC. Havl. Brod – FK PE 0 : 5, FK PE – SK Okříšky 1 : 0, SK Mor. Budějovice – FK PE 0 : 0, S. Herálec – FK PE 0 : 2, FK PE – SK Bystř. nad Perštejnem 5 : 1, FK Světlá n. Sázavou – FK PE 1 : 4, FK PE – FC Jemnicko 2 : 4, SFK Vrchovina – FK PE 0 : 2, FK PE – Velká Bíteš 1 : 2, TKZ Polná – FK PE 3 : 2, FK PE – Jaroměřice n. Rokytinou 6 : 0, HFK Třebíč B – FK PE 1 : 0, FK PE – S. Hartvíkovice 1 : 0, FK PE – Nová Ves 4 : 0.¹⁵³

V následující sezóně 2008/09 se A mužstvo stalo vítězem Krajského přeboru Vysočina. Po posledním odehraném zápase, za přítomnosti hejtmana Kraje Vysočina MUDr. Jiřího Běhounka, starosty města Pelhřimova Leopolda Bambuly a vedoucích výboru FK Pelhřimov, převzal Karel Kocián z rukou předsedy KFS Vysočina Miroslava Vrzáčka pohár, za první místo v Krajském přeboru Vysočina v sezóně 2008 – 09. V dalším roce hrálo mužstvo v moravské soutěži divizi skupiny D a do současného roku tuto soutěž stále hraje.¹⁵⁴

„Po výborném podzimu přinesl nečekaný herní jarní výpadek až reálné sestupové starosti, které se naštěstí nástupem nového trenéra Jána Kubíka podařilo včas zažehnat. Ke konci soutěže to byl už zase tým, kterého se museli všichni soupeři obávat. Bohužel v současné době o divizních ambicích nerozhodují jen výkonnostní kritéria, ale velmi významně zasahuje do činnosti klubů stránka ekonomická. Sportovní plány klubů se

¹⁵² Z osobního archivu Jiřího Matíáška.

¹⁵³ Tamtéž.

¹⁵⁴ Tamtéž.

hroutí jak domečky z karet a s rapidním úbytkem sponzorů ochotných přispívat do fotbalu, mizí ze soutěží i fotbalové kluby.“¹⁵⁵

V současnosti má klub deset mužstev a to dvě dospělá, dvě družstva dorostenců, čtyři žákovská a dvě družstva přípravek. Nyní je ve funkci trenéra Ján Kubík, který vede družstvo mužů A ve složení: brankáři - Josef Moravec, Marek Dvořák; obránci - Václav Vacek, David Čížek, Patrik Klofáč, Martin Hložek, Michal Naniáš, Ondřej Sládok, Jan Duchan, Marek Machač; útočníci - Pavel Benda, Daniel Krtek, Jan Kubík a záložníci - Michal Niederle, Filip Bartoň, Jan Kmoch a Jan Homolka. V letošním roce hraje družstvo divizi, skupinu D. Současným předsedou klubu je MUDr. Karel Kalla a funkci místopředsedy zastávají Vladimír Škoda, Josef Janů a Petr Král.¹⁵⁶

2.4.4 Turistika

Činnost KČT byla opět obnovena bývalými členy klubu roku 1991 a navázala na tradice z předchozích let. Předsedou klubu je pan P. Pípal, jako v předchozích letech. V klubu je v současnosti okolo sta členů a společně s Armádou ČR postavili rozhlednu na Křemešníku, kterou nyní KČT Pelhřimov provozuje. Každý rok pořádá klub okolo čtyřiceti turistických akcí a to např. pochod Pelhřimovské pěšinky po střeše Evropy, pochod do Prčic, turisticko-junácký bál, zahájení jara, položení květin u památníku v Leskovicích, pochod K pramenům Hejlovky, víkendové putování Jižní Moravou a další.¹⁵⁷

2.4.5 Kuželky

Sezóna 1990/91 nebyla pro ženské družstvo příznivá. Ženy musely z finančních důvodů opustit celostátní ligu a dále hrát ligu národní, kde v další sezóně skončily na čtvrtém místě. Toho roku odešla hráčka Cyprová do kuželkářského družstva Slavie Praha.

¹⁵⁵ <http://www.fkpelhrimov.cz/index.php?idmenu=3&icount=160>, pasáž pojednává o fotbalové sezóně 2009/10

¹⁵⁶ Z osobního archivu Jiřího Matiaška.

¹⁵⁷ Z osobního archivu Marie Liškové.

V roce 1992/93 se družstvo žen v české národní lize umístilo první, stalo se mistryňmi Čech a proboujvalo se do Českomoravské celostátní ligy. O rok později ženy pod název Spartak Mikado Pelhřimov spadly do II. krajské ligy žen.¹⁵⁸

Roku 1995/96 „A“ družstvo mužů vyhrálo v oblastním přeboru a postoupilo do III. ligy. Toho roku hrálo družstvo „B“ oblastní soutěž a družstva „C“, „D“ a „E“ hrála okresní přebor.

O rok později získaly ženy stříbrnou medaili v krajské lize žen a změnily název oddílu na Spartak VHS Pelhřimov. Zato „A“ družstvo opět vypadlo z krajské III. ligy, kam se po roce dostalo zpět.

Roku 1998/99 ženy v krajské II. lize vyhrály a v kvalifikaci se proboujovaly do ligy první, tam se další roky střídavě umísťovaly na osmém a devátém místě. V sezóně 2004/05 z dvanáctého místa sestoupily do nižší soutěže. Muži „A“ družstvo se v třetí krajské lize udrželo dva roky a do roku 2005 hrálo oblastní přebor I. Po reorganizaci soutěží se z druhého místa „A“ družstvo dostalo do soutěže divize – jih. V této soutěži skončilo další rok na druhém místě a nejlepším hráčem se stal P. Bína.¹⁵⁹

Roku 2004/05 byla kuželkářská dvoudráha v Pelhřimově nově rekonstruována. A na čtyřdráhovou kuželnu si Pelhřimov musel počkat až do roku 2007. Po reorganizaci soutěží ženy hrály II. krajskou ligu a muži stále divizi – jih.

Kuželkářský oddíl má v současnosti okolo sedmdesáti aktivních členů, kteří jsou rozděleni do osmi družstev. Družstvo „A“ mužů v sezóně 2012/13 vyhrálo v Krajské lize a postupuje do divize. Družstvo „B“ mužů hraje taktéž Krajskou ligu, družstvo dorostenců hraje Krajskou dorosteneckou ligu a družstvo žen hraje II. ligu, ve které se jí však moc nedaří a umísťují se na posledních příčkách. Dále pak mladší žáci úspěšně reprezentují oddíl na mládežnických turnajích a tři členové družstva budou letos (2013) hrát na Mistrovství ČR.¹⁶⁰

2.4.6 Lední hokej

Roku 1991 hráli hokejisté Pelhřimova stále Krajský přebor, kde skončili na sedmém místě a pro další rok hráli kvůli reorganizaci Jihočeský přebor II, skupiny B.

¹⁵⁸ Z osobního archivu Václava Novotného.

¹⁵⁹ Tamtéž.

¹⁶⁰ Tamtéž.

Družstva starších, mladších i dorostu hrála taktéž Krajský přebor a v další sezóně přešla kvůli reorganizaci do Jihočeského přeboru.¹⁶¹

Další rok dochází opět k reorganizaci soutěží a Spartak Pelhřimov začal hrát Regionální přebor II, skupinu B, stejně tak i mladší, starší žáci a dorost. A – družstvo v této soutěži skončilo druhé.¹⁶²

Hokejisté Pelhřimova hráli v letech 1993 - 1995 Regionální přebor II, skupina B, kde skončili stejně jako v minulém roce pokaždé druhí. Družstvo mužů B hrálo toho roku Okresní přebor.^{163 164 165}

V letech 1994 až 2006 hráli hokejisté Pelhřimova II. ligu Vysočiny. Do funkce trenéra nastoupili Chalupa, Benák a Džurek. Družstvo dorostenců hrálo v těchto letech první ligu, pod vedením trenérů Martínka, Chalupy a Benáka. Kvůli tréninkům dorostu byla v základní škole Na Pražské založena sportovní třída, na které bylo vyučování žáků přizpůsobeno hokejovým tréninkům, družstvo sportovní třídy vedl trenér Sláma. Družstvo dorostu se dostalo v I. lize i do play off, ale do extraligy nikdy nepostoupilo. Stejně jako družstvo juniorů, které hrálo také v první lize a z play off se nikdy neprobojovalo do extraligy. Mužstvo juniorů vedli trenéři Chalupa, Benák a Bolf.¹⁶⁶

Koncem roku 2006 přišli do Pelhřimova tři noví hráči, Roman Čech a Ondřej Potůček z Hradce Králové a z Havlíčkova Brodu Miroslav Třetina. Toho roku nastoupil do pozice hlavního trenéra A – mužstva Pavel Zmrhal.

Pro sezónu 2006/07 přišli jako posila pelhřimovského mužstva útočník Ondřej Polák odchovanec z Jihlavy a obránce Jan Kašpar z HC Lasselberger Plzeň.

V další sezóně 2007/08 se tým rozrůstá o další hráče, Martina Tecla ze Žďáru nad Sázavou, útočníka Pavla Pelána z Kolína a brankáře Davida Adamce z Olomouce. V roce 2007 byl v hokejovém oddílu zaveden nový projekt výuky bruslení pro děti předškolního věku, pod vedením dětí Pavla Zmrhala. *„Výuka bruslení funguje na mnoha zimních stadionech, já jsem se s ní poprvé setkal v Havlíčkově Brodě. Musím přiznat, že my jako oddíl tím sledujeme možnost získávání mladých hokejistů, ale jsou tu i jiné důvody. Především bruslení, stejně jako lyžování a plavání, беру jako základní sportovní gramotnost a mělo by ho na určité úrovni zvládnout každé dítě.“*¹⁶⁷

¹⁶¹ Hlas, roč. I, č. 51-52., 19.12.1991

¹⁶² Hlas, roč. II, č. 10., 5.3.1992

¹⁶³ Hlas, roč. III, č. 11., 11.3.1993

¹⁶⁴ Hlas, roč. IV., č. 9., 3.3.1994

¹⁶⁵ Hlas, roč. V, č. 6., 9.2.1995

¹⁶⁶ Z osobního archivu Tomáše Dvořáka.

¹⁶⁷ <http://www.hokejpelhřimov.cz/clanek.asp?id=141>

Roku 2008/09 měl pelhřimovský hokej velké finanční potíže, i přesto hrál druhou ligu pod vedením Ladislava Koldy.

V sezóně 2009/10 hrálo 42 hráčů druhou ligu, stále s trenérem Ladislavem Koldou. Nejlepším hráčem této sezóny byl Tomáš Plachý, který nastřílel 30 branek a 26 nahrávek na gól. Z obránců byl pro tuto sezónu nejúspěšnější Martin Meloun a za brankáře Ondřej Jirkův, který vychytal 530 z 600 střel. Dorostenci se v této sezóně udrželi na devátém místě v lize.

Pro sezónu 2010/11 nastoupil do funkce hlavního trenéra mužstva Jiří Žůrek a jako asistent trenéra Josef Lukašik. Nový trenér absolvoval s týmem pouze přípravu a před zahájením ligy odstoupil. Za Jiřího Žůrka vedl dočasně mužstvo asistent Josef Lukašik, kterého po dvou utkáních nahradil Jaroslav Martínek. Ani Jaroslav Martínek ve funkci hlavního trenéra nevydržel dlouho, pouze na devět utkání. A pro tuto sezónu, jako poslední, nastoupil do funkce hlavního trenéra bývalý hráč Martin Meloun, který dovedl mužstvo do prvního kola play - off. Kvůli nesouhlasu s těmito změnami odešli z klubu dva pelhřimovští odchovanci Tomáš Hadrava a Ota Lazoryšák.¹⁶⁸

Na začátku sezóny 2011/12 si pelhřimovští hokejisté vedli velice dobře a drželi se na čtvrtém místě v tabulce. Ke konci sezóny se mužstvu nedařilo a spadlo na deváté sestupové místo, ze kterého už se nedovedlo dostat zpět. Asistenta trenéra Josefa Lukašika nahradil toho roku Jan Dvořák. Nejhorší den pro hokejový klub byl 6. březen 2012, kdy byla v Pelhřimově zahájena schůze o rozhodnutí pokračování hokejového klubu Spartak Pelhřimov. Po dlouhých debatách bylo rozhodnuto, že hokejový klub bude nadále fungovat. V tomto roce si vedle trenéra Melouna stoupl Aleš Totter, bývalý trenér Sparty a společně s mužstvem se probojovali do finálového play – off, kde pro ně po třech zápasech sezóna skončila.¹⁶⁹

V současnosti se v Pelhřimově hraje stále druhá liga, vedení má sice velké finanční i organizační problémy, ale zatím hokej v Pelhřimově stále žije.

¹⁶⁸ Tamtéž.

¹⁶⁹ Tamtéž.

2.4.7 Stolní tenis

Od roku 1989 do roku 1991 hrálo A – mužstvo Krajský přebor, roku 1989 skončilo sedmé. Družstvo žen hrálo v Krajském přeboru a roku 1989 skončilo druhé. Družstvo C – mužů hrálo Okresní přebor.^{170 171}

V sezóně 1992/93 se A – mužstvo dostalo do II. Národní ligy, kde hrálo do roku 1995, v lize hrálo pro tyto roky i družstvo starších dorostenců.¹⁷²

Největším zvratem v oddílu byl po roce 1989 odchod většiny hráčů z A družstva do Studené. Nová generace hráčů hrála v posledních letech III. ligu. Mezi nejúspěšnější pelhřimovské hráče ve stolním tenise patřil Veselý, Gurka, Stejskal, Hartl, Kubiska, Pavouk, Pacner Michal, Martin a Robert, Hubata, Kment, Smejkal, Římal, Hovorka, Pavlík a další.

V současnosti má oddíl okolo 55 členů a dvě družstva hrají v nejvyšší krajské soutěži v divizi. V posledních letech bylo úspěšné i družstvo žen, které hrálo II. ligu, stejně jako v devadesátých letech.¹⁷³

2.4.8 Střelectví

Klub má v současnosti okolo padesáti členů. Střelnice vlastní 20stavů na 50m s elektrickým přetáčením terčů a 8 stavů na pistoli 25m. Každoročně je v Pelhřimově pořádána Velká cena ve střelbě, která má v Pelhřimově dlouholetou tradici, již od roku 1970 (*viz příloha 18*).¹⁷⁴

2.4.9 Volejbal

Od roku 1989 byl oddíl volejbalu organizovaný pod občanským sdružením TJ Spartak Pelhřimov. Předsedou oddílu byl a stále je MUDr. Jiří Běhounek. Největší úspěchy pro pelhřimovský volejbal byly v letech 1991 až 1997, kdy starší dorostenci hráli v dorostenecké lize, pod vedením trenérů J. Machovského, Ježka, Dostála, Vlacha a Prokopa. Dalším úspěchem byla účast v národní lize pro družstvo mužů A s trenérem Josefem Machovským v letech 1999 až 2002. V lize dorostenek si zahrálo také družstvo

¹⁷⁰ Hlas roč. I, č. 13, 28.3.1991

¹⁷¹ Hlas, roč. II, číslo 17, 23.4.1992

¹⁷² Hlas, roč. III, č. 12, 18.3.1993

¹⁷³ Z osobního archivu Miloslava Kubisky.

¹⁷⁴ Z osobního archivu Jana Veverky.

Pelhřimova a to v letech 1992 až 1997, družstvo vedla trenérka Hajná spolu s trenéry Ježkem a J. Davidem. Mezi úspěchy pelhřimovského volejbalu dále patřila I. liga kadetek, které se zúčastnilo pelhřimovské družstvo, pod vedením Hany Markové a Petry Neureiterové v sezóně 2008/09.¹⁷⁵

V sezóně 2010/11 hrálo družstvo mužů A Krajský přebor I, na kterém skončilo na devátém místě, o rok později 2011/12 skončilo sedmé a v letošním roce se vyšplhalo na čtvrté místo. Muži B hráli v sezóně 2010/11 okresní přebor, na kterém skončili pátí a o rok později čtvrtí. Stejně tak hrálo okresní přebor družstvo mužů C, které se umístilo hned za družstvem mužů B. Dále hrálo v letech 2010 – 2013 krajský přebor družstvo žen A a v tabulce vystřídal páté a šesté místo. Družstvo žen B hrálo v těchto letech okresní přebor, na kterém se umísťovalo okolo pátého místa. Krajský přebor hrálo také družstvo kadetek, které se poslední dva roky umístilo na prvním místě. Mladší žákyně A, B i C hrály a hrají krajský přebor, ve kterém jsou spíše u konce tabulky.¹⁷⁶

V současné době je volejbalový areál majetkem Města Pelhřimova a oddíl jej má pouze pronajatý. Oddíl volejbalu v rámci užívání provádí běžnou údržbu a nutné opravy, větší opravy jsou realizovány ve spolupráci s Technickými službami Města Pelhřimova. V roce 2012 došlo k rekonstrukci sociálního zázemí u šaten, financované z prostředků města Pelhřimova a Kraje Vysočina, která stála cca 450 tisíc Kč. Počet registrovaných členů v oddílu je 153 z toho 71 mládež do 18 let. Počet aktivních členů v oddílu je 113, z toho 62 mládež do 18 let. V oddílu je celkem jedenáct družstev, do kterých patří, senioři, muži A, muži B, muži C, ženy A a C, ženy B, juniorky, mladší žákyně se dvěma družstvy a příprava. V současné době o volejbal projevují zájem pouze dívky, od roku 1997 nebylo založeno žádné žakovské družstvo chlapců. Tréninky probíhají dvakrát týdně, v období duben až říjen na volejbalových kurtech v Nádražní ulici. V zimním období v tělocvičně Základní školy Pelhřimov na Osvobození. Mládežnická družstva nyní trénují pod vedením trenérek Petra Neureiterová, Hana Marková, Dana Remešová, Miloslava Machová, Eva Čamrová, Světlana Pechová a Gabriela Kotrčová. Náklady oddílu se pohybují přibližně ve výši 300 tisíc Kč, nejvyšší položkou nákladů je nájemné za tělocvičny, dále pak náklady související s jednotlivými soutěžemi (doprava, rozhodčí, startovné). Příjmy tvoří členské příspěvky, dotace od Města Pelhřimov, příspěvek od Českého volejbalového svazu, tržby za užívání areálu

¹⁷⁵ Z osobního archivu Dany Remešové.

¹⁷⁶ Z osobního archivu Rudolfa Cívky.

volejbalu a sponzorské dary. Hospodaření oddílu je vyrovnané vzhledem k poskytnuté dotaci od Města Pelhřimov, která představuje 34% celkových příjmů oddílu.¹⁷⁷

2.4.10 Moderní gymnastika

Po roce 1989 odešla z oddílu moderní gymnastiky trenérka a rozhodčí B. Valetnová. Gymnastky se v těchto letech účastnily krajských přeborů a oblastních přeborů, ale neumístily se na předních pozicích.

Roku 1996 uspořádal oddíl moderní gymnastiky oblastní přebor v trojboji II. VTŽ a dvojboj III. VTŽ, kterého se zúčastnilo 39 závodnic. Na tomto přeboru vystoupila družstva Českých Budějovic, Prachatic a Volar. Od roku 1996 trénovaly v oddílu Martina Lorenčíčová a Petra Hajcmanová. O rok později se v Pelhřimově konal oblastní přebor II. a III. VTŽ v moderní gymnastice, ve kterém závodnice Pelhřimova obsadily první tři příčky. Přeboru se zúčastnilo osm pelhřimovských závodnic a družstva Prachatic a Volar.

Od roku 1997 se cvičenky moderní gymnastiky již neúčastnily žádných přeborů, pouze pořádaly veřejné cvičební hodiny.

Roku 2009 se oddíl rozpadá a činnost moderní gymnastiky je ukončena.¹⁷⁸

2.4.11 Sportovní gymnastika

Postupně se rozvíjela členská základna pod vedením A. Zachové, H. Markové, M. Dvořákové, Š. Válkové a E. Kučerové. Předsedou oddílu byl v této době M. Fák. Společně s ním byl ve vedení B. Sankot, kteří roku 1992 založili družbu s francouzským oddílem sportovní gymnastiky ve Figeacu.¹⁷⁹

V devadesátých letech měl oddíl gymnastiky kolem padesáti cvičenek, od přípravy až po dorostenky. Děvčata se účastnila soutěží Jihočeského kraje a začínala se prosazovat ve svých kategoriích v prestižních závodech i v rámci republiky. Ke zkvalitnění vybavení nářadí pro činnost pelhřimovské gymnastiky přispěl především V. Pavouk, který byl po dlouhá léta také jejím předsedou. Roku 1994, 1995 a 1996 měla pelhřimovská gymnastika několik účastnic na Mistrovství ČR, v kategorii starších

¹⁷⁷ Tamtéž.

¹⁷⁸ Z osobního archivu Marie Hajcmanové.

¹⁷⁹ Z osobního archivu Štěpánky Válkové.

žáků, juniorkách i ženách. Sám pelhřimovský oddíl sportovní gymnastiky (*viz příloha 26*) dokázal roku 1998 uspořádat Mistrovství ČR ve sportovní gymnastice jednotlivkyň.¹⁸⁰

Po roce 2000 se trenérské činnosti ujala Zuzana Hartlová a Světlana Zourová. Roku 2000 Světlana Zourová připravovala své svěřenkyně na Mistrovství republiky v Pelhřimově, kde děvčata odsadila první příčku v soutěži družstev. Společně s bývalou odchovankyní TJ Spartak Pelhřimov Štěpánkou Jiříkovou trénuje dodnes. V Pelhřimově se každoročně pořádá několik gymnastických závodů např. „O pohár města Pelhřimova“, „Memoriál Zuzany Hartlové“ a roku 2012 se zde konalo Mistrovství ČR, na kterém oddíl zastupovala Lucie Jiříková v kategorii juniorek. Oddíl sportovní gymnastiky má nyní okolo šestnácti děvčat a čtyř chlapců.¹⁸¹

2.4.12 Basketbal

Roku 1989 hrály ženy v národní lize, skupiny B a skončily na sedmém místě. Muži v Krajském přeboru skončili pátí a ženy B v Krajském přeboru na prvním místě. Dorostenci v soutěži dorostenecké ligy skupiny II b na osmém místě a dorostenky taktéž v dorostenecké lize na sedmém místě.¹⁸²

Družstvo A – žen pro rok 1990 hrálo v Národní lize, kde se neudrželo a pro další rok hrálo Krajský přebor. V roce 1991 družstva A žen i mužů vyhrála v Krajském přeboru a postoupila do Národní ligy.¹⁸³

O rok později hrály starší dorostenky ve druhé lize, mladší dorostenci hráli dorosteneckou ligu, kde skončili pátí a muži v Národní lize končí na posledním místě.

I pro další rok hrály ženy v Národní lize, mladší dorostenky hrály druhou ligu a dorostenci hráli taktéž ligu.¹⁸⁴

Ve funkci trenérů se vystřídali František Fučík, který se věnoval především dívčímu basketbalu. Václav Havel, Jan Morávek a Jan Zavadil, kteří trénovali mládežnická chlapecká družstva. Miloslav a Věra Pilský, kteří se věnovali mládežnickým družstvům děvčat i chlapců.¹⁸⁵

¹⁸⁰ Tamtéž.

¹⁸¹ Tamtéž.

¹⁸² Nástup, roč. 39., č. 10., 9.3.1989

¹⁸³ Hlas, roč. I, č. 17., 25.4.1991

¹⁸⁴ Hlas, roč. II, číslo 17., 23.4.1992

¹⁸⁵ Z osobního archivu Václava Plášila.

V současnosti má klub okolo 200 členů. BK Pelhřimov, ačkoliv svým územním uspořádáním spadá pod Vysočinu, basketbalově od svého založení hraje soutěže oblastního přeboru Jižních Čech. Aktuálně družstva dospělých hrají Okresní přebor v Jižních Čechách a ženy se snaží v letošním roce opět proniknout do celorepublikové soutěže. Základ týmu tvoří dorostenky hrající v letošním roce ligu U19. Aktuálně hraje BK soutěže týmů U13, U12, U 11 a ve všech kategoriích hraje o první místo.¹⁸⁶

Ve funkci trenérů jsou v současnosti Zdeněk Holý, dlouholetý šéftrenér TSM, který se věnuje mládežnickým družstvům. Miloslav Slavík a Luboš Zavadil - trenéři žen a dorostenek hrajících ligu U19. Trenéři Ivoš Rizák, Lubomír David, Václav Plášil a Jaroslav Kolbl, mají na starosti chlapecká družstva. Jana Matějková, Jaroslava Jirsová, Martin Kučera a Martina Veselá trénují přípravky. Již pátým rokem se klub cíleně věnuje práci s mládeží, jejich tréninkové metody jsou zaměřeny především na rozvoj přirozené pohybové všestrannosti a navazující basketbalové dovednosti. Do soutěží jsou zařazeny i B - týmy dětí, zápasy v nich podporují radost ze hry a přirozenou soutěživost. Pelhřimov se mnohokrát vyznamenal i pořadatelskými úspěchy, a to ve formě pořádání mistrovství republiky mládežnických kategorií a v neposlední řadě pořádání mistrovství ČR starších minižákyň v roce 2007. Mezi tradiční přípravné turnaje patří Podzimní turnaj, který se těší stále větší popularitě a je vyhledáván družstvy z celé ČR. Nejvýznamnější basketbalovou akcí roku 2013 ve městě je bezesporu Národní finále kategorie U11.¹⁸⁷

2.4.13 Lyžování

Po roce 1990 byly minimálně jedenkrát nebo dvakrát za sezonu organizovány zájezdy do Rakouských Alp, o které se staral MUDr. Kheck.

Po roce 2000 se začala projevovat konkurence okolních lyžařských středisek, které byly vybaveny zasněžováním a dokonalou úpravou trati rolbou, s tím ovšem skromně vybavená sjezdovka nemohla soupeřit a začal se projevovat úbytek lyžařů na Křemešníku. Proto předseda oddílu Jan Horníček požádal v roce 2007 zastupitelstvo Města Pelhřimova, jehož vlastníkem Křemešnický areál byl a dosud i je, o finanční dotaci, pokud má lyžování v okruhu našeho města zůstat zachované. Protože investici tak velkého rozsahu město nemohlo slíbit, nabídlo areál k pronajmutí. Našli se zájemci

¹⁸⁶ Tamtéž.

¹⁸⁷ Tamtéž.

pan a paní Vaňkovi z Jihlavy, kteří již provozovali dříve podobné středisko v Lukách nad Jihlavou. Tito nadšenci pro Křemešník byli ochotni potřebné peníze investovat a renovovali celý areál. Byl zde vybudován nový kotvový vleč s větší kapacitou, zasněžování s odpovídající terénní nádrží, rozšíření trati, úprava osvětlení a stánek s občerstvením. Od té doby roku 2009 lyžařský oddíl Spartaku již sjezdovku neprovozuje, ale ve spolupráci s Vaňkovými probíhají tréninky žactva na Křemešníku i nadále. Organizace oddílu se rovněž změnila, nový název je Skiklub Pelhřimov, stále ještě pod Spartekem Pelhřimov, který nyní vede Mgr. Zdeněk Štěpánek. Počet členů v oddílu byl v začátcích kolem padesáti, později vzrostl přes sto, z toho aktivních a zapojených do služeb na vleku bylo kolem dvaceti.¹⁸⁸

2.4.14 Kulturistika a silový trojboj

V současnosti se oddíl věnuje především kondiční kulturistice, která nalákala spoustu nových členů a především členek. S kondiční kulturistikou přišel nový předseda oddílu M. Štěcha, kterou dnes již vede jeho žena Pharm. H. Štěchová.¹⁸⁹

2.4.15 Krasobruslení

Největšího úspěchu v oddíle dosáhla Markéta Dejmková se svým vystoupením na Mistrovství republiky v ČR v roce 1990.

Ke zvratu v historii oddílu došlo v letech 1992-93, kdy nejnadanější závodnice (Dejmková, Karásková, Pilná) odešly na střední školu a neměly již čas trénovat nebo v případě Karáskové nastaly zdravotní problémy. Dále přišly další problémy s financováním oddílu a nedostatkem trenérů. V tomto roce odešla i paní Bartoňová do ciziny za prací. Nebyl dostatek závodnic, které by nahradily předešlé a oddíl začal existovat spíše jako škola krasobruslení. V letech 2000 - 2005 měl oddíl přibližně osm děvčat okolo 7 let.

Oddíl přestal existovat roku 2008, paní Karásková dále trénuje bruslení při oddílu ledního hokeje.¹⁹⁰

¹⁸⁸ Z osobního archivu Jana Horníčka.

¹⁸⁹ Z osobního archivu Miroslava Štěchy.

¹⁹⁰ Z osobního archivu Evy Karáskové.

2.4.16 Cyklistika

Oddíl cyklistiky byl založen roku 1994 pod názvem Team Velosport. Založen byl bratry Hugem a Richardem Valentou. Neoficiálně však založení sahá do roku 1960, kdy se o založení pokoušeli Vladislav Krátký, Václav Polanský a Josef Freie. Oddíl měl v začátcích okolo dvaceti členů.

Největšího úspěchu dosáhl v osmdesátých letech Hugo Valenta, který vybojoval titul přeborníka na MČR v Hluboké nad Vltavou a MČSR ve slovenské Zbojnici. Každoročně oddíl společně s městem Pelhřimov pořádá MTB kritéria okolo pelhřimovského náměstí, kterého se zúčastnil i olympijský vítěz Jaroslav Kulhavý. Tento závod se v Pelhřimově uskutečnil letos po sedmé. Oddíl, který má v současnosti okolo třiceti členů, se také každoročně účastní soutěží MTB maratonů, cross country i silničních závodů. Podílí se také na pořádání závodů MTB v Kamenici nad Lipou a cross country závodu v Rynárci.

V oddíle začínal svou kariéru juniorský mistr světa Martin Bína, kterého přivedl jeho otec, dlouholetý člen oddílu Josef Bína. Oddíl dříve jezdil v růžovo – bílých dresech, které postupem času změnil na modrou, kvůli sponzorům Ford a Red bull. A v současnosti má žluté dresy s vyobrazením sponzorů Scott, Bentine a Timex.

Největší úspěch v současné době je pro pelhřimovský oddíl cyklista Martin Hunal z Rynárce, který je jeho odchovancem. Bývalý člen M. Hunal přestoupil do Sparty Praha, kde jezdí závody v silniční cyklistice. Jeho největší úspěch je etapový závod v Irsku, na kterém skončil třetí a také první a druhé místo v pelhřimovském MTB kritériu. V minulém roce reprezentoval oddíl pelhřimovský cyklista Václav Holub, který získal první místo v MČR v soutěži X-tera.¹⁹¹

2.4.17 Taekwondo

Oddíl taekwonda Pelhřimov vznikl z oddílu taekwonda Humpolec, který byl založen roku 1995. Při jeho založení byl trenérem Pavel Krejčí, ale již od začátku trénuje především Petr Lacek.

Roku 2008 rozhodla valná hromada o přemístění sídla do Pelhřimova a změně názvu na Sportovní klub TAEKWONDO LACEK, o.s. pod vedením Petra Lacka.

¹⁹¹ Z osobního archivu Richarda Valenty.

Oddíl má nyní přes šedesát aktivních členů, jejich věk začíná u pěti let a horní hranice je téměř neomezená. Oddíl taekwonda (*viz příloha 29*) se účastnil turnajů v Dánsku, Koreji, Německu, Hercegovině, Maďarsku, Srbsku, Slovensku, Chorvatsku, Rakousku, Holandsku, Bosně, Hercegovině a Černé Hoře.

Oddíl taekwondo Pelhřimov se reprezentoval také v Norsku, Polsku, Španělsku, Belgii, Řecku, Itálii, Turecku, Francii a Azerbajdžánu.

Největších úspěchů bylo dosaženo na ME na Kadetském šampionátu, kde V. Krejčová vybojovala bronzovou medaili, dále pak ME seniorů v Norsku (2004) kde startovaly H. Nováková a V. Komrsová, které zde vybojovaly deváté místo. Na ME kadetů v Palermu (2005) a juniorské ME v Ázerbájdžánu se K. Nedvědová umístila na pátém místě a na místě devátém v Turecku na MS juniorů 2008. Dále roku 2007 se B. Manuel a P. Mastný zúčastnili kadetského ME v Maďarsku, kde se B. Manuel dostal na páté místo. Dále pak R. Paťha startoval na juniorském ME v Řecku (2003) a seniorského MS v Německu (2003), P. Kaczur startoval na MS juniorů ve Vietnamu (2006).¹⁹²

2.4.18 Plavání

Plavecký oddíl vznikl roku 1998 pod názvem Plavecký oddíl Delfin Pelhřimov o.s. Zakladatelem byl Zdeněk Štěpánek, který je ve funkci předsedy oddílu od jeho založení až do současnosti.

Největším úspěchem oddílu bylo 17. místo člena plaveckého oddílu na MR žactva na 100m prsa. V době vzniku navštěvovalo plavecký oddíl 12 dětí, nyní má oddíl 185 členů všech věkových kategorií.¹⁹³

2.4.19 Florbal

Oddíl florbalu byl založen roku 1999 Jiřím Kučerou a Jiřím Březinou. Důvodem založení oddílu byla možnost hrát soutěže v rámci České florbalové unie. Zásadním rozhodnutím oddílu byl začátek práce s mládeží roku 2003 a následný rozvoj této složky. Od roku 2007 pak kompletní věková struktura všech kategorií. A roku 2009 bylo v oddílu zrušeno družstvo žen.

¹⁹² Z osobního archivu Petra Lacka.

¹⁹³ Z osobního archivu Zdeňka Štěpánka.

Největším úspěchem oddílu byla účast na Mistrovství ČR žáků v letech 2004 a 2007, dalším úspěchem pro oddíl bylo pořádání Regionálních výběrů roku 2006 pro mladší a starší žáky a dorost.

Pro A-tým mužů byly největší úspěchy roku 2000/01 postup do III. ligy mužů, rok 2002/03 a 2003/04 druhé místo ve II. lize mužů (*viz příloha 31*), dále vítězství ve II. lize a postup do I. ligy mužů roku 2006/07, účast v semifinále I. ligy mužů v sezóně 2007/08, dále účast v osmifinále Poháru ČFbU v letech 2009/10 a 2012/13 a v sezóně 2011/12 vítězství ve II. lize a následný postup přes Play up do I. ligy mužů (*viz příloha 32*). Mezi další úspěchy patřilo vítězství v turnajích Impuls Cup 2004, Vánoční Tábor Cup 2006 a 2007, O pohár města Pelhřimova 2008, šestinásobná účast na mezinárodním turnaji Czech Open a vítězství v Poháru Jihočeské florbalové unie v sezóně 2002/03.

Mezi nejúspěšnější roky pro B-tým mužů patří 2003/04, kdy vyhrál Jihočeský přebor a postoupil do krajské soutěže, 2006/07 výhra v Jihočeském přeboru a postup do III. ligy mužů, rok 2008/09, ve kterém získal bronzovou medaili ve III. lize mužů, rok 2010/11 kde se stal vicemistry ve III. lize mužů a o rok později 2011/12 vyhrál ve III. lize mužů a postoupil do II. ligy mužů – divize V.

Mezi největší úspěchy juniorů patří vítězství v krajské lize a postup do II. celostátní ligy roku 2002/03, druhé místo v celostátní II. lize roku 2006/07 a v roce 2009/10 vítězství v krajské lize a postup do celostátní II. ligy.

Mezi úspěchy dorostenců patří postup do play off I. ligy a konečné osmé místo v ČR z roku 2005/06 a jako další bylo vítězství ve II. lize a postup do I. ligy v sezóně 2007/08.

Úspěchy starších žáků byly - účast na Mistrovství ČR v letech 2002, 2004, 2005, 2006, 2007 a 2010, dále pak vítězství v krajské lize v sezónách 2003/04, 2004/05 a 2005/6 a druhé místo v krajské lize v letech 2001/02 a 2006/07.

Mezi úspěchy mladších žáků patří výhra v Lize Vysočiny v sezóně 2006/07, druhé místo v krajské lize v sezóně 2004/05 a 2005/06 a postup do čtvrtfinále na Mistrovství ČR v roce 2004.

V kategorii dívek patří mezi největší úspěchy bronzová příčka ve II. lize žen roku 2008/09 a vítězství v krajské lize žen roku 2006/07. Dalším úspěchem byla účast veteránů v play off I. lig v sezónách 2004/05 a 2005/06.

Oddíl se budoval postupně a jeho popularita stále narůstala. V začátcích měl oddíl 12 členů, v současnosti, k 31.12.2012, byl počet členů 192. V dospělých hrálo 109 mužů a 9 žen, v mládeži bylo 16 dorostenců, 62 žáků a 5 žaček.¹⁹⁴

2.4.20 Wu-shu

Vznik oddílu Wu-shu Pelhřimov sahá do roku 2000, kdy s tímto sportem poprvé přišel M. Dvořák, který byl také zakladatelem oddílu. V tomto roce měl oddíl jen čtyři členy, kteří tento sport provozovali především pro zábavu. Oddíl vznikl, aby zpopularizoval a rozšířil čínská bojová umění na Pelhřimovsku. Roku 2002 začal oddíl působit pod občanským sdružením Hodina H.

O založení samostatného občanského sdružení se oddíl pokusil roku 2010 a v červnu téhož roku se tak i stalo. Oddíl dostal jméno Wu-shu Pelhřimov – sdružení bojových umění o.s.

Činnost oddílu se zaměřovala především na výuku čínského wu-shu. V současnosti oddíl rozšířil výuku o brazilské jiu jitsu, IPP Krav Maga a kickbox. Rozšířil se také o další členy, kolem roku 2006 měl přibližně 15 členů. V současnosti má oddíl okolo třiceti členů a jejich věková hranice se pohybuje od 5 do 40 let.

Největších úspěchů v oddíle dosáhli především M. Dvořák, který získal zlato na šampionátu v Anglii roku 2006 a ME IBF v Polsku 2011. M. Roučka, který má dvě zlaté z MS ISKA 2008 v Olomouci a MS WTKA 2010 v Itálii. M. Bínová, která se dvakrát po sobě v letech 2010 a 2011 umístila na prvním místě na MS WTKA v Itálii a další zlato získala roku 2008 na MS ISKA v Olomouci. Dále pak K. Zachová, která získala tři zlaté medaile na MS WTKA v Itálii roku 2011 a 2012 (*viz příloha 33*). P. Vaculín se stříbrnými medailemi z MS v Olomouci 2008, MS v kickboxu v Itálii 2009 a ME WAKO v Řecku 2010.¹⁹⁵

2.4.21 Box

V Pelhřimově vznikl první boxerský klub v září roku 2011. Jeho zakladatelem byl Martin Borek, který byl také hlavním trenérem a vedoucím. Klub už od jeho vzniku

¹⁹⁴ Z osobního archivu Jana Kotena.

¹⁹⁵ Z osobního archivu Martina Dvořáka.

spadá pod hlavičku TJ Spartak Pelhřimov. Mezi pelhřimovskou společností se ihned ujal a v současnosti má klub 35 členů, mezi kterými jsou i dvě ženy.

Klub se přihlásil do soutěže II. ligy v Jihomoravském kraji, ve které tým zatím zastupuje jen jeden člen. Za největší úspěch v klubu je považována účast M. Mareše v II. lize, kde ze tří zápasů třikrát vyhrál.

Boxerský klub pořádá tréninky ve Sportovní hale v Pelhřimově a je pro veřejnost otevřený čtyřikrát týdně. Věková různorodost v klubu se pohybuje od dvanácti do třiceti let.¹⁹⁶

¹⁹⁶ Z osobního archivu Martina Borka.

Závěr

Cílem práce bylo zpracovat historii organizované tělesné výchovy a výkonnostního sportu ve městě Pelhřimov od jejich počátků až do současnosti. Zdrojem informací byly archivy, kroniky, periodika a rozhovory se zakladateli či pamětníky sportovních oddílů a klubů.

Díky tomu, že jsem vznik sportovních oddílů a klubů rozdělila do tří etap, mapujících vývoj před první světovou válkou, po druhé světové válce a po roce 1989 do současnosti, je v práci přehledně vidět, který oddíl byl založen jako první a v jakém pořadí za sebou oddíly vznikaly.

Nejstarším tělovýchovnou a sportovní korporací ve městě Pelhřimov byla tělovýchovná jednota Sokol, která vznikla dva roky po založení Sokola v Praze M. Tyršem. V 60. letech 18. století však došlo k útlumu její činnosti a roku 1873 na čas zanikla. Roku 1886 byla opět obnovena a čtyři roky na to se v Pelhřimově pořádalo první župní cvičení. Pelhřimovský Sokol také pomohl dalším okolním vesnicím k založení tělovýchovných jednot. Toho roku vznikl a k této jednotě se připojil Sokolský jízdní odbor. Roku 1902 vznikl i ženský odbor Sokola, který se měl čile k životu. Ze Sokolské jednoty se postupem času vyvíjely další samostatné oddíly, jako byly například oddíl volejbalu, basketbalu, turistiky, gymnastiky a další sportovní oddíly a kluby, které si vytvářely své členské základny a zázemí.

Druhým nejstarším sportovním oddílem, který ve městě Pelhřimov vznikl byl tenisový klub. Založení klubu se datuje do roku 1906 a jeho zakladateli byli pan Werheimer a Grulich. Toto sportovní odvětví je mezi pelhřimovskou veřejností velice oblíbené dodnes, především díky zázemí v podobě nově vybudovaných tenisových kurtů a kryté tenisové hale.

Jako třetí nejstarší sportovní klub byl v Pelhřimově založen fotbalový klub. Jeho činnost začala již před první světovou válkou, ale samostatný fotbalový klub pod názvem AFK Marathon vznikl oficiálně až roku 1922.

Další část mé bakalářské práce mapuje vývoj dalších sportovních klubů a oddílů od konce první světové války do konce druhé světové války. V tomto období vznikly další sportovní oddíly - turistika, kuželky a lední hokej. První i druhá světová válka velice poznamenala činnost oddílů i klubů, kterým dlouho trvalo než obnovily svou aktivní činnost.

Období totalitního režimu popisuje další část práce. V tomto období byla vystavěna a zmodernizována nová sportoviště. Mezi sportovní oddíly a kluby, které v tomto období vznikly, patří oddíly střelctví, volejbalu, moderní a sportovní gymnastiky, basketbalový klub, oddíl lyžování, kulturistiky a krasobruslení.

Poslední část mé práce mapuje období od roku 1989 do současnosti. Mezi sportovní kluby a oddíly, jejichž činnost spadá do tohoto období patří cyklistika, taekwondo, plavání, florbal, wu-shu a box. Tyto sporty nemají ve městě Pelhřimov dlouhou historii. Jsou to moderní sporty, o které je však ve městě Pelhřimov velký zájem. Především mezi mladými lidmi roste zájem o box, wu-shu a taekwondo.

Závěrem své práce bych chtěla poděkovat všem zakladatelům, funkcionářům a reprezentantům sportovních oddílů a klubů ve městě Pelhřimov, kteří i přes jistě těžké začátky nepodlehli a dokázali pelhřimovský sport obohatit o své zkušenosti, kvalitní výsledky a hlavně rozvoj mládežnického sportu. Doufám, že zpracováním této práce, nabídnu informace o pelhřimovském sportu, lidem, kteří se o tomto tématu chtějí dozvědět něco více.

Seznam zkratek

AFK - Atleticko - fotbalový klub

BK - basketbalový klub

Br. - bratr

ČFbU - Česká florbalová unie

ČSR - Československá republika

FK - Fotbalový klub

JŽF - Jihočeská župa fotbalová

KČT - Klub Českých turistů

ME - Mistrovství Evropy

MR - Mistrovství republiky

MS - Mistrovství světa

Ses. - sestra

SG - sportovní gymnastika

SK - Sportovní klub

TJ - Tělovýchovná jednota

VT – výkonnostní třída

Seznam pramenů a použité literatury

Archivní fond

Okresní archiv Pelhřimov. Fond TJ Sokol. Karton 547, inv. č. 1011, fol. 1,5,31,26,28.

Tištěné prameny

100 let tenisový klub Pelhřimov 1906 – 2006. Malát, Z. Pelhřimov, 2006.

40 let kopané Spartak Pelhřimov 1922-1962. Pelhřimov: Vytiskla Stráž, provoz. 215, 1962. 16779/62.

50 let kopané v Pelhřimově 1922 – 1972. Almanach pelhřimovské kopané. Pelhřimov: Jihočeské tiskárny, závod 4 Pelhřimov. 450896/72.

60 let pelhřimovské kopané. Klokočka, J. Pelhřimov: Střední průmyslová škola grafická v Praze, 1983.

75 let tenisu v Pelhřimově 1906 – 1981. Pelhřimov, 1981.

Historie Sokolské jízdy Pelhřimov. Dubová, M. Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov, s.r.o., 2002.

Klubové ročenky. Tenisový klub 1999 – 2011. Pelhřimov.

Kronika ledního hokeje v Pelhřimově, Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p.o., Hockey Club Pelhřimov, Inv. č. 1, 2, 3.

Památník TJ Sokol Pelhřimov 1886 – 1936. Hůla, J. Pelhřimov, 1936.

Památník vydaný při oslavě 25letého trvání sokolské župy Žižkovy v Táboře. Krásný, J. Žirovnice. 1910

Pelhřimov – průvodce městem. Göbl, L. Pelhřimov: Kulturní a společenské středisko Pelhřimov, 1990.

Pelhřimovské kuželky 1938 -2008. Bulíček, J. Vydal oddíl kuželek TJ Spartak Pelhřimov v roce 2008.

Pelhřimovský tenisový klub, 1906 – 1996. Pelhřimov, 1996.

Tělovýchovná jednota Sokol v Pelhřimově 1865 - 1995. Vojnová, P. Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov, s.r.o., 1995.

Tenisový klub Pelhřimov, Pelhřimov, 1998, 1999, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2009, 2010, 2011.

Z historie pelhřimovského tenisu. Hložek, J. Pelhřimov, 1968.

Literatura

FREML, V. *Normalizovaná úprava písemností.* 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1981.

MAREK, J. *Dějiny československé tělesné kultury (od roku 1848 do současnosti).* Praha: Univerzita Karlova v Praze, 1983.

MARTÍNEK, Z. *Ouvertura pro Pelhřimov.* Pelhřimov: Městský úřad, 1996. ISBN 80-901510-2-7.

MARTÍNEK, Z. *Pelhřimov město poutníkovo.* Pelhřimov: Kulturní zařízení města Pelhřimov, p.o., 2005. ISBN 80-239-5278-1.

ŠTUMBAUER, J. *Přehled československých dějin tělesné výchovy a sportu.* 1. vyd. České Budějovice: Pedagogická fakulta, 1990. ISBN 80-7040-046-3.

Periodika

Hlas, roč. 1991, 1992, 1993.

Nástup, roč. 1961, 1963, 1964, 1968, 1969, 1970, 1979, 1980, 1981, 1982, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989.

Ústní prameny

Borek Martin (1986), zakladatel oddílu boxu. Pelhřimov, 28.2.2013.

Cívka Rudolf (1946), bývalý člen volejbalového oddílu. Pelhřimov, 20.2.2013.

Dvořák Martin (1978), zakladatel oddílu wu-shu. Pelhřimov, 2.3.2013.

Dvořák Tomáš (1989), bývalý hráč hokejového oddílu. Pelhřimov, 12.4.2013.

Hajcmanová Marie (1945), zakladatelka moderní gymnastiky. Pelhřimov, 2.4.2013.

Horníček Jan (1939), bývalý předseda lyžařského oddílu. Pelhřimov, 22.3.2013.

Karásková Eva (1961), vedoucí bruslařského oddílu. Pelhřimov, 22.2.2013.

Koten Jan, sekretář a kronikář oddílu florbalu. Pelhřimov, 28.2.2013.

Kubiska Miloslav (1960), člen oddílu stolního tenisu. Pelhřimov, 17.4.2013.

Lacek Petr (1980), trenér v oddílu taekwondo Pelhřimov. Pelhřimov, 25.3.2013.

Lišková Marie (1947), členka volejbalového oddílu. Pelhřimov, 10.4.2013

Matiášek Jiří, sekretář oddílu fotbalového klubu Pelhřimov. Pelhřimov, 16.4.2013.

Novotný Václav, člen kuželkářského oddílu. Pelhřimov, 22.2.2013.

Palkovičová Pavla (1940), manželka bývalého hráče AFK Marathon. Pelhřimov, 12.1.2013.

Pillerová Jana (1956), zakladatelka sportovní gymnastiky. Pelhřimov, 20.3.2013.

Remešová Dana (1977), členka volejbalového oddílu. Pelhřimov, 29.3.2013.

Štěcha Miroslav (1962), bývalý předseda a člen oddílu kulturistiky. Pelhřimov, 9.3.2013.

Štěpánek Zdeněk (1959), zakladatel plaveckého oddílu. Pelhřimov, 25.2.2013.

Valenta Richard (1958), zakladatel oddílu cyklistiky. Pelhřimov, 15.4.2013.

Válková Štěpánka (1958), bývalá trenérka sportovní gymnastiky. Pelhřimov, 21.3.2013.

Vaverka Jan, člen střeleckého oddílu. Pelhřimov, 13.2.2013.

Veverková Blanka (1956), členka TJ Sokol Pelhřimov. Pelhřimov, 26.2.2013.

Internet

<http://www.fkpelhrimov.cz/index.php?idmenu=3&icount=160>

<http://www.hokejpelhrimov.cz/clanek.asp?id=141>

<http://www.pelhrimovsko.cz/cz/48-47-mesto-pelhrimov/poloha-mesta.htm>

<http://www.uur.cz/default.asp?ID=1120>

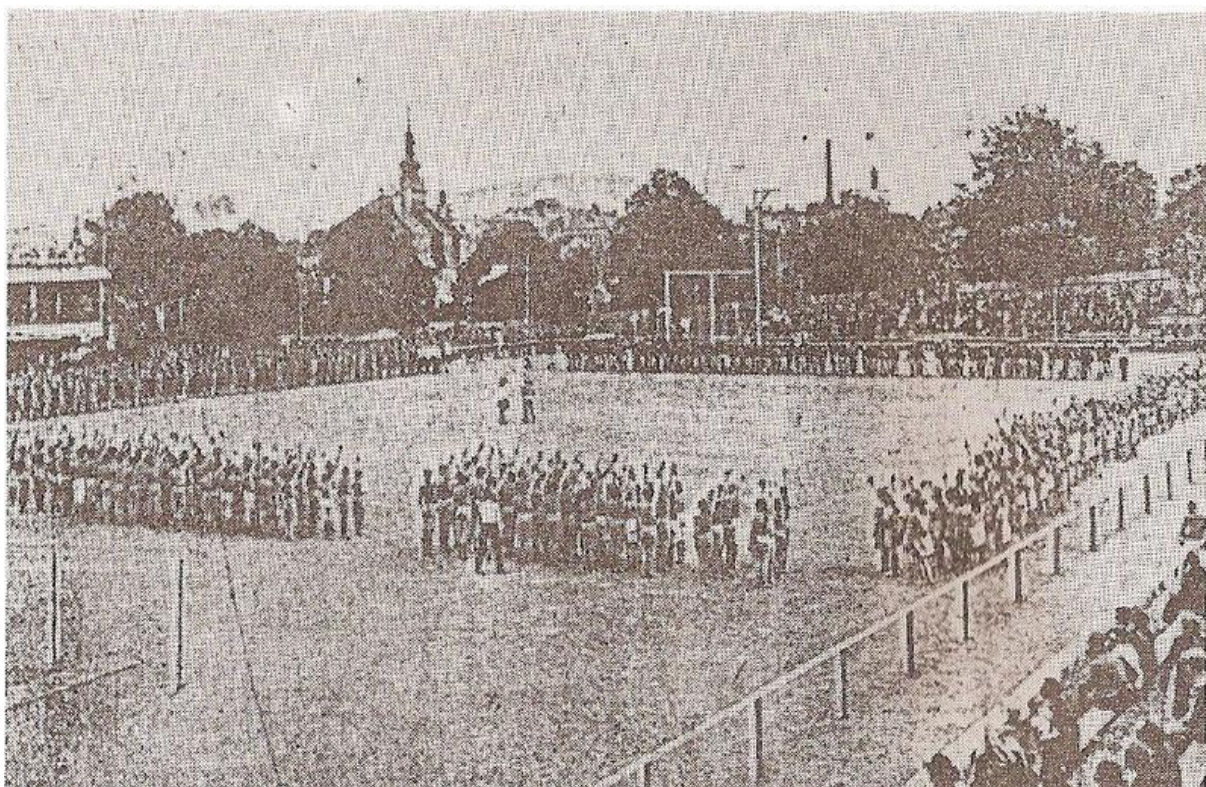
Seznam příloh

- Příloha 1:** Vojtěch Fára a Jindřich Sýkora
- Příloha 2:** Sokolský stadion
- Příloha 3:** Družstvo Sokola z roku 1933
- Příloha 4:** Otakar a Marie Kalinovi
- Příloha 5:** Okresní slet v Pelhřimově 1921
- Příloha 6:** MUDr. Ehler a JUDr. Benno Wertheimer
- Příloha 7:** Dvorec na „dobyčím trhu“ 1904
- Příloha 8:** Členové SK Tenis Pelhřimov 1941
- Příloha 9:** Družstvo dorostu AFK Marathon 1942
- Příloha 10:** A-mužstvo AFK Marathon 1962
- Příloha 11:** Mezinárodní turnaj žáků v kopané 1978
- Příloha 12:** A-mužstvo dospělých AFK Marathon
- Příloha 13:** František Anderle, p. Pazdera
- Příloha 14:** Kuželna na Sokolském stadionu 1930
- Příloha 15:** Družstvo kuželkářů Sokol Agrostroj 1952
- Příloha 16:** Reklamní cedule zvoucí na hokejový zápas
- Příloha 17:** Přehled zápasů HC Pelhřimov za 10 let činnosti
- Příloha 18:** Střelectví, Velká cena Pelhřimova 2012
- Příloha 19:** Věra Prokopová
- Příloha 20:** Oddíl moderní gymnastiky
- Příloha 21:** Družstvo moderní gymnastiky 1980/81
- Příloha 22:** Závod sportovní gymnastiky 1979
- Příloha 23:** SG Spartak Pelhřimov
- Příloha 24:** Závodnice SG Pelhřimov
- Příloha 25:** Diplom závodnice SG Pelhřimov
- Příloha 26:** Oddíl SG Pelhřimov 1997
- Příloha 27:** Silový trojboj 2009
- Příloha 28:** Plavecká škola Delfín
- Příloha 29:** Pelhřimovští taekwondisté
- Příloha 30:** Zuzana Kopicová s trenérem
- Příloha 31:** Florbal Spartak Pelhřimov
- Příloha 32:** Florbal 2011/12
- Příloha 33:** Oddíl wu-shu

Příloha 1: MUDr. Vojtěch Fára, nar. 1864, zvolen starostou 1.11.1893 – až do zákazu Sokola nacistickým Německem. Jindřich Sýkora, nar. 1880, před válkou župní náčelník, byl po osvobození v r. 1945 zvolen starostou jednoty až do jejího zrušení komunistickým režimem. Zdroj: *Tělovýchovná jednota Sokol v Pelhřimově.*

Příloha 2: Sokolský stadion při župním sletu r. 1952 v Pelhřimově. Zdroj: *Tělovýchovná jednota Sokol v Pelhřimově.*

Příloha 3: Družstvo 29.6.1935: Sochor, Kratochvíl, Hanzálek, Žaloudek, Chuchel, Šíma, Mašek, Tománek, Ježek. Zdroj: Tělovýchovná jednota Sokol v Pelhřimově.

Příloha 4: Náčelník bratr Otakar Kalina se svou ženou Marií, půjčovali Jízdnímu sokolu koně a trénovalo se v jejich jízdárně. Zdroj: Historie Sokolské jízdy Pelhřimov.

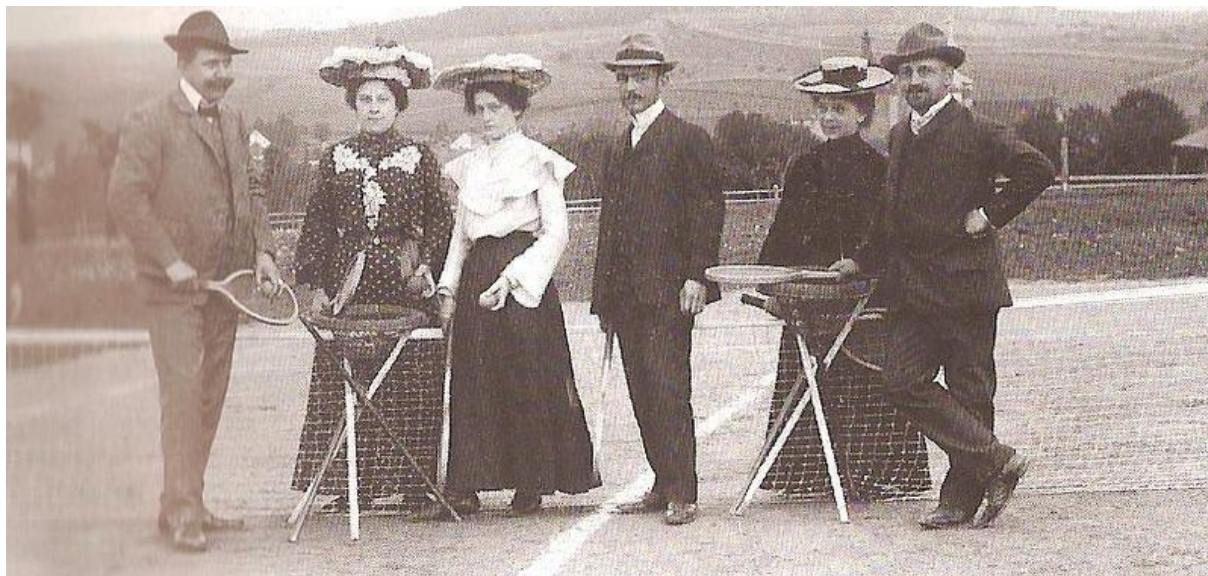
Příloha 5: Okresní slet v Pelhřimově dne 5. července 1921. Zdroj: *Historie Sokolské jízdy Pelhřimov*.

Příloha 6: MUDr. Ehler, první předseda tenisového klubu a jeho následovník JUDr. Benno Wertheimer. Zdroj: *100 let tenisový klub Pelhřimov*.

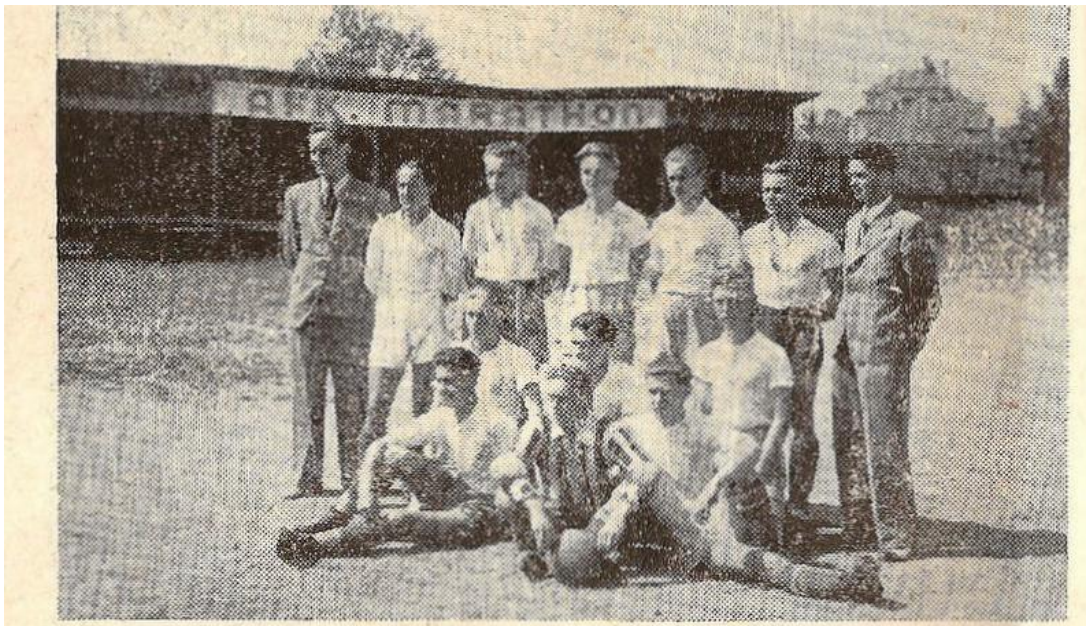
Příloha 7: Dvorec na „dobyčím trhu“ z roku 1904, zleva: Volejník, Tichá, Drechslerová, Jílek, Friedlová, Hostomský. Zdroj: 100 let tenisový klub Pelhřimov.

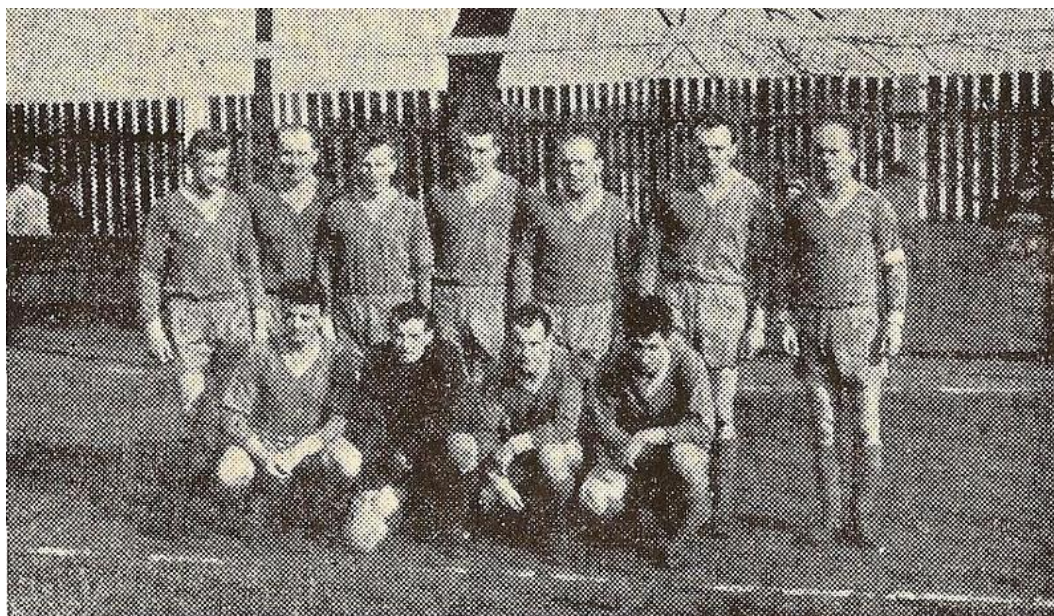
Příloha 8: Členové SK Tenis Pelhřimov v roce 1941. Zdroj: 100 let tenisový klub Pelhřimov.

Příloha 9: Dorost v jubilejním roce 1942 na hřišti před „tribunou“; zleva: Sochor, Příbyl, Vrátný, Procházka, Petrák, Veselý, Schreyer; uprostřed: Havlíček, Miloš Crhán, Hypš; vpředu: Marousek, Fišer a Vaverka. Zdroj: 40 let kopané Spartak Pelhřimov.

Příloha 10: A-mužstvo v jubilejním roce 1962; zleva: Březina, Slavík, Volák, Švec, Matas, Pahr, Kovář; klečící: Farajzl, Pech, Vácha, Poděbradský. Zdroj: 40 let kopané Spartak Pelhřimov.

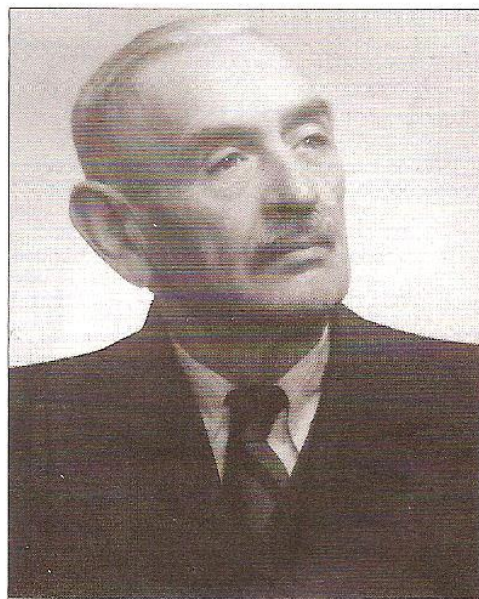
Příloha 11: Mezinárodní turnaj žáků v kopané XXI. Ročník – Jihlava 1978. Zdroj: Osobní archiv Pavly Palkovičové.

Příloha 12: Foto A-mužstva dospělých; stojící zleva: Masopust, Nemeškal, Pekárek, Brdečka, Paclík, Janů, Pícha, Jílek; klečící zleva: Melichar, Beránek, Horák, Leligdon, Pavlů. Zdroj: 60 let pelhřimovské kopané.

Příloha 13: František Anderle, zakladatel kuželny. Pan Pazdera, první předseda kuželkářského oddílu. Zdroj: *Pelhřimovské kuželky*.

Příloha 14: Kuželna na Sokolském stadionu při Pražské silnici z roku 1930. Zdroj: *Pelhřimovské kuželky*.

Příloha 15: Družstvo kuželkářů Sokol Agrostroj Pelhřimov mistři Jihlavského kraje 1952.

Zdroj: Pelhřimovské kuželky.

Příloha 16: Reklamní cedule ve tvaru hokejového hráče, zvoucí na zápas s družstvem Třebíče, umístěná na pelhřimovském náměstí. Zdroj: Kronika Pelhřimovského hokeje, inv.č. 5.

Příloha 17: Přehled zápasů HC Pelhřimov za 10 let činnosti (1932 – 1942). Zdroj: Zdroj: Kronika Pelhřimovského hokeje, inv.č. 4.

Přehled zápasů HC Pelhřimov za 10 let činnosti (7.5.1932-22.2.42)												
Sezona rok/rok	Počet div. třídenní sezony	Počet zápasů	Ovšem		z toho		doma	venku	vítězství	porážky	neurozhod.	celkem
			mist.	proh.	branky prohaz.	zápas prohaz.						
1931/32	36	12	-	12	-	-	10	2	4	4	4	19:24
1932/33	75	28	4	24	-	-	17	11	13	13	2	81:82
1933/34	67	31	7	24	-	-	15	16	24	4	3	207:66
1934/35	32	11	9	2	-	-	7	4	6	5	-	44:34
1935/36	60	9	5	4	-	-	5	4	1	7	1	19:33
1936/37	65	19	5	14	-	-	9	10	9	10	-	77:58
1937/38	48	9	4	5	-	-	3	6	5	3	1	33:28
1938/39	69	14	5	9	-	-	7	7	5	7	2	34:58
1939/40	68	28	3	25	-	-	14	14	21	6	1	169:67
1940/41	63	16	3	11	2	-	13	3	10	3	3	62:42
1941/42	59	16	3	9	1	3	11	5	10	4	2	77:35
	642	193	48	139	3	3	112	82	108	66	19	822:527

I. b												
1931/32		2	-	2	-	-	2	-	0	1	1	3:6
1932/33		4	-	4	-	-	2	2	0	3	1	4:11
1933/34		10	-	10	-	-	5	5	5	4	1	26:30
1934/35		2	-	2	-	-	2	-	1	-	1	2:1
1938/39		1	-	1	-	-	-	1	1	-	-	2:0
1939/40		4	-	4	-	-	1	3	2	1	1	15:12
1940/41		3	2	1	-	-	1	2	1	1	1	3:5
1941/42		6	3	3	-	-	3	3	2	2	2	20:17
		32	5	27	-	-	16	16	12	12	8	75:82

Dorost.												
1935/36		1	-	1	4	-	-	1	1	-	-	2:0
1936/37		4	2	2	2	-	1	3	2	2	-	19:15
1939/40		2	2	-	1	-	2	-	1	1	-	9:6
1940/41		5	3	2	-	-	2	3	2	3	-	15:13
1941/42		5	3	2	-	-	1	4	2	3	-	16:13
		17	10	7	-	-	6	11	8	9	-	61:47

Za těchto 10 let bylo nastříkáno : Do 822 branek
 I. b 75 --
 dorost 61 --
 celkem 958 -- branek, které nastříkali

Příloha 18: Střelectví, Velká cena Pelhřimova 2012

Dostupné z: <http://sskpelhrimov.rajce.idnes.cz/VC_PE_2012/#P9225626.jpg>

Příloha 19: Věra Prokopová, mistryně sportu. Zdroj: Osobní archiv Marie Hajmanové.

Příloha 20: Vzorný oddíl II. stupně z roku 1978/79. Zdroj: Osobní archiv Marie Hajcmanové.

Příloha 21: Družstvo 1980/81; zleva: Chválová, Staňková, Bedrníčková, Valentová, Hurdová, Hromadová. Zdroj: Osobní archiv Marie Hajcmanové.

Příloha 22: Závod sportovní gymnastiky v Pelhřimově z roku 1979. Zdroj: Osobní archiv Pavly Palkovičové.

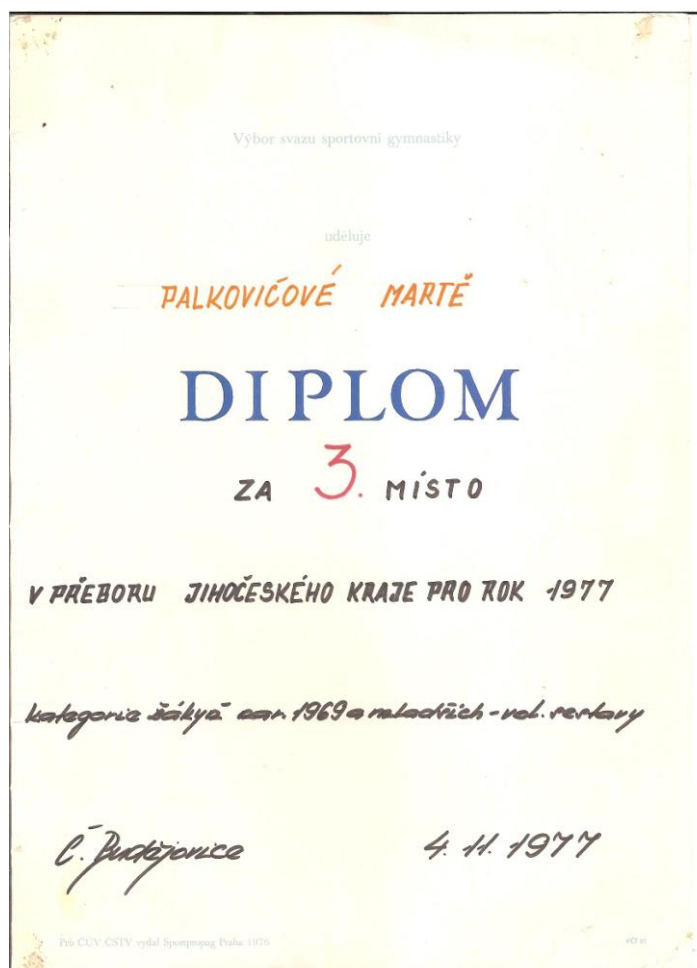
Příloha 23: Gymnastky Spartaku Pelhřimov na závodech v Pelhřimově. Zdroj: Osobní archiv Pavly Palkovičové.

Příloha 24: Účastnice závodu v Pelhřimově, Merkur České Budějovice a Spartaku Pelhřimov. Zdroj: Osobní archiv Pavly Palkovičové.

Příloha 25: Diplom závodnice oddílu SG Pelhřimov z přeboru Jihočeského kraje. Zdroj: Osobní archiv Pavly Palkovičové.

Příloha 26: Oddíl sportovní gymnastiky Spartaku Pelhřimov z roku 1997. Zdroj: Osobní archiv Štěpánky Válkové.

Příloha 27: Silový trojboj – MS Masters 2009 - Stupně vítězů kategorie M3 do 100 kg - Primus 3. Místo

Dostupné z: <<http://www.powerliftingpe.estranky.cz/fotoalbum/mistrovstvi-sveta-masters-2009/>>

Příloha 28: Plavecká škola Delfin Pelhřimov. Zdroj: Osobní archiv Zdeňka Štěpánka.

Příloha 29: Pelhřimovští taekwondisté s trenéry; zleva Sebastian Akhlas, Dominika Hronová, Adriana Šimánková, Tomáš Čížek, Miloslav Med, Josef Med, Veronika Nedvědová a trenéři Trung Bao Nguyen a Petr Lacek. Zdroj: Archiv Petra Lacka.

Příloha 30: Mistryně republiky, Zuzana Kopicová (na snímku s trenérem Petrem Lackem)
2011. Zdroj: Archiv Petra Lacka.

Příloha 31: Florbal Spartak Pelhřimov, Jihočeská liga 2003 – 2004. Dostupné z:
<<http://fotoalba.centrum.cz/photo.php?pid=259008>>

Příloha 32: Florbal – sezóna 2011/2012, postup do I. ligy mužů. Dostupné z: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10150880344418590&set=pb.328757323589.-2207520000.1364509010&type=3&theater>

Příloha 33: Oddíl wu-shu, mistrovství světa WTKA Itálie 2012. Dostupné z: <http://www.wu-shu.ensis.cz/cs/bojove-umeni/fotoalbum-z-volneho-casu/souteze/wtk-italie-2011-wu-shu-i-kick-box/>

